

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž-Us 15/2018-13

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Damira Kosa kao predsjednika vijeća, te dr. sc. Zdenka Konjića i Perice Rosandića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice - specijalistice Martine Setnik, kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog D. P. i dr., zbog kaznenog djela iz članka 246. stavka 2. Kaznenog zakona („Narodne novine“ br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17. i 118/18. - dalje: KZ/11.) i dr., odlučujući o žalbama Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (dalje: USKOK), optuženog D. M., optuženog Z. Š., optuženog J. P., optuženog S. M. i oštećenog TD P. d.d. podnesenima protiv presude Županijskog suda u Zagrebu od 18. srpnja 2016. broj K-Us-5/2011., u sjednici održanoj 13. rujna 2021., u prisutnosti u javnom dijelu sjednice zamjenice Glavne državne odvjetnice Republike Hrvatske, G. K., opunomoćenika oštećenog TD P. d.d., odvjetnika I. L., branitelja optuženog D. P., odvjetnika A. N., branitelja optuženog D. M., odvjetnika K. K., braniteljice optuženog M. H., odvjetnice K. V., braniteljice optuženog Z. Š., odvjetnice L. V., braniteljice optuženog S. R., odvjetnice A.-M. G., braniteljice optuženog J. P., odvjetnice T. Š. M., i braniteljice optuženog S. M., odvjetnice Lj. P.,

presudio je:

I. Prihvaća se žalba optuženog D. M., preinačuje se prvostupanjska presuda u odnosu na optuženog D. M. i kazneno djelo opisano u točki 3. izreke osuđujućeg dijela na način da se, na temelju članka 453. točke 1. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine", broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19. - dalje: ZKP/08.), optuženi D. M. (s osobnim podacima kao u prvostupanjskoj presudi)

oslobađa od optužbe

da bi u razdoblju od početka 2007. do 20. studenog 2007. godine, u K. i S., optuženi D. M., kao predsjednik Uprave TD P. d.d., iako je sukladno odredbi članka 252. Zakona o trgovačkim društvima bio dužan voditi poslove društva i skrbiti o financijskim interesima društva pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika, protivno navedenoj obvezi, te protivno odredbi članka 28. Statuta TD P. d.d., odnosno bez suglasnosti Nadzornog odbora društva, sa S. M., direktorom TD S.

d.o.o. S., zaključio dva ugovora o zajmu kojima su TD S. d.o.o. odobreni zajmovi u ukupnom iznosu od 65.000.000,00 kuna, i to 5. ožujka 2007. Ugovor o zajmu kojim je TD P. d.d. odobrila TD S. d.o.o. zajam u iznosu od 45.000.000,00 kuna, uz kamate od 5,5% godišnje i 20. studenog 2007. Ugovor o zajmu kojim je TD P. d.d. odobrila TD S. d.o.o. zajam u iznosu od 20.000.000,00 kuna, uz kamate od 5,5% godišnje, uz ugovoreni grace period na otplatu glavnice od dvije godine po oba Ugovora o zajmu, dok prije sklapanja ugovora o zajmu optuženi D. M. nije provjerio bonitet TD S. d.o.o., a niti su odobreni zajmovi adekvatno osigurani, budući su kao instrumenti osiguranja plaćanja dane zadužnice i bianco mjenice, a založno pravo je zasnovano samo na jednom žigu S.-a, za koji nije tražena procjena vrijednosti, iako su postojala još dva starija žiga S.-a, i to jedan vlasništvo TD S. d.o.o., te jedan vlasništvo fizičke osobe S. M., koje zajmove TD S. d.o.o. nije vratilo, a zbog neadekvatnog osiguranja danih zajmova TD P. d.d. nije naplatilo niti dio danih zajmova, čime je TD S. d.o.o. pribavljena korist u iznosu od 65.000.000,00 kuna, u kojem iznosu je TD P. d.d. prouzročena šteta,

dakle, optuženi D. M. kao zastupnik pravne osobe u njenoj gospodarskoj djelatnosti sklopio ugovor protivno ovlasti i time prouzročio štetu velikih razmjera pravnoj osobi

čime da bi optuženi D. M. počinio kazneno djelo protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja - sklapanja štetnog ugovora - opisano u članku 294. stavcima 2. i 1. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 110/97., 27/98. - ispravak, 50/00. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06. i 110/07. - dalje: KZ/97.), a kažnjivo po članku 294. stavku 2. KZ/97.

Na temelju članka 149. stavka 1. ZKP/08. troškovi kaznenog postupka iz članka 145. stavka 2. točki 1. do 5. ZKP/08. te nužni izdaci optuženog D. M. i nužni izdaci i nagrada njegovog branitelja padaju na teret proračunskih sredstava.

Uslijed ove odluke, žalbe USKOK-a i oštećenog TD P. d.d. u tom su dijelu bespredmetne.

II. Žalbe USKOK-a i oštećenog TD P. d.d. u ostalom dijelu, a žalbe optuženog Z. Š., optuženog J. P. i optuženog S. M. u cijelosti odbijaju se kao neosnovane te se u ostalom pobijanom, a nepreinačenom dijelu potvrđuje prvostupanja presuda.

Obrazloženje

1. Pobijanom presudom Županijskog suda u Zagrebu optuženi D. M., optuženi Z. Š., optuženi J. P. i optuženi S. M. proglašeni su krivima zbog kaznenih djela protiv gospodarstva, i to optuženi D. M. zbog kaznenog djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavaka 1. i 2. KZ/11., opisanog pod točkom 3. izreke; optuženi Z. Š. i optuženi J. P. zbog kaznenog djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavaka 1. i 2. KZ/11., opisanog pod točkom 4. izreke te optuženi S. M. zbog kaznenog djela pomaganjem u zlouporabi povjerenja

u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavaka 1. i 2. u vezi članka 38. KZ/11., opisanog pod točkom 4. izreke. Optuženi D. M. je za kazneno djelo iz članka 246. stavaka 1. i 2. KZ/11., na temelju članka 246. stavka 2. KZ/11. osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine. Optuženi Z. Š. je za kazneno djelo iz članka 246. stavaka 1. i 2. KZ/11., na temelju članka 246. stavka 2. KZ/11. i uz primjenu članka 48. stavka 2. i članka 49. stavka 1. točke 4. KZ/11. osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 10 (deset) mjeseci, koja mu je na temelju članka 55. stavaka 1. i 2. KZ/11. zamijenjena radom za opće dobro na slobodi na način da se jedan dan zatvora zamjenjuje s dva sata rada. Na temelju članka 55. stavaka 6. i 7. KZ/11., ako se optuženi Z. Š. u roku od osam dana od dana za koji je pozvan ne javi nadležnom tijelu za probaciju ili mu se poziv ne bude mogao dostaviti na adresu koju je dao sudu ili ne da pristanak, ili ako svojom krivnjom u cijelosti ili djelomično ne izvrši rad za opće dobro u roku koji tijelo probacije odredi, sud će donijeti odluku kojom određuje izvršenje izrečene kazne zatvora u cijelosti ili neizvršenom dijelu. Optuženi J. P. je za kazneno djelo iz članka 246. stavaka 1. i 2. KZ/11., na temelju članka 246. stavka 2. KZ/11. i uz primjenu članka 48. stavka 2. i članka 49. stavka 1. točke 4. KZ/11. osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 9 (devet) mjeseci, koja mu je na temelju članka 55. stavaka 1. i 2. KZ/11. zamijenjena radom za opće dobro na slobodi na način da se jedan dan zatvora zamjenjuje s dva sata rada. Na temelju članka 55. stavaka 6. i 7. KZ/11., ako se optuženi J. P. u roku od osam dana od dana za koji je pozvan ne javi nadležnom tijelu za probaciju ili mu se poziv ne bude mogao dostaviti na adresu koju je dao sudu ili ne da pristanak, ili ako svojom krivnjom u cijelosti ili djelomično ne izvrši rad za opće dobro u roku koji tijelo probacije odredi, sud će donijeti odluku kojom određuje izvršenje izrečene kazne zatvora u cijelosti ili neizvršenom dijelu. Optuženi S. M. je za kazneno djelo iz članka 246. stavaka 1. i 2. u vezi članka 38. KZ/11., na temelju članka 246. stavka 2. u vezi članka 48. stavka 1. i članka 49. stavka 1. točke 4. i članka 38. KZ/11., osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci, time da mu je na temelju članka 56. KZ/11. izrečena uvjetna osuda na način da se kazna zatvora na koju je osuđen neće izvršiti ako u roku od 2 (dvije) godine ne počini novo kazneno djelo.

1.1. Na temelju članka 54. KZ/11., optuženima je u izrečene kazne uračunato vrijeme uhićenja, vrijeme provedeno u pritvoru i istražnom zatvoru, i to optuženom D. M. od 21. listopada 2009. do 18. ožujka 2010., optuženom Z. Š. od 21. listopada 2009. do 15. travnja 2010., optuženom J. P. od 21. listopada 2009. do 18. ožujka 2010., dok je u odnosu na optuženog S. M. navedeno da će mu se u slučaju opoziva uvjetne osude u kaznu zatvora na koju je osuđen uračunati vrijeme uhićenja, vrijeme provedeno u pritvoru i istražnom zatvoru od 21. listopada 2009. do 1. ožujka 2010.

1.2. Na temelju članka 158. stavka 2. ZKP/08. optuženom D. M. je naloženo da u odnosu na kazneno djelo opisano pod točkom 3. izreke presude oštećenom TD P. d.d. K., ... na ime imovinskopravnog zahtjeva isplati iznos od 65.000.000,00 kuna u roku od 15 dana.

1.3. Na temelju članka 158. stavka 2. ZKP/08. optuženom Z. Š., optuženom J. P. i optuženom S. M. je naloženo da u odnosu na kazneno djelo opisano pod točkom 4. izreke presude oštećenom TD P. d.d. K., ... na ime imovinskopravnog zahtjeva isplate solidarno iznos od 10.756.720,89 kuna u roku od 15 dana.

1.4. Na temelju članka 148. stavaka 1. i 3. ZKP/08. u vezi članka 145. stavka 2. točke 1. ZKP/08. naloženo je optuženom D. M., optuženom Z. Š., optuženom J. P. i optuženom S. M. solidarno platiti troškove knjigovodstveno-financijskog vještačenja u iznosu od 20.000,00 kuna, dok je na temelju članka 148. stavka 1. u vezi članka 145. stavka 2. točke 6. ZKP/08. optuženom D. M., optuženom Z. Š. i optuženom J. P. naloženo da plate svaki paušalnu svotu u iznosu od 5.000,00 kuna, a optuženom S. M. da plati paušalnu svotu u iznosu od 1.000,00 kuna. Na temelju članka 145. stavka 2. točke 7. ZKP/08. optuženi Z. Š., optuženi J. P. i optuženi S. M. obvezani su da podmire troškove postavljenog branitelja u visini koja će biti određena posebnim rješenjem.

2. Istom su presudom optuženi D. P., optuženi D. M., optuženi M. H., optuženi Z. Š., optuženi S. R., optuženi J. P., optuženi S. M. i optuženi Z. M., na temelju članka 453. točke 3. ZKP/08., oslobođeni od optužbe da bi počinili kaznena djela, i to optuženi D. P. kazneno djelo protiv javnog reda - udruživanjem za počinjenje kaznenih djela iz članka 333. stavka 1. KZ/97., opisano pod točkom 1. izreke oslobađajućeg dijela, kazneno djelo protiv službene dužnosti - zlouporabom položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 1. i 4. KZ/97., opisano pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela i kazneno djelo protiv službene dužnosti - protuzakonitim posredovanjem iz članka 343. stavka 2. KZ/97., opisano pod točkom 5. izreke oslobađajućeg dijela; optuženi D. M. kazneno djelo protiv javnog reda - udruživanjem za počinjenje kaznenih djela iz članka 333. stavka 1. KZ/97., opisano pod točkom 1. izreke oslobađajućeg dijela i kazneno djelo protiv službene dužnosti - zlouporabom položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 1. i 4. u vezi članka 61. KZ/97., opisano pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela; optuženi M. H. kazneno djelo protiv javnog reda - udruživanjem za počinjenje kaznenih djela iz članka 333. stavaka 1. i 3. KZ/97., opisano pod točkom 1. izreke oslobađajućeg dijela, kazneno djelo protiv službene dužnosti - pomaganjem u zlouporabi položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 1. i 4. u vezi članka 38. i članka 61. KZ/97., opisano pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela i kazneno djelo protiv službene dužnosti - poticanjem na zlouporabu položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 1. i 4. u vezi članka 37. i članka 61. KZ/97., opisano pod točkom 6. izreke oslobađajućeg dijela; optuženi Z. Š. kazneno djelo protiv javnog reda - udruživanjem za počinjenje kaznenih djela iz članka 333. stavaka 1. i 3. KZ/97., opisano pod točkom 1. izreke oslobađajućeg dijela, kazneno djelo protiv službene dužnosti - zlouporabom položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 1. i 4. u vezi članka 61. KZ/97., opisano pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela i kazneno djelo protiv službene dužnosti - zlouporabom položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 1. i 4. KZ/97., opisano pod točkom 6. izreke oslobađajućeg dijela; optuženi S. R. kazneno djelo protiv javnog reda - udruživanjem za počinjenje kaznenih djela iz članka 333. stavaka 1. i 3. KZ/97., opisano pod točkom 1. izreke oslobađajućeg dijela te kazneno djelo protiv službene dužnosti - zlouporabom položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 1. i 4. u vezi članka 61. KZ/97., opisano pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela; optuženi J. P. kazneno djelo protiv javnog reda - udruživanjem za počinjenje kaznenih djela iz članka 333. stavaka 1. i 3. KZ/97., opisano pod točkom 1. izreke oslobađajućeg dijela, kazneno djelo protiv službene dužnosti - zlouporabom položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 1. i 4. u vezi članka 61. KZ/97., opisano pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela, kazneno djelo protiv sigurnosti

platnog prometa i poslovanja - pomaganjem u sklapanju štetnog ugovora iz članka 294. stavaka 1. i 2. u vezi članka 38. KZ/97., opisano pod točkom 3. izreke oslobađajućeg dijela i kazneno djelo protiv službene dužnosti - zlouporabom položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 1. i 4. KZ/97., opisano pod točkom 6. izreke oslobađajućeg dijela; optuženi S. M. kazneno djelo protiv službene dužnosti - pomaganjem u zlouporabi položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 1. i 4. u vezi članka 38. i članka 61. KZ/97., opisano pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela i kazneno djelo protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja - poticanjem na sklapanje štetnog ugovora iz članka 294. stavaka 1. i 2. u vezi članka 37. KZ/97. te optuženi Z. M. kazneno djelo protiv službene dužnosti - poticanjem na zlouporabu položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 1. i 4. u vezi članka 37. KZ/97. i kazneno djelo protiv vjerodostojnosti isprava - krivotvorenjem službene isprave iz članka 312. stavka 1. KZ/97., oba opisana pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela.

2.2. Na temelju članka 158. stavka 3. ZKP/08. oštećeno TD P. d.d. K., ... je s imovinskopравnim zahtjevom u iznosu od 306.142.423,49 kuna upućeno u parnicu.

2.3. Na temelju članka 149. stavka 1. ZKP/08. odlučeno je da troškovi kaznenog postupka iz članka 145. stavka 2. točaka 1. do 5. ZKP/08. te nužni izdaci optuženika i nužni izdaci i nagrada branitelja koji se odnose na oslobađajući dio presude padaju na teret proračunskih sredstava.

3. Protiv pobijane presude žalbe su podnijeli USKOK, optuženici D. M., Z. Š., J. P., S. M. i oštećenik TD P. d.d.

3.1. USKOK se u odnosu na osuđujući dio pobijane presude žali zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka i zbog odluke o kazni, a u odnosu na oslobađajući dio pobijane presude zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede kaznenog zakona, s prijedlogom da se pobijana presuda ukine i predmet uputi prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku, podredno da se u osuđujućem dijelu preinači na način da se optuženom D. M. za kazneno djelo pod točkom 3. izreke, a optuženom Z. Š. i optuženom J. P. za kaznena djela pod točkom 4. izreke izreknu kazne zatvora u duljem trajanju te da se optuženom S. M. za kazneno djelo pod točkom 4. izreke izrekne bezuvjetna zatvorska kazna u primjerenom trajanju. Zamjenica Glavne državne odvjetnice Republike Hrvatske, G. K. je na javnoj sjednici vijeća drugostupanjskog suda odustala od dijela žalbe USKOK-a podnesene zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka u odnosu na osuđujući dio pobijane presude.

3.2. Protiv osuđujućeg dijela pobijane presude žali se optuženi D. M. po branitelju K. K., odvjetniku iz K., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede kaznenog zakona, odluke o kazni i odluke o imovinskopравnom zahtjevu, s prijedlogom da se pobijana presuda u osuđujućem dijelu u odnosu na kazneno djelo opisano pod točkom 3. izreke ukine i predmet uputi prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku, podredno da se preinači na način da mu se izrekne blaža kazna, odnosno kaznenopravna sankcija. U okviru te žalbe je zatraženo da se u smislu odredbe iz članka 475. stavka 2. ZKP/08. o sjednici vijeća izvijeste optuženik i njegov branitelj.

3.3. U odnosu na osuđujući dio pobijane presude žali se i optuženi Z. Š., i to osobno i po braniteljici, dr. sc. L. V., odvjetnici iz Z. U osobno podnesenoj žalbi je naznačeno da se žali zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede kaznenog zakona i odluke o troškovima postupka, a u žalbi po braniteljici je navedeno da se žali zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede kaznenog zakona, odluke o imovinskopravnom zahtjevu i odluke o troškovima kaznenog postupka. U objema žalbama predloženo je da se pobijana presuda u osuđujućem dijelu u odnosu na kazneno djelo opisano pod točkom 4. izreke preinači na način da ga se oslobodi od optužbe, a podredno da se pobijana presuda ukine i predmet uputi prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku te je zatraženo da se o sjednici vijeća drugostupanjskog suda obavijeste optuženik i njegova braniteljica. Budući da se ove žalbe međusobno sadržajno podudaraju i nadopunjavaju, bit će razmotrene kao jedinstvena žalba optuženog Z. Š.

3.4. Protiv osuđujućeg dijela pobijane presude žalbu je podnio i optuženi J. P. po braniteljici T. Š., odvjetnici iz Z., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o kazni te odluke o imovinskopravnom zahtjevu, s prijedlogom da se pobijana presuda u odnosu na kazneno djelo opisano pod točkom 4. izreke preinači na način da se tog optuženika oslobodi od optužbe, a podredno da se pobijana presuda u tom dijelu ukine i predmet uputi sudu prvog stupnja na ponovno suđenje i odluku. U žalbi je ujedno zatraženo da se o sjednici vijeća drugostupanjskog suda obavijeste optuženik i njegova braniteljica.

3.5. Osuđujući dio prvostupanjske presude žalbom pobija i optuženi S. M., po braniteljici Lj. P., odvjetnici iz Z., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede kaznenog zakona, s prijedlogom da se pobijana presuda u osuđujućem dijelu preinači i tog optuženika oslobodi od optužbe, odnosno da se ukine i predmet uputi prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku. U žalbi je ujedno zatraženo da se o sjednici vijeća obavijeste optuženik i njegova braniteljica.

3.6. Protiv prvostupanjske presude žali se i oštećenik TD P. d.d. po opunomoćenici S. R., odvjetnici iz Z., zbog odluke o imovinskopravnom zahtjevu, s prijedlogom „ovu žalbu usvojiti i predmet vratiti sudu prvog stupnja na ponovno odlučivanje.“.

4. Odgovor na žalbe optuženika D. M., Z. Š. i J. P. podnio je USKOK, s prijedlogom da se žalbe svih navedenih optuženika odbiju kao neosnovane.

4.1. Odgovor na žalbu USKOK-a podnio je optuženi D. P., i to osobno i po branitelju A. N., odvjetniku iz Z., s prijedlogom da se ta žalba odbije kao neosnovana i potvrdi prvostupanjska presuda.

4.2. Na žalbu USKOK-a odgovorio je i optuženi D. M. po branitelju, odvjetniku K. K., s prijedlogom da se ta žalba odbije kao neosnovana.

4.3. U odgovoru na žalbu USKOK-a, koju je optuženi M. H. podnio po braniteljici, odvjetnici K. V., predloženo je da se ta žalba odbije kao neosnovana i potvrdi prvostupanjska presuda u odnosu na tog optuženika.

4.4. Optuženi Z. Š. odgovorio je na žalbu USKOK-a po braniteljici, odvjetnici dr. sc. L. V., s prijedlogom da se žalba USKOK-a odbije kao neosnovana.

4.5. Optuženi S. R. po braniteljici, odvjetnici A.-M. G., u odgovoru na žalbu USKOK-a predložio je da se ta žalba odbije kao neosnovana i u odnosu na njega potvrdi prvostupanjska presuda.

4.6. Optuženi J. P. po braniteljici, odvjetnici T. Š., odgovarajući na žalbu USKOK-a, predložio je da se ta žalba u odnosu na oslobađajući dio pobijane presude odbije kao neosnovana i u tom dijelu potvrdi prvostupanjska presuda.

4.7. Odgovarajući na žalbu USKOK-a, optuženi S. M. po braniteljici, odvjetnici Lj. P., predlaže da se ta žalba odbije kao neosnovna.

4.8. Na žalbu USKOK-a odgovorio je i optuženi Z. M. po branitelju, odvjetniku R. Č., s prijedlogom da se ta žalba u odnosu na oslobađajući dio pobijane presude odbije kao neosnovana. Također je zatražena obavijest o sjednici vijeća drugostupanjskog suda u smislu odredbe članka 475. stavka 2. ZKP/08.

5. Prije održavanja sjednice vijeća spis je, na temelju članka 474. stavka 1. ZKP/08., dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

6. Iako su samo neki od optuženika i njihovih branitelja u svojim žalbama i u odgovorima na žalbu zahtijevali da ih se izvijesti o sjednici vijeća drugostupanjskog suda, postupajući sukladno odredbi članka 475. stavka 2. ZKP/08., o sjednici vijeća drugostupanjskog suda obaviještene su sve stranke, odnosno i ovlašteni tužitelj i svi optuženici i njihovi branitelji budući da je predsjednik vijeća smatrao da bi prisutnost svih njih, s obzirom na prirodu i složenost predmeta, mogla biti korisna za razjašnjenje stvari. Stoga su sjednici prisustvovali zamjenica Glavne državne odvjetnice Republike Hrvatske, G. K., branitelj optuženog D. P., odvjetnik A. N., branitelj optuženog D. M., odvjetnik K. K., braniteljica optuženog M. H., odvjetnica mr. sc. K. V., braniteljica optuženog Z. Š., odvjetnica dr. sc. L. V., braniteljica optuženog S. R., odvjetnica A.-M. G., braniteljica optuženog J. P., odvjetnica T. Š. M., braniteljica optuženog S. M., odvjetnica Lj. P. te opunomoćenik oštećenog TD P. d.d., odvjetnik I. L., dok uredno pozvani optuženici D. P., D. M., M. H., Z. Š., S. R., J. P., S. M. i Z. M., kao ni branitelj optuženog Z. M., odvjetnik R. Č., sjednici nisu prisustvovali, pa je sjednica vijeća u odnosu na njih održana, sukladno članku 475. stavku 4. ZKP/08., u njihovoj odsutnosti.

7. Žalba optuženog D. M. je osnovana; žalbe USKOK-a i oštećenika TD P. d.d. su dijelom bespredmetne, a dijelom neosnovane, dok su žalbe optuženog Z. Š., optuženog J. P. i optuženog S. M. neosnovane u cijelosti.

U odnosu na točku 3. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude

8. U pravu je optuženi D. M. kada u žalbi ističe da u odnosu na kazneno djelo iz članka 246. stavaka 1. i 2. KZ/11., opisano pod točkom 3. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude u činjeničnom opisu nedostaje opis oblika krivnje, odnosno subjektivnog odnosa počinitelja prema kaznenom djelu. Iako optuženi D. M. iznesenu žalbenu tezu označava kao bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., on sadržajno u tom dijelu osporava prvostupanjsku presudu zbog povrede kaznenog zakona problematizirajući, kako primjenu kaznenog zakona, tako i po prvostupanjskom sudu utvrđeni pravni kontinuitet zakonske odredbe na temelju koje je proglašen krivim pod točkom 3. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude.

8.1. Naime, nedvojbeno je, a na što se upire i žalbom optuženog D. M., da je optuženom D. M. optužnicom stavljeno na teret kazneno djelo sklapanja štetnog ugovora iz članka 294. stavka 2. KZ/97., sa zakonskim opisom da je kao zastupnik pravne osobe u njezinoj gospodarskoj djelatnosti sklopio ugovor protivno ovlasti i time prouzročio štetu velikih razmjera u pravnoj osobi. Za ostvarenje tog kaznenog djela potrebno je da predstavnik pravne osobe koja se bavi gospodarskom djelatnošću namjerno (izravna namjera) zaključi ugovor za koji zna da je štetan za tu pravnu osobu i time nanese štetu toj pravnoj osobi. Dakle, radnja tog kaznenog djela sastoji se u sklapanju ugovora za koji zastupnik pravne osobe zna da je štetan za pravnu osobu ili u sklapanju ugovora protivno ovlasti, a ugovor pritom mora biti štetan u trenutku zaključenja. Svijest počinitelja mora obuhvaćati znanje o štetnosti ugovora te postupanje protivno ovlaštenju, dakle izravnu namjeru, dok je samo prouzročenje štete objektivni uvjet kažnjivosti.

8.2. Prvostupanjski sud u pobijanoj presudi, utvrđujući pravni kontinuitet za to kazneno djelo, navodi kako, s obzirom na to da je kazneno djelo sklapanja štetnog ugovora iz članka 294. stavka 2. KZ/97. brisano u KZ/11., prvo mora riješiti pitanje postoji li pravni kontinuitet tog djela u odgovarajućem kaznenom djelu u KZ/11., a nakon toga, u slučaju utvrđivanja postojanja pravnog kontinuiteta, i pitanje primjene blažeg zakona. U toj dilemi prethodno nalazi nespornim svojstvo optuženog D. M. kao predsjednika uprave TD P. d.d. U nastavku prvostupanjski sud ukratko navodi da je počinitelj kaznenog djela sklapanja štetnog ugovora zastupnik pravne osobe, dakle osoba koja je u trgovačkom društvu ovlaštena za zaključivanje ugovora pa se, prema tome, dužna brinuti o imovinskim interesima društva u kojem je zaposlena. Iz navedenog sud prvog stupnja izvodi daljnji zaključak da je kazneno djelo sklapanja štetnog ugovora tipičan oblik zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju koje izigravaju pripadnici upravljačkog sloja kojima je povjerena imovina trgovačkog društva pa da stoga u konkretnom slučaju postoji pravni kontinuitet između kaznenog djela iz članka 294. stavaka 1. i 2. KZ/97. i kaznenog djela iz članka 246. stavaka 1. i 2. KZ/11. Ne ulazeći dalje u detaljna obrazloženja suda prvog stupnja vezana uz djelatnost optuženika поближе činjenično opisanu u točki 3. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude, prvostupanjski sud zaključuje da se u njegovim radnjama ostvaruju sva subjektivna i objektivna obilježja kaznenog djela iz članka 246. stavka 2. KZ/11. Takav zaključak prvostupanjskog suda za Vrhovni sud Republike Hrvatske nije prihvatljiv.

8.3. Nije, naime, sporno da KZ/11., koji je stupio na snagu 1. siječnja 2013., nije propisano kazneno djelo sklapanja štetnog ugovora kakvo je bilo propisano člankom 294. KZ/97. Nije sporno ni to da se kazneno djelo iz članka 294. KZ/97. moglo počinuti isključivo s izravnom namjerom i da bi u nekim elementima moglo imati pravni kontinuitet u kaznenom djelu zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. KZ/11., time da pri eventualnom utvrđivanju pravnog kontinuiteta treba poći od načela konkretnosti. Nesporna je i činjenica da se kazneno djelo iz članka 246. KZ/11. može počinuti, kako s izravnom, tako i s neizravnom namjerom, za razliku od kaznenog djela iz članka 294. KZ/97. (koje se moglo počinuti samo s izravnom namjerom).

9. Međutim, u konkretnom slučaju je u činjeničnom opisu djela opisanog pod točkom 3. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude opisano samo objektivno postupanje optuženika, a u situaciji kada kazneno djelo sklapanja štetnog ugovora iz članka 294. KZ/97. više ne postoji (niti je postojalo u vrijeme donošenja prvostupanjske presude), kazneno djelo zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. KZ/11. kako ga je prvostupanjski sud označio moralo bi sadržavati opis namjere. Pritom treba imati na umu da je namjera kod navedenog kaznenog djela kumulativna u smislu protupravnog ostvarenja imovinske koristi što za rezultat ima prouzročenje štete. Budući da činjenični opis postupanja optuženog D. M. pobliže naveden u točki 3. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude ne sadrži opis namjere tog optuženika za ostvarenje imovinske koristi niti za prouzročenje štete, nema kaznenog djela. Pritom valja naglasiti da činjenični opisi svih ostalih kaznenih djela iz pobijane presude, a koja su označena kao kaznena djela zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju iz članka 246. stavaka 1. i 2. KZ/11., sadrže opis namjere postupanja optuženika. To, međutim, nije slučaj i u odnosu na kazneno djelo opisano u točki 3. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude, na što se osnovano ukazuje u žalbi optuženog D. M.

10. Slijedom navedenog, trebalo je prihvatiti žalbu optuženog D. M. zbog povrede kaznenog zakona iz članka 469. točke 1. ZKP/08. i preinačiti pobijanu presudu te optuženog D. M. osloboditi od optužbe za kazneno djelo iz članka 294. stavka 2. KZ/97. kako je bilo optuženo, opisano pod točkom 3. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude, obzirom da ono u obliku kako je opisano nema kontinuitet niti u jednom djelu u KZ/11.

11. S obzirom na takvu odluku, valjalo je odlučiti da troškovi kaznenog postupka na temelju članka 149. stavka 1. ZKP/08. u tom dijelu padaju na teret proračunskih sredstava, dok su žalbe USKOK-a i oštećenog TD P. d.d. u tom dijelu postale bespredmetne.

U odnosu na točku 4. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude i žalbenu osnovu bitne povrede odredaba kaznenog postupka istaknutu u žalbama optuženika Z. Š., J. P. i S. M.

12. Optuženi Z. Š. ističe bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. navodeći da je u odnosu na kazneno djelo iz točke 4. izreke pobijane presude nerazumljiva i proturječna njezinim razlozima zbog toga što

postoji znatna proturječnost o odlučnim činjenicama između onoga što se navodi u razlozima presude i iskaza danih u postupku i pribavljenih isprava koje su izvedene kao dokaz. Ovaj žalitelj smatra da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba postupka jer da je paušalnom ocjenom obrana optuženika te selektivnim prihvaćanjem pojedinih iskaza svjedoka, kao i selektivnom ocjenom drugih materijalnih dokaza provedenih tijekom dokaznog postupka, propustio dati cjelovitu ocjenu i pravnu analizu dokaza koji su provedeni u ovom kaznenom postupku.

12.1. Analizirajući izložene žalbene navode optuženog Z. Š., razvidno je da se istima zapravo osporava pravilnost ocjene dokaza po prvostupanjskom sudu, pri čemu žalitelj ističe da iz izvedenih dokaza proizlazi da je prvostupanjski sud pogrešno okarakterizirao inkriminirane aktivnosti koje je on poduzimao. S obzirom na to da se ovim žalbenim navodima osporava pravilnost i potpunost činjeničnog stanja utvrđenog po prvostupanjskom sudu, a s kojim se žalitelj ne slaže, te da se u žalbi ne navodi u kojem dijelu postoji proturječnost između razloga pobijane presude i izvedenih dokaza, žalbeni navodi optuženog Š. bit će razmotreni u okviru odgovaranja na žalbene navode kojima se suštinski osporavaju pravilnost i potpunost utvrđenog činjeničnog stanja.

12.2. Optuženi J. P. tvrdi da je prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. jer da je obrazloženje suda u dijelu koji se odnosi na točku 4. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude u odnosu na optuženog J. P. proturječno, kontradiktorno i nedosljedno. Ovaj optuženik navodi da prvostupanjski sud, osim što se poziva na činjenicu da je on bio član Uprave zadužen za financije, ne obrazlaže u čemu se sastoji njegova odgovornost te da samo iz činjenice njegova članstva u Upravi TD P. d.d. izvlači pogrešan zaključak da je on time bio i odgovoran za postupanje Uprave ili predsjednika uprave i odluke Uprave i njihovo provođenje. Pritom se žalitelj osvrće na, kako tvrdi, kontradiktorno utvrđenje suda u odnosu na oslobađajući dio pobijane presude u odnosu na optuženog J. P. u kojemu je navedeno da u svakom trgovačkom društvu postoji oblik internog ustroja, a kako je inkriminirane ugovore potpisala optuženiku nadređena osoba ovlaštena za zaključivanje ugovora, on nije imao razloga ne postupiti po tim ugovorima. Žalitelj smatra da je, s obzirom na isti princip internog ustroja i hijerarhije, isto trebalo zaključiti i u slučaju inkriminacije pod točkom 4. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude.

12.3. Protivno ovim žalbenim navodima, iz pobijane presude proizlazi da je prvostupanjski sud naveo iz kojih razloga smatra da je optuženi J. P. počinio kazneno djelo koje mu je optužnicom stavljeno na teret. Tako prvostupanjski sud, nakon analize izvedenih dokaza, zaključuje da su optuženi Z. Š. i optuženi J. P., znajući za probleme koji su nastali u poslovnom odnosu P.-S., dogovorno poduzeli inkriminirane radnje oko zaključivanja inkriminiranih ugovora. Pritom prvostupanjski sud detaljno obrazlaže koju je ulogu u poduzimanju inkriminiranih radnji imao optuženi J. P. te koje konkretne radnje je isti poduzeo te ocjenjuje dokaze iz kojih proizlazi da je optuženi J. P., ne samo poduzimao radnje i sudjelovao u njihovom provođenju, već i aktivno sudjelovao od trenutka osmišljavanja istih i uključivanja društva G. Slijedom navedenog, neosnovani su navodi žalbe da se odluka

prvostupanjskog suda temelji samo na činjenici da je optuženi J. P. bio član Uprave zadužen za financije.

12.4. Optuženi S. M. u žalbi ističe da je prvostupanjski sud počinio bitne povrede odredaba postupka jer da je izreka pobijane presude nerazumljiva i proturječna samoj sebi, ali i razlozima pobijane presude, time da nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama, a da su oni koji su navedeni protivni provedenim dokazima. U žalbi se ističe da iz činjeničnog opisa ne proizlaze zakonski opis i pravna kvalifikacija inkriminiranog mu kaznenog djela, odnosno da nisu opisana bitna obilježja kaznenog djela, posebice ona koja se odnose na oblik sudjelovanja u počinjenju kaznenog djela koji mu se inkriminira. Tvrdi da nije opisana niti se u inkriminiranom događaju ostvarila namjera pomagača koja obuhvaća njegovu svijest o tome da on svojom određenom djelatnošću podupire ostvarenje konkretnog djela druge osobe, kao ni svijest o samom djelu, o zakonskim obilježjima inkriminiranog mu kaznenog djela te volji da ga ostvari.

12.5. Suprotno ovim žalbenim navodima, u činjeničnom opisu djela iz točke 4. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude navedeno je da je optuženi S. M. postupao u dogovoru s optuženim Z. Š. i optuženim J. P. u namjeri da prikaže smanjenje dugovanja društva S. d.o.o. prema društvu P. d.d., s ciljem da se prikrije stvarna izloženost društva P. d.d. prema društvu S. d.o.o. te s ciljem pribavljanja nepripadne imovinske koristi za društvo S. d.o.o. na štetu društva P. d.d. Isto tako, u pobijanoj presudi prvostupanjski sud jasno obrazlaže kako je optuženi S. M. potpisao inkriminirane ugovore znajući da ne odražavaju stvarne poslovne odnose te svjestan da će na taj način, u dogovoru sa optuženim Z. Š. i optuženim J. P. društvu S. d.o.o. pribaviti imovinsku korist, kojim postupanjem je pomogao tim optuženicima da povrijede dužnost zaštite imovinskih interesa društva P. d.d.

13. Budući da u pogledu ovih činjenica nije utvrđena proturječnost u izreci pobijane presude i u obrazloženju iste, neosnovani su žalbeni navodi optuženog S. M. da je ostvarena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08.

U odnosu na žalbe optuženog Z. Š. i optuženog S. M. zbog povrede kaznenog zakona

14. Nisu u pravu optuženi Z. Š. i optuženi S. M. kada ističu da je prvostupanjski sud zauzeo pogrešan stav u pogledu postojanja pravnog kontinuiteta između KZ/97. i KZ/11. u odnosu na kaznena djela opisana u točki 4. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude. Naime, u tim se žalbama ističe da se prvostupanjski sud zadržao samo na ocjeni onog dijela koji opisuje što čini bitna obilježja kaznenih djela, dok da je u potpunosti zanemario činjenicu da za ostvarenje kaznenog djela iz članka 246. KZ/11. moraju kumulativno biti ostvarena dva elementa u vidu ostvarenja protupravne imovinske koristi i nastanka štete, što kod kaznenog djela iz članka 337. KZ/97. nije slučaj. Žalitelji smatraju da inkriminiranim radnjama društvu S. d.o.o. nije pribavljena korist, zbog čega nema pravnog kontinuiteta između ova dva kaznena djela budući da nedostaje element štete.

14.1. Suprotno ovim žalbenim navodima, prvostupanjski sud je utvrdio da je inkriminiranim radnjama optuženika pribavljena korist društvu S. d.o.o. u iznosu od oko 10,7 milijuna kuna, za koji iznos je oštećeno društvo P. d.d., slijedom čega su ostvarena sva obilježja kaznenog djela iz članka 246. KZ/11. Međutim, za postojanje kaznenog djela iz članka 246. KZ/11. se ni ne traži da istovremeno bude ostvarena imovinska korist i da nastupi šteta. To je vidljivo i iz zakonskog opisa ovog djela iz kojeg proizlazi da šteta može biti prouzročena i na drugi način, a ne isključivo kao posljedica pribavljanja imovinske koristi.

U odnosu na žalbe optuženog Z. Š., optuženog J. P. i optuženog S. M. zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja

15. U žalbama optuženog Z. Š. i optuženog J. P. ističe se da je prvostupanjski sud pogrešno zaključio da su ovi optuženici inkriminirane radnje poduzeli s namjerom da prikažu manju izloženost društva P. d.d. prema društvu S. d.o.o., a ne u svrhu restrukturiranja društva S. d.o.o. i u interesu društva P. d.d., uslijed čega je i odluka o krivnji utemeljena na pogrešnim zaključcima. U tim se žalbama u bitnome navodi da je prvostupanjski sud u tom pravcu zanemario izvedene dokaze, osobito rukom pisanu bilješku optuženog D. M. od 20. srpnja 2009. iz koje proizlazi da su se još tijekom ljeta 2009. razradile varijante i pravci naplate svih P. potraživanja od društva S. d.o.o. Također, navodi se kako je više osoba bilo upoznato s tim planovima, pa da nema mjesta zaključku da se bilo kojim radnjama pokušavala prikriti stvarna izloženost društva P. d.d. prema društvu S. d.o.o. Ističe se također da su stručne službe društva P. d.d. bile upoznate s dokumentacijom vezanom za poslovne odnose s društvom G. d.o.o., što prema stavu žalitelja upućuje na to da su radnje inkriminirane im u točki 4. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude poduzimane transparentno i s ciljem zaštite interesa društva P. d.d.

15.1. Suprotno žalbenim navodima koji se odnose na bilješku od 20. srpnja 2009. iz rokovnika optuženog D. M., treba navesti, prije svega, kako ista nije sačinjena na sastanku tijela društva. Osim toga, iz navedene bilješke ne proizlazi da se u razmatranim varijantama naplate P. potraživanja od društva S. d.o.o. spominjalo društvo G. d.o.o. niti transakcije koje su predmet inkriminacije pod točkom 4. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude. Stoga su neosnovani žalbeni navodi o tome da navedena bilješka predstavlja ključni materijalni dokaz o namjeri optuženika gleda poduzimanja inkriminiranih radnji.

15.2. Analizirajući žalbene navode o tome da je na sastanku 20. srpnja 2009. sudjelovalo više osoba koje su bile upoznate s planovima restrukturiranja društva S. d.o.o., treba istaknuti da nije sporno da je određeni krug osoba doista raspravljao o problemima društva S. d.o.o. i naplati potraživanja, ali da iz izvedenih dokaza ne proizlazi kako su te osobe bile upoznate s inkriminiranim transakcijama vezanima za društvo G. d.o.o. Upravo suprotno, svjedok B. V.1, prisutan na sastanku od 20. srpnja 2009., iskazao je kako je za poslovni aranžman s društvom G. d.o.o. saznao tek krajem 2009., i to gotovo slučajno, a isto potvrđuje i svjedok P., u to vrijeme član uprave društva. Činjenicu da tijela društva nisu bila upoznata s transakcijama vezanima za društvo G. d.o.o. u vrijeme kada su se one odvijale potvrđuje i to da se tek u rujnu 2009. o odnosu P.-S. razgovaralo na sjednicama Uprave i Nadzornog

odbora, pri čemu se nije spominjalo dugovanje koje je u međuvremenu preneseno s društva S. d.o.o. na društvo G. d.o.o. Iz navedenih razloga neosnovani su žalbeni navodi kako razgovori šireg kruga ljudi u društvu P. d.d. o restrukturiranju društva S. d.o.o. upućuju na to da su isti bili upoznati s inkriminiranim radnjama koje uključuju društvo G. d.o.o. Nasuprot tome, pravilan je zaključak prvostupanjskog suda da su za inkriminirane transakcije znali samo optuženi Z. Š. i optuženi J. P. koji su, s obzirom na svoj položaj i zaduženja u društvu, bili u poziciji narediti knjiženje spornih ugovora. Žalbeni navodi o tome kako u slučaju bilo kakve namjere prikrivanja ovih transakcija optuženici ne bi predali spornu dokumentaciju u računovodstvo nisu osnovani niti logični jer je upravo cilj ove transakcije, kako to pravilno utvrđuje prvostupanjski sud, bio prikazati da je društvo S. d.o.o. podmirilo dospjela dugovanja.

15.3. Daljnji žalbeni navodi usmjereni su na osporavanje zaključaka prvostupanjskog suda o tome da je društvu S. d.o.o. pribavljena korist, odnosno da je društvu P. d.d. prouzročena šteta, pri čemu žalitelji tvrde da društvu S. d.o.o. nije pribavljena nikakva korist jer da nije bilo stvarnog tijeka novca, već da je računovodstvenom operacijom promijenjen dužničko-vjerovnički odnos u trokutu društava P. d.d., S. d.o.o. i G. d.o.o., na način da društvo S. d.o.o. više nije bilo dužno društvu P. d.d., nego društvu G. d.o.o., dok je društvo G. d.o.o. u istom iznosu imalo dug prema društvu P. d.d.

15.4. Suprotno tim žalbenim navodima, prvostupanjski sud je na temelju nalaza i mišljenja vještaka pravilno utvrdio kako je ishod inkriminiranih transakcija takav da je društvo P. d.d. vlastitim novcem zatvorilo dug društva S. d.o.o. i to na način da je iznos od 10.756.720,09 kuna najprije uplaćen društvu G. d.o.o., a kada je društvo G. d.o.o. vratilo novac kao pogrešnu doznaku sredstava, društvo P. d.d. je vraćeni novac knjižilo kao podmirenje obveze društva S. d.o.o. Naknadno potpisanom dokumentacijom prikazano je kako je društvo P. d.d. za isti iznos dala društvu G. d.o.o. zajam, a ugovor o zajmu sklopljen je u istom iznosu i između društava G. d.o.o. i S. d.o.o. Konačno, Ugovorom o ustupanju potraživanja društvo S. d.o.o. je potraživanje na ime navedenog zajma od društva G. d.o.o. ustupilo društvu P. d.d.

15.5. Međutim, kada se uzme u obzir činjenica da je optuženi Z. Š. potom izdao Izjavu o otpisu duga društvu G. d.o.o. po osnovi Ugovora o zajmu od 1. kolovoza 2009. te činjenica da društva S. d.o.o. i G. d.o.o. nikada nisu bila u poslovnom odnosu iz kojeg bi mogao nastati navodni dug društva S. d.o.o. prema društvu G. d.o.o., a što potvrđuju svjedoci Ž. S. i I. K., jasan je zaključak, koji prihvaća i ovaj sud, da je društvu S. d.o.o. pribavljena korist u iznosu od 10.756.720,09 kuna, a za koji iznos je oštećeno društvo P. d.d. Pritom nisu od značaja žalbeni navodi da je svjedok Z. B. potpisao bez čitanja sporne ugovore u ime društva G. d.o.o. jer da je imao obećanje da će postati ekskluzivni dobavljač tjestenine za društvo P. d.d. te da će eventualne poteškoće u vraćanju duga riješiti na taj način. Naime, iz iskaza svjedoka Z. B. proizlazi da je bila riječ tek o najavi mogućnosti da će društvo G. d.o.o. postati jedini dobavljač tjestenine za društvo P. d.d., dok iz iskaza svjedoka B. V.1, tada člana Nadzornog odbora, proizlazi da je tek krajem 2009. saznao za kratkoročni kredit društvu G. d.o.o., i to slučajno, te da je svjedok Z. B. na zajedničkom sastanku na koji je pozvan radi dogovora oko vraćanja kredita naveo kako nije u mogućnosti vraćati kredit kroz pojačanu isporuku robe. Također, iz iskaza svjedoka B. V.2 zaposlenog u revizijskoj kući D. proizlazi kako je društvo G. d.o.o. manja obiteljska

firma koja taj zajam ne bi mogla podnijeti, a to je proizlazilo iz njihove bilance. Iz navedenog proizlazi kako je svjedok Z. B. potpisao sporne ugovore znajući da je uplaćeni novac odmah vratio te da ima Izjavu o otpisu duga, a ne zato što je bio spreman vraćati dug kroz povećanu isporuku robe kao ekskluzivni dobavljač ili na drugi način vratiti zajam, kako se tvrdi u žalbi.

15.6. Kontradiktorni su i neprihvatljivi žalbeni navodi da je prvostupanjski sud propustio utvrditi da je prava svrha spornih transakcija bila privremeno smanjiti obaveze društva S. d.o.o. u cilju njegovog lakšeg restrukturiranja. Sami žalitelji, naime, najprije ističu kako je inkriminiranim radnjama samo promijenjen odnos vjerovnika i dužnika u poslovnom odnosu društava P. d.d., G. d.o.o. i S. d.o.o., pri čemu društvo S. d.o.o. za isti iznos više nije dužno društvu P. d.d., nego društvu G. d.o.o., a potom navode kako je cilj transakcija bio privremeno smanjiti obveze društva S. d.o.o. kako bi njegova bilanca izgledala bolje radi lakšeg dogovora svih vjerovnika oko restrukturiranja. Potonja tvrdnja o smanjenju bilance u suprotnosti je s prethodnom da je dug društva S. d.o.o. ostao isti, samo u odnosu na drugog vjerovnika. Stoga ovi žalbeni navodi ne dovode u sumnju zaključke prvostupanjskog suda o tome da su inkriminiranim postupanjem optuženici nastojali prikazati manju izloženost društva P. d.d. prema društvu S. d.o.o. Kada se uzme u obzir i to da iz rezultata dokaznog postupka proizlazi da je prvi dogovor vjerovnika bio tek 2. listopada 2009., što u svom iskazu potvrđuje svjedokinja M. D., te da optuženici u vrijeme spornih transakcija nisu raspravili s vjerovnicima mogućnosti i planove restrukturiranja društva S. d.o.o., ukazuje se pravilnim zaključak prvostupanjskog suda, a suprotno žalbenim tvrdnjama optuženika, da inkriminirane transakcije nisu poduzete s ciljem lakšeg restrukturiranja društva S. d.o.o.

15.7. Na pravilnost ovakvog zaključka ne utječu niti žalbeni navodi o tome da je prvostupanjski sud pogrešno zaključio da iznos od 10,7 milijuna kuna, s obzirom na ukupan dug društva S. d.o.o. prema vjerovnicima u visini od 177 milijuna kuna, nije bio od značaja za odluku vjerovnika o mogućnostima restrukturiranja društva S. d.o.o. jer je iznos od 177 milijuna kuna duga bio poznat tek u kasnijem stečajnom postupku. Naime, i sami optuženici, kako u obranama, tako i u žalbama navode da su bili upoznati s razmjerima poteškoća u poslovanju društva S. d.o.o., pri čemu su bili svjesni da i drugi vjerovnici, a ne samo društvo P. d.d., imaju potraživanja od društva S. d.o.o.

15.8. Konačno, neosnovani su i žalbeni navodi optuženog Z. Š. i optuženog J. P. da šteta za društvo P. d.d. nije nastala na temelju Izjave o otpisu duga koju je potpisao optuženi Z. Š., već uslijed radnji kasnije uprave koja je otpisala dug društvu G. d.o.o., jer je tijekom postupka utvrđeno kako je uprava društva P. d.d. otpisala dug upravo na temelju Izjave koju je potpisao optuženi Z. Š. kao predsjednik Uprave, a iz koje proizlazi da društvo G. d.o.o. nema obaveza prema društvu P. d.d. Na ovakav zaključak ne utječe ni žalbeni navod optuženog Z. Š. da je kasnija Uprava najprije namjeravala naplatiti od društva G. d.o.o. potraživanja po Ugovoru o kratkoročnom zajmu, a da je od toga kasnije naglo odustala, jer iz iskaza svjedoka B. V.1 i L. K. proizlazi da se za okolnosti sklapanja kratkoročnog kredita, kao i za postojanje Izjave o otpisu duga, tek naknadno saznalo. Kraj dodatne činjenice da je društvo G. d.o.o. doista i vratilo društvu P. d.d. uplaćeni iznos, neosnovani su žalbeni navodi kako je

kasnija uprava društva P. d.d. neopravdano odustala od pokušaja naplate dugovanja od društva G. d.o.o. i tek time prouzročila štetu.

15.9. Imajući na umu upravo Izjavu o otpisu duga prema kojoj su otpisana potraživanja društva P. d.d. prema društvu G. d.o.o. na temelju kratkoročnog kredita, nelogični su i neuvjerljivi žalbeni navodi da je potraživanje samo privremeno preneseno s društva S. d.o.o. na društvo G. d.o.o. te da je nakon planiranog restrukturiranja društva S. d.o.o. potraživanje trebalo biti „vraćeno“ na društvo S. d.o.o., a ako se restrukturiranje društva S. d.o.o. ne bi odvijalo po planu, tada bi dug vratilo društvo G. d.o.o. Dakle, i prvi rezervni plan (prema kojem bi dug, umjesto društva S. d.o.o., vratilo društvo G. d.o.o.) i drugi rezervni plan (otpis duga društvu G. d.o.o.), podrazumijevali su mogućnost da društvo S. d.o.o. neće vratiti iznos od 10.756.720,89 kuna, već da će to društvo steći nepripadnu imovinsku korist u navedenom iznosu. Kraj činjenice da niti rezervni plan prema kojem dug vraća društvo G. d.o.o., bilo na način da postaje ekskluzivni distributer tjestenine, bilo na način da isporučuje dodatne količine robe, nije bio konkretiziran niti dogovoren, ovaj sud ocjenjuje da je prvostupanjski sud pravilno zaključio kako inkriminirane transakcije nisu poduzete u svrhu kako to tvrde optuženici Z. Š. i J. P.

15.10. Iako se u žalbi optuženog Z. Š., a dijelom i optuženog J. P. opširno navodi kronologija i analiza planiranih aktivnosti koje su trebale bile usmjerene na restrukturiranje društva S. d.o.o., ovaj sud smatra da iste nisu od važnosti za kazneno djelo za koje su oni proglašeni krivima. Naime, nije sporno da je društvo S. d.o.o. doista zapalo u financijske teškoće niti da je postojao rizik naplate potraživanja te da su se razmatrali načini restrukturiranja društva, oporavka poslovanja i osiguranja naplate potraživanja koja je imalo društvo P. d.d., o čemu je raspravljano unutar društva P. d.d. Međutim, kraj već utvrđenih činjenica da o spornim transakcijama i ugovorima s društvom G. d.o.o. tijela društva nisu imala saznanja niti su o njima prethodno raspravljala, da je prvi sastanak vjerovnika održan tek naknadno, u listopadu 2009., da s obzirom na ukupan dug prema vjerovnicima od 177 milijuna kuna iznos od 10,7 milijuna kuna nije mogao imati značajan učinak na odluku o restrukturiranju društva te da „rezervni planovi“ za naplatu duga preko društva G. d.o.o. nisu bili dogovoreni s tijelima društva niti konkretizirani, žalitelji, iznoseći kronologiju i analizu planiranih aktivnosti, nisu doveli u sumnju pravilnost zaključaka prvostupanjskog suda da sporni ugovori nisu sklopljeni s ciljem restrukturiranja i nastavka poslovanja društva S. d.o.o., već s ciljem prikriivanja stvarne izloženosti društva P. d.d. prema društvu S. d.o.o. i pribavljanja imovinske koristi društvu S. d.o.o. na štetu društva P. d.d.

15.11. Jednako tako, nisu od važnosti ni žalbeni navodi da se zbog odluka kasnije Uprave propustilo naplatiti dug od društva S. d.o.o., jer je upravo uslijed inkriminiranih radnji optuženika društvo P. d.d. izgubilo status vjerovnika u odnosu na društvo S. d.o.o. za iznos od 10.756.720,89 kuna, pa ovaj dug nije niti mogla potraživati po bilo kojoj osnovi, čime je u tom iznosu za društvo P. d.d. nastala šteta.

15.12. Suprotno žalbenim navodima da nije dokazana namjera optuženog S. M. kao pomagača jer da on nije bio upoznat s međusobnim poslovnim odnosima društava G. d.o.o. i P. d.d. niti je na iste mogao utjecati, prvostupanjski sud je pravilno utvrdio da

je optuženi S. M. potpisao sporne ugovore svjestan da ne odražavaju stvarne poslovne odnose i svjestan da će na taj način pribaviti nepripadnu imovinsku korist društvu S. d.o.o., čime je pomogao optuženicima Z. Š. i J. P. u počinjenju kaznenog djela.

15.13. Nije u pravu optuženi M. kada u žalbi ističe da je prvostupanjski sud zanemario postojanje Ugovora o zajmu prema kojem je društvo G. d.o.o. dalo zajam društvu S. d.o.o. te da je upravo iznos tog zajma društvo S. d.o.o. ustupilo društvu P. d.d. radi namirenja dugovanja koje je imalo prema društvu P. d.d. Prvostupanjski sud uzeo je u obzir postojanje navedenog ugovora, ali kako prema nalazu i mišljenju vještaka i ispitanih svjedoka nije postojao stvarni poslovni odnos između društava G. d.o.o. i S. d.o.o. niti stvarni tijek novca, nisu osnovani žalbeni navodi kako je iznos tog zajma društvo S. d.o.o. ustupilo društvu P. d.d. radi namirenja duga. Naime, rezultat ugovora o cesiji je upravo taj da društvo S. d.o.o. za iznos od 10.756.720,89 kuna više nije bilo dužnik društvu G. d.o.o., a niti društvu P. d.d., čime je isto ostvarilo imovinsku korist u visini od 10.756.720,89 kuna.

15.14. Zbog činjenice da društvo S. d.o.o. za navedeni iznos više nije bilo dužnik društvu P. d.d. uslijed inkriminiranih transakcija, nisu od značaja žalbeni navodi o različitim instrumentima osiguranja koje je društvo S. d.o.o. dalo društvu P. d.d. radi osiguranja različitih otvorenih tražbina.

U odnosu na žalbe USKOK-a i optuženika Z. Š., J. P. i S. M. zbog odluke o kazni

16. Zbog odluke o kaznama optuženom Z. Š. i optuženom J. P. žalbu je podnio USKOK smatrajući kako je u odnosu na ove optuženike prvostupanjski sud precijenio utvrđene olakotne okolnosti, posebno njihovu raniju neosuđivanost, dok je propustio cijeliti posebno otegotnom činjenicu da su oni zloupotrijebili funkcije u jednom od najvećih i najznačajnijih trgovačkih društava u Republici Hrvatskoj i svojim postupanjem društvu o kojem su bili dužni skrbiti pričinili višemilijunsku štetu. Smatra kako okolnosti na koje se poziva prvostupanjski sud u svom zbiru nisu takve da bi opravdale izricanje kazne zatvora ispod zakonskog minimuma te njezinu zamjenu radom za opće dobro na slobodi. U odnosu na kaznu optuženom S. M. U. smatra kako nije bilo osnove za primjenu uvjetne osude jer su olakotne okolnosti na koje se poziva prvostupanjski sud nedostatne da bi opravdale blaže kažnjavanje i primjenu uvjetne osude.

16.1. Optuženi Z. Š. nije podnio žalbu zbog odluke o kazni. Međutim, pobijana je presuda u tom dijelu ispitana u skladu s odredbom članka 478. ZKP/08.

16.2. Optuženi J. P. u uvodu svoje žalbe ističe da se žali i zbog odluke o kazni, ali tu žalbenu osnovu ne obrazlaže, pa je Vrhovni sud Republike Hrvatske tu odluku ispitao u skladu s odredbom članka 478. ZKP/08.

16.3. Optuženi S. M. ne ističe žalbenu osnovu zbog odluke o kazni, dok u obrazloženju žalbe navodi samo to da je „Slijedom žalbenih navoda i odluka o kazni neutemeljena ...“.

16.4. Prema ocjeni ovoga suda, pravilno je prvostupanjski sud utvrdio i ispravno ocijenio sve okolnosti koje, u skladu s odredbom članka 47. KZ/11., utječu na izbor vrste i mjere kazne. U odnosu na optuženog Z. Š. prvostupanjski sud je kao olakotnu okolnost cijenio da je neosuđivan, da šteta nije nastupila radnjom optuženika kojom je on isplatio novac, već da otpis potraživanja predstavlja manju kriminalnu količinu te da od kaznenog djela nije ostvario osobnu korist. Uzevši u obzir i ličnost tog optuženika, visinu kazne zatvora propisane za kazneno djelo iz članka 246. stavka 2. KZ/11. te jačinu povrede zaštićenog dobra, prvostupanjski sud je ocijenio da su sve navedene okolnosti na strani optuženog Z. Š. takve naravi da se može očekivati da će se svrha kažnjavanja u odnosu na istoga postići i blažom kaznom od propisane, zbog čega je primijenio institut ublažavanja kazne i tog optuženika za kazneno djelo iz članka 246. stavka 2. KZ/11. osudio na kaznu zatvora u trajanju deset mjeseci, koju je potom zamijenio radom za opće dobro na slobodi, pri čemu je uzeo u obzir da je riječ o obiteljskom čovjeku i ocu dvoje djece od kojih je jedno maloljetno. U odnosu na optuženog J. P. prvostupanjski sud je prilikom odmjeravanja kazne kao olakotne okolnosti cijenio neosuđivanost, jačinu povrede zaštićenog dobra te činjenicu da taj optuženik nije ostvario osobnu korist. Uzevši u obzir i ličnost tog optuženika, visinu kazne zatvora propisane za kazneno djelo iz članka 246. stavka 2. KZ/11. te jačinu povrede zaštićenog dobra, prvostupanjski sud je ocijenio da su sve navedene okolnosti na strani optuženog J. P. takve naravi da se može očekivati da će se svrha kažnjavanja u odnosu na istoga postići i blažom kaznom od propisane, zbog čega je i u odnosu na tog optuženika primijenio institut ublažavanja kazne i optuženog J. P. za kazneno djelo iz članka 246. stavka 2. KZ/11. osudio na kaznu zatvora u trajanju devet mjeseci. Istu je potom zamijenio radom za opće dobro na slobodi uzevši u obzir da je optuženi J. P. u vrijeme počinjenja kaznenog djela bio osoba mlađe životne dobi. U odnosu na optuženog S. M. prvostupanjski sud je također uzeo u obzir činjenicu da je riječ o neosuđivanoj osobi, zatim da je motiv za počinjenje djela bio pokušaj spašavanja posrnulog društva, a ne pribavljanje osobne koristi. Uzevši u obzir i ličnost tog optuženika, visinu kazne zatvora propisane za kazneno djelo iz članka 246. stavka 2. KZ/11., pri čemu je u odnosu na ovog optuženika riječ o pomaganju u počinjenju djela, te jačinu povrede zaštićenog dobra, prvostupanjski sud je ocijenio da su sve navedene okolnosti na strani optuženog S. M. takve naravi da se može očekivati da će se svrha kažnjavanja u odnosu na istoga postići i blažom kaznom od propisane. Stoga je i u odnosu na tog optuženika primijenio institut ublažavanja kazne i za kazneno djelo iz članka 246. stavka 2. u vezi članka 38. KZ/11. ga osudio na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci. Uzevši, nadalje, u obzir da optuženi S. M. skrbi o teško bolesnima bivšoj supruzi i kćeri, prvostupanjski sud je ocijenio da se svrha kažnjavanja u odnosu na tog optuženika može ostvariti i primjenom uvjetne osude koju mu je potom izrekao određivši da se kazna zatvora na koju je taj optuženik osuđen neće biti izvršiti ako u roku dvije godine ne počini novo kazneno djelo.

16.5. Upravo takve kaznene sankcije su, i prema ocjeni ovoga suda, primjerene težini i okolnostima počinjenih kaznenih djela i osobama konkretnih optuženika kao počinitelja te je za očekivati da će se njima ostvariti svrha kažnjavanja iz članka 41. KZ/11. - izražavanje društvene osude zbog počinjenih kaznenih djela, jačanje povjerenja građana u pravni poredak utemeljen na vladavini prava, utjecaj na počinitelje i sve druge da ne čine kaznena djela kroz jačanje svijesti o pogibeljnosti

činjenja kaznenih djela i o pravednosti kažnjavanja te omogućavanje počiniteljima ponovno uključivanje u društvo.

16.6. Stoga nije prihvaćena žalba USKOK-a koji se zalaže za strože kažnjavanje sve trojice optuženika bez zamjene kazne zatvora radom za opće dobro na slobodi (u odnosu na optuženike Z. Š. i J. P.), odnosno bez izricanja uvjetne osude (u odnosu na optuženog S. M.), ne navodeći pri tome nijednu novu okolnost koja bi postupanju optuženika davala teži značaj, a koja već nije bila poznata prvostupanjskom sudu i uzeta u obzir od strane toga suda prilikom odabira vrste i mjere kazne.

U odnosu na žalbe zbog odluke o imovinskopravnom zahtjevu

17. Protiv odluke o imovinskopravnom zahtjevu žalbu je podnio optuženi Z. Š. navodeći kako nije dokazano da je počinio kazneno djelo, zbog čega da se imovinskopravni zahtjev ne može odnositi na njega. Podredno ističe da podneseni imovinskopravni zahtjev nije određeno naznačen i preciziran te da nisu podneseni dokazi u vezi s istim.

17.1. Protiv odluke o imovinskopravnom zahtjevu žalbu je podnio i optuženi J. P. pobijajući istu iz istih razloga zbog kojih smatra da činjenično stanje u tom dijelu nije pravilno i potpuno utvrđeno.

17.2. Protiv odluke o imovinskopravnom zahtjevu žalbu je podnio i optuženi S. M., koji navodi kako je ta odluka neosnovana zbog istih razloga kao i osuđujući dio pobijane presude.

17.3. Kada se uzme u obzir da je prvostupanjski sud odluku koja se odnosi na imovinskopravni zahtjev donio na temelju određenog, jasnog i precizno postavljenog zahtjeva oštećenog društva P. d.d. te da u tom pogledu nije bilo nikakve dvojbe, neosnovan je prigovor optuženog Z. Š. da je odluka o imovinskopravnom zahtjevu nezakonita. Sud prvog stupnja je, naprotiv, na temelju članka 158. stavka 2. ZKP/08., oštećeniku pravilno dosudio postavljeni imovinskopravni zahtjev.

17.4. Imajući u vidu obrazloženje odluke ovog suda koje se odnosi na točku 4. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude, a prema kojem je odluka prvostupanjskog suda u tom dijelu pravilna i zakonita, neosnovani su žalbeni navodi optuženika da je odluka o imovinskopravnom zahtjevu nezakonita i neosnovana.

U odnosu na žalbe zbog odluke o troškovima kaznenog postupka

18. Protiv odluke o troškovima kaznenog postupka žalbu je podnio optuženi Z. Š. koji tvrdi da ga je prvostupanjski sud trebao osloboditi plaćanja istih u cijelosti jer bi njihovo plaćanje ugrozilo njegovu životnu egzistenciju.

18.1. I optuženi S. M. u žalbi ističe da je, s obzirom na njegove financijske, imovinske i obiteljske prilike, trebalo primijeniti odredbu članka 148. stavka 5. ZKP/08.

18.2. Žalbe optuženika Š. i M. zbog odluke o troškovima kaznenog postupka nisu osnovane s obzirom na to da su oni pobijanom presudom proglašeni krivima. Također, treba istaknuti da je prilikom donošenja odluke o troškovima postupka prvostupanjski sud ocijenio individualne okolnosti svakog od optuženika i na temelju te ocjene donio odluku o visini troškova koje su dužni snositi. Međutim, u slučaju da se naknadno utvrdi da bi plaćanjem troškova kaznenog postupka bilo dovedeno u pitanje uzdržavanje optuženika ili osoba koje su dužni uzdržavati, predsjednik vijeća prvostupanjskog suda može ih posebnim rješenjem osloboditi plaćanja troškova kaznenog postupka na temelju članka 148. stavka 6. ZKP/08.

19. Slijedom navedenog te kako ispitivanjem pobijane presude u tom dijelu nisu utvrđene povrede zakona na koje ovaj drugostupanjski sud, sukladno članku 476. stavku 1. točkama 1. i 2. ZKP/08., pazi po službenoj dužnosti, žalbe USKOK-a te optuženika Z. Š., J. P. i S. M. u odnosu na točku 4. izreke osuđujućeg dijela pobijane presude trebalo je odbiti i, na temelju članka 482. ZKP/08., presuditi kao u izreci.

U odnosu na oslobađajući dio prvostupanjske presude i žalbenu osnovu bitne povrede odredaba kaznenog postupka

20. U pogledu bitne povrede odredaba kaznenog postupka koja se odnosi na oslobađajući dio pobijane presude, USKOK u žalbi tvrdi da se prvostupanjska presuda ne može ispitati jer prvostupanjski sud nije dao ocjenu svih izvedenih dokaza, već da je njegova ocjena selektivna i parcijalna, pri čemu da je izostala ocjena dokaza koji dovode u pitanje vjerodostojnost obrana optuženika. Osim toga, da prvostupanjski sud nije iznio nijedan razlog zbog kojeg je optuženog S. M. oslobodio optužbe da bi počinio kazneno djelo opisano pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude.

20.1. Suprotno žalbenim navodima USKOK-a, prema ocjeni ovog suda drugog stupnja pobijana presuda sadrži razloge o svim odlučnim činjenicama te su isti potpuno jasni, logični, dostatni i bez proturječnosti. Pri tome, prvostupanjski sud nije u obvezi iznijeti sadržaj svih dokaza i razloga, već samo onih koje smatra značajnima za donošenje svoje odluke. U konkretnom slučaju, očito je da se žalitelj ne slaže s razlozima koje je prvostupanjski sud iznio u oslobađajućem dijelu pobijane presude, no to se odnosi na žalbenu osnovu pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, a ne na istaknutu bitnu postupovnu povredu.

21. U pogledu žalbenog prigovora koji se odnosi na izostanak razloga prvostupanjskog suda o ulozi i radnjama optuženog S. M. i kaznenog djela pomaganja u zlouporabi položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 4. i 1. u vezi članka 38. i članka 61. KZ/97., za koje je taj optuženik oslobođen optužbe u točki 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude, ovaj drugostupanjski sud je stava da prvostupanjska presuda i u odnosu na ovog optuženika sadrži jasne i dostatne razloge. Naime, prema koncepciji obrazloženja pobijane presude kroz analizu kronologije inkriminiranih događaja te sadržaja zaključenih pravnih poslova, iznijeta je i argumentacija u odnosu na radnje i uloge svakog od optuženika, pa i u odnosu na optuženog S. M.

22. Prema tome, pobijanom presudom u oslobađajućem dijelu nisu ostvarene povrede iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., a ispitujući istu u skladu s odredbom članka 476. stavka 1. točke 1. ZKP/08., Vrhovni sud Republike Hrvatske nije našao da bi bila počinjena neka druga bitna povreda odredaba kaznenog postupka na koju drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti.

23. Stoga žalba USKOK-a zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka nije osnovana.

U odnosu na točke 1. i 2. izreke oslobađajućeg dijela prvostupanjske presude i žalbenu osnovu pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja

24. Pobijajući utvrđeno činjenično stanje u odnosu na ove točke pobijane presude (koje su po svome sadržaju povezane), USKOK tvrdi kako prvostupanjski sud nije pravilno ocijenio rezultate izvedenih dokaza, da dio dokaza uopće nije cijenio, nego da je selektivnom interpretacijom neosnovano povjerovao optuženicima, bez konfrontacija obrana sa svim provedenim dokazima, a time da je pogrešno utvrdio odlučne činjenice i iznio zaključke koji su protivni rezultatima dokaznog postupka. Smatra da je sud u cijelosti nekritički prihvatio obrane optuženika, što se očituje u okolnosti da je stavove obrana optuženika iznio kao vlastite zaključke.

24.1. Suštinski, žalitelj dovodi u pitanje zaključke prvostupanjskog suda u pogledu razloga poduzimanja određenih radnji (u svrhu menađersko-radničkog dioničarstva, obrane od neprijateljskog preuzimanja, stjecanja većinskog paketa dionica TD P. d.d., primjene pravila poslovne prosudbe, obavješćavanje nadležnih organa TD P. d.d. o zaključenim pravnim poslovima i njihovim posljedicama) te svrhe zaključivanja pravnih poslova pobliže opisanih u točkama 1. i 2. izreke ovog dijela pobijane presude. Pri tome tvrdi da su sve poduzete radnje koje su optuženicima stavljene na teret bile poduzete s namjerom da bi optuženi D. P., optuženi D. M., optuženi Z. Š., optuženi M. H., optuženi S. R. i optuženi J. P., organizirani u grupu, a uz pomoć optuženog M. H. i optuženog S. M. te uz poticanje optuženog Z. M., sebi pribavili nepripadnu imovinsku korist stjecanjem kontrole nad većinskim paketom dionica TD P. d.d.

24.2. Iznošenjem ovakvih žalbenih navoda USKOK u biti ne polazi od činjeničnog stanja kako ga je prvostupanjski sud utvrdio, već od toga da je u tim dijelovima oslobađajuća presuda donesena suprotno viđenju rezultata dokaznog postupka od strane optužbe. Međutim, prvostupanjski sud je pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje i na temelju tako utvrđenog činjeničnog stanja ispravno zaključio da nema dokaza da bi optuženi D. P. radnjama opisanim pod točkom 1. oslobađajućeg dijela pobijane presude počinio kazneno djelo udruživanja za počinjenje kaznenih djela iz članka 333. stavka 1. KZ/97., a radnjama opisanim pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo zloporabe položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 4. i 1. KZ/97., optuženi D. M. radnjama opisanim pod točkom 1. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo udruživanja za počinjenje kaznenih djela iz članka 333. stavka 1. KZ/97., a radnjama opisanim pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo zloporabe položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 4. i 1. KZ/97. u vezi članka 61. KZ/97.,

optuženi M. H. radnjama opisanim pod točkom 1. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo udruživanja za počinjenje kaznenih djela iz članka 333. stavaka 3. i 1. KZ/97., a radnjama opisanim pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo pomaganja u zlouporabi položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 4. i 1. KZ/97. u vezi članka 38. i članka 61. KZ/97., optuženi Z. Š. radnjama opisanim pod točkom 1. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo udruživanja za počinjenje kaznenih djela iz članka 333. stavaka 3. i 1. KZ/97., a radnjama opisanim pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 4. i 1. KZ/97. u vezi članka 61. KZ/97., optuženi S. R. radnjama opisanim pod točkom 1. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo udruživanja za počinjenje kaznenih djela iz članka 333. stavaka 3. i 1. KZ/97., a radnjama opisanim pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 4. i 1. KZ/97. u vezi članka 61. KZ/97., optuženi J. P. radnjama opisanim pod točkom 1. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo udruživanja za počinjenje kaznenih djela iz članka 333. stavaka 3. i 1. KZ/97., a radnjama opisanim pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 4. i 1. KZ/97. u vezi članka 61. KZ/97., optuženi S. M. radnjama opisanim pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo pomaganja u zlouporabi položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 4. i 1. u vezi članka 38. i članka 61. KZ/97. te optuženi Z. M. radnjama opisanim pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo poticanja na zlouporabu položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 4. i 1. u vezi članka 37. KZ/97. i kazneno djelo krivotvorenja službene isprave iz članka 312. stavka 1. KZ/97.

25. U odnosu na zaključke suda u pogledu namjere provedbe menađersko-radničkog dioničarstva (kroz projekte ESOP - employee stock ownership plan i MEBO - management employee buyouts), žalitelj tvrdi kako je stvarna svrha ugovora koji su zaključeni između TD P. d.d. i TD F. F. d.o.o. V., društva u sastavu TD F. H. d.d. - kasnije TD F. G. d.d. V. (Ugovor o poslovnoj suradnji od 20. prosinca 2005. te Ugovor o obavljanju savjetničkih poslova vezanih za vlasničko restrukturiranje od 25. svibnja 2006. iz točke 2.1. izreke pobijane presude) bilo prikriivanje stvarne uloge TD F. G. d.d. V., pri čemu tvrdi da su ti ugovori zaključeni isključivo iz razloga kako bi TD F. G. d.d. V. (koja se ugovorima legitimira kao savjetnik TD P. d.d.) došla do povlaštenih informacija koje inače predstavljaju poslovnu tajnu, sve radi ostvarenja inkriminiranog plana kroz provođenje MBO (management buyouts) restrukturiranja. Smatra da bi optuženici, da je doista bilo namjere provesti ESOP i MEBO modele restrukturiranja, sa istima i nastavili nakon stjecanja spornog paketa od 10,64 % dionica TD P. d.d. Tvrdi da je pogrešan stav suda prvog stupnja kako se sa provođenjem projekata menađersko-radničkog dioničarstva prekinulo zbog nedonošenja zakona kojim bi se reguliralo radničko dioničarstvo te zbog povećanja cijene dionica TD P. d.d. na tržištu, stavljajući usporedbu sa privatizacijom TD V. d.d. (pa i TD K. d.d.) gdje su projekti radničkog dioničarstva provedeni usprkos izostanku adekvatnog zakona. Osim toga, a osvrćući se na osnivanje društva P. L. (za kojega je prvostupanjski sud utvrdio da je osnovano radi provođenja programa MEBO), tvrdi da okolnost da je to društvo osnovano na Britanskim djevičanskim otocima upućuje

na netransparentnost, uspoređujući ponovno i to s činjenicom da je npr. TD K. - E. d.d. osnovano na istoj adresi kao i TD K. d.d., dok je TD E.-V. d.o.o. na istoj adresi na kojoj je sjedište i TD V. d.d. Nadalje, USKOK tvrdi da je prvostupanjski sud pogrešno ocijenio ulogu i ovlaštenja optuženog D. P. u ostvarenju inkriminiranog plana navodeći da je on kao potpredsjednik ... Republike Hrvatske, ministar ... i predsjednik Upravnog odbora Hrvatskog fonda za ... imao presudnu ulogu u kontroli državnog portfelja dionica TD P. d.d. Žalitelj se pri iznošenju navedenih stavova na kojima temelji ocjenu da prvostupanjski sud nije pravilno utvrdio činjenično stanje, između ostaloga, poziva i na dijelove bilješki optuženog M. H., držeći da ih je prvostupanjski sud tek djelomično uzeo u razmatranje.

26. Nadalje, žalitelj dovodi u pitanje zaključak prvostupanjskog suda o postojanju razumne pretpostavke da je R. (R.) započeo neprijateljsko preuzimanje TD P. d.d. Naime, prema žalitelju, da bi se moglo započeti s preuzimanjem, na temelju Zakona o preuzimanju dioničkih društava, treba biti objavljena ponuda, a da bi netko došao u poziciju da objavi ponudu mora imati 25% + 1 dionicu, što u konkretnom slučaju R. nije imao, pa je pogrešan zaključak prvostupanjskog suda da je postupak preuzimanja započeo. USKOK smatra da nije bilo razloga da se tada ne postupi kao 2003., kada je postojala inicijativa R.-a za kupnju 10,56% dionica TD P. d.d. od E.-a te kada se uprava uz suglasnost Nadzornog odbora, od započetog preuzimanja obranila tako što je kupila vlastite dionice (po cijeni 70.000.000 kn većoj od tržišne). Osim toga, žalitelj tvrdi da aktivnosti koje su poduzeli optuženici, bez znanja ostalih nadležnih tijela TD P. d.d., nisu imale opravdanja u stvarnim okolnostima. Naime, činjenica da su praćenjem uočene promjene stanja skrbničkog računa B. A. (u odnosu na stjecanje dionica TD P. d.d.) ni na koji način ne upućuje na zaključak da iza tog računa stoji R. Sud da je pogrešno utvrdio postojanje opasnosti od neprijateljskog preuzimanja od R.-a na temelju Ugovora (Mandatnog pisma) iz prosinca 2004. godine potpisano po R.-u i C.-u, prema kojem se utvrđuje stjecanje 19,99% dionica TD P. d.d. (koji nije odlučujući), o čemu su optuženi D. M. i optuženi Z. Š. bili obaviješteni. Smatra da je prvostupanjski sud pogrešno povjerovao obrani optuženog D. M. da je on vidio dokumente o planovima R.-a koji su vrlo nepovoljni za TD P. d.d., dioničare i radnike, kojima se predviđalo smanjenje troškova kroz smanjenje broja zaposlenih te kroz smanjenje proizvodnje neprofitabilnih proizvoda, kao i prodajom B. USKOK, međutim, smatra da crne prognoze optuženika nisu potvrđene iskazima ispitanih svjedoka, a da okolnost da R. nikada samostalno nije imao paket od više od 2,56% dionica TD P. d.d. (koje je i prodao u listopadu 2006.) ne upućuje na zaključak da je R. započeo neprijateljsko preuzimanje TD P. d.d. Žalitelj upućuje i na činjenicu da su TD P. d.d. i R. kraće vrijeme imala zajedničke poslove u Poljskoj, pa smatra da je upitno da li bi se ulazilo u takav angažman s "neprijateljskim" preuzimateljem. Da je prvostupanjski sud pogrešno zaključio da se radilo o opasnosti od neprijateljskog preuzimanja, prema stavu USKOK-a, proizlazi i iz posebnih dokaznih radnji te javnih istupa optuženika (npr. gostovanje optuženog D. M. u emisiji „...“ od 21. rujna 2009.), kao i iz očitovanja optuženog D. M. HANFA-i u rujnu 2009. da su postojale samo indicije i sumnje o mogućem neprijateljskom preuzimanju, ali da nije postojala čvrsta informacija o tome da je u tijeku neprijateljsko preuzimanje. Navodi i da su Izvješća o praćenju vlasničke strukture TD P. d.d. išla redovito na sve članove Uprave i na još nekolicinu menadžera, pa je, prema stavu žalitelja, neshvatljivo da nitko osim optuženika nije bio u strahu od

neprijateljskog preuzimanja niti je itko drugi nagađao da bi R. bio iza skrbničkih računa.

27. Iako žalitelj percipira događaje opisane u točki 2.2. izreke oslobađajućeg dijela prvostupanjske presude (kupnja dionica TD P. d.d. u vlasništvu TD F. d.d.), smatra da je pogrešan zaključak suda prvog stupnja da su dionice TD P. d.d. od P.-a bile drugi paket koji je trebalo kupiti kako bi se spriječio R. u preuzimanju TD P. d.d. Naime, P. je dionice TD P. d.d. prodavao na burzi, pa da je R. imao namjeru preuzimanja TD P. d.d. te da je to htio pod svaku cijenu, kupio bi te dionice, ali nije. Smatra kako je prvostupanjski sud zanemario da se dionice TD P. d.d. u vlasništvu P.-a ne bi niti našle na prodaji da optuženi D. P. nije zatražio od B. P., predsjednika Nadzornog odbora TD P. d.d., a ujedno i predsjednika Uprave P.-a, da se više ne kandidira na mjesto predsjednika Nadzornog odbora. Stav je USKOK-a kako se ovakvim „pritiskom“ od strane optuženog D. P. htjelo riješiti B. P., koji je prema iskazu svjedokinje K. H., članice Nadzornog odbora, bio autoritativan u vođenju sjednica Nadzornog odbora, da se raspravljalo i da je njegova riječ bila zaključna, a sve kako bi se na taj način eliminirala zapreka u provođenju inkriminiranog plana. Naime, do prodaje dionica TD P. d.d. u vlasništvu P.-a došlo je gotovo dva mjeseca od kupnje dionica TD P. d.d. u vlasništvu TD F. d.d. pa, prema mišljenju žalitelja, nije bilo razloga da u tom roku TD P. d.d. nije našla nekog drugog „prijateljskog“ preuzimatelja, nego TD F. G. d.d. V. Osim toga, drži da nije bilo razloga da se te dionice ne kupe u trezor, kao i ranije 2003. (otkup vlastitih dionica od E.-a) jer niti tada, kao ni sada, nije bilo dovoljno rezervi za kupnju, što ranije nije bila zapreka. Žalitelj smatra da je očito da je želja optuženika bila da imaju likvidna sredstva za zalog kao osiguranje za povrat kredita TD F. G. d.d. V. korištenih za kupnju dionica.

28. Žalitelj nadalje tvrdi da je prvostupanjski sud pogrešno utvrdio da je postupanje optuženih članova uprave, u situaciji da je postojala razumna pretpostavka da je R. započeo postupak preuzimanja (što USKOK dovodi u pitanje), trebalo ocijeniti prema pravilu poslovne prosudbe (business judgement rule). Naime, primjena ovog pravila dolazi u obzir ukoliko je član uprave prije donošenja odluke prikupio sve informacije za koje je opravdano smatrao da su mjerodavne u odnosu na okolnosti, ako je odluka donesena u dobroj vjeri, ako član uprave nema osobni interes u predmetu o kojem odlučuje, te ukoliko nije riječ o prevelikom riziku. U konkretnom slučaju, suprotno zaključku prvostupanjskog suda, optuženi članovi Uprave postupali su protivno zakonima, a pored toga i u svojem osobnom interesu jer su poduzimali inkriminirane radnje u svrhu ostvarenja plana stjecanja kontrole nad većinskim paketom dionica TD P. d.d. Sve to isključuje primjenu pravila poslovne prosudbe, te stoga optuženici kao dio Uprave i menadžmenta TD P. d.d. nisu bili ovlašteni samovoljno poduzimati mjere bez odluka Nadzornog odbora i Glavne skupštine. Takav svoj stav žalitelj temelji, između ostalog, na iskazima svjedoka R. M. (Predsjednika uprave ...) i A. S. (predsjednika uprave HANFA-e), koji su iskazivali da Uprava, u situaciji kada nema ponude za preuzimanje ni obavijesti da je netko stekao dionice zbog kojih mora objaviti ponudu, ne može samostalno i samovoljno postupati.

29. Žalitelj, nadalje, tvrdi kako je pogrešan zaključak prvostupanjskog suda da namjera optuženih članova Uprave nije bila stjecanje kontrole nad većinskim paketom dionica TD P. d.d. Naime, prvostupanjski sud utvrđuje kako su se razgovori

s kreditnim institucijama tijekom druge polovice 2006. i u 2007. vodili radi budućih P. akvizicija, radi financiranja M.-a, ali i radi refinanciranja ranijih kreditnih obaveza (ponajprije refinanciranja kredita TD F. G. d.d. V. kod V.-e, u kojem je TD P. d.d. položila depozit). Nasuprot tome, USKOK tvrdi da su se u vrijeme spomenutih razgovora sredstva za istu svrhu mogla osigurati i u Republici Hrvatskoj izdavanjem obveznica u iznosu od 375 milijuna kuna te da su se razgovori sa stranim financijskim institucijama (M. L., U., R. G., D. b.) koje su vodili optuženi članovi Uprave i TD F. G. d.d. V. vodili radi dobivanja sredstava u svrhu stjecanja kontrole nad većinskim paketom dionica TD P. d.d. Pri tome se poziva na sadržaje rokovnika optuženog H. (npr. „M. želi 10% da može imati jedno mjesto u NO, cca 500.000 dionica i 200 mil kn”), koje bilješke su nastale i prije no što je TD P. d.d. kupila dionice od P.-a. Osim toga, tvrdi da projekti pod imenima „P. - M.“ (pronađen pretragom računala optuženog S. R.), „P. S.“ (pronađen pretragom računala optuženog M. H. kao prilog mailu upućenog optuženom Z. Š.) i „S.“ (koji po sadržaju odgovara projektu „S.“) upućuju na zaključak da je traženje financijskih sredstava imalo svrhu u stjecanju 100% temeljnog kapitala TD P. d.d. od strane partnera, Uprave društva (i to samo ovdje optuženih članova Uprave) i investitora, pod vodstvom takve Uprave, s ciljem da se u konačnici financijski trošak prebaci na TD P. d.d.

30. Nadalje, USKOK tvrdi kako je prvostupanjski sud pogrešno utvrdio razloge zbog kojih su TD P. d.d. i TD F. H. d.d. V. (prednik TD F. G. d.d. V.) zaključili Opcijski ugovor (točka 2.4. izreke pobijane presude). Naime, prema stavu žalitelja, Opcijski ugovor je zaključen kako bi se angažirala sredstva TD P. d.d. (putem depozita za kredit kod V. za kredite TD F. G. d.d. V.), a sve radi ostvarenja inkriminiranog plana. Pri tome ističe da za Opcijski ugovor do prosinca 2006. odnosno ožujka 2007. nisu znali neoptuženi članovi Uprave, Nadzorni odbor, revizori, financijska i knjigovodstvena služba, a razlog zbog kojeg su optuženici bili prisiljeni predložiti navedeni ugovor žalitelj nalazi u okolnosti da su to tražili vanjski revizori prilikom sastavljanja financijskog izvješća za 2006. Osim toga, optuženici su bili dužni prema Zakonu o tržištu vrijednosnih papira i Pravilima Z. burze odmah po zaključenju navedenog ugovora isti objaviti na Z. burzi s obzirom na to da se radi o materijalno značajnoj činjenici.

31. Vezano za Opcijski ugovor, USKOK tvrdi da je pogrešan zaključak suda prvog stupnja da su članovi Uprave i Nadzornog odbora znali za navedeni ugovor, razloge zbog kojih je zaključen, ali i za depozite te da je Uprava o njima raspravljala i donijela odluku, ali da o tome nema pisanog traga kako podaci ne bi „curili“ u medije. Drži kako su članovi Uprave i Nadzornog odbora znali samo ono što su optuženici, pod pritiskom revizora, morali prikazati u financijskim izvješćima, i to nakon što su, u realnom vremenu, radnje koje se odnose na Opcijski ugovor već bile izvršene. Žalitelj tvrdi kako u vrijeme kupnje 10,64% dionica TD P. d.d. od strane TD F. G. d.d. V. (u svibnju i lipnju 2006.) ni Uprava ni Nadzorni odbor nisu znali za depozite u V. b. u iznosu od 290 milijuna kuna, za Opcijski ugovor, da je i na koji je način TD P. d.d. financirala kupnju vlastitih dionica od strane TD F. G. d.d. V., a niti da su Opcijski ugovor i depozit u V. b. povezani, odnosno da je depozit založen za kredite TD F. G. d.d. V. Dakle, Uprava i Nadzorni odbor u realnom vremenu nisu znali da je TD P. d.d. sredstvima koja je pribavila izdavanjem korporacijskih obveznica i kreditom

osiguravala kupnju vlastitih dionica, a navedene činjenice nisu saznali ni kasnije. Jedino što su svi znali je to da je TD F. G. d.d. V. kupila dionice TD P. d.d., a to su saznali početkom srpnja 2006., nakon što je TD F. G. d.d. V. o tome, pisanim putem, obavijestila TD P. d.d., a koji podatak je bio javno poznat i dostupan iz vlasničke strukture TD P. d.d. i službenih stranica Središnjeg klirinškog depozitarnog društva. Prvostupanjski sud, prema stavu žalitelja, pogrešno zaključuje da su svi članovi Uprave o navedenim transakcijama raspravljali i donijeli odluku kako će postupiti. Naime, pogrešan zaključak da su svi sve znali sud temelji na događajima iz kraja prosinca 2006. odnosno ožujka 2007., dakle više od pola godine nakon što su obavljene inkriminirane transakcije te ta saznanja izjednačava s donošenjem odluka. Okolnost da nitko nije posebno postavljao pitanja o informacijama koje su (površno i kontrolirano) iznesene, ne znači, prema stavu žalitelja, da su svi sve znali o poduzetim radnjama, te da su konkludentno prihvatili razloge poduzetih radnji, i to tako što su Uprava i Nadzorni odbor prihvatili financijska izvješća. Pri tome prvostupanjski sud zanemaruje kako neoptuženi članovi Uprave navode da se pričalo i općenito razgovaralo da R. stoje iza kupovine dionica TD P. d.d. 2005. i 2006., ali da o tome nije bila nikakva posebna sjednica, niti se posebno razgovaralo o depozitima i ulozima TD F. G. d.d. V. U odnosu na ovako izložene žalbene tvrdnje USKOK se poziva na nelogičnosti obrana optuženog D. M. i optuženog Z. Š. u pogledu izvještavanja o poduzetim radnjama radi obrane od neprijateljskog preuzimanja. Tvrdi da je sud prvog stupanja pogrešno tumačio mail prepisku od 13. i 14. travnja 2006. (mail M. H. „na žalost NO mi nije odobrio transakciju, te moram sve prevesti u trezor“, mail Š. J. kojim ga obavještava da je M. potpisao ugovor o kupnji vlastitih dionica od TD F. d.d.), dok, nasuprot tome, nije cijenio druge mailove, npr. Z. Š. iz ožujka 2007. u kojem on navodi da je „riješio revizore te da treba dogovoriti strategiju za prezentaciju pred NO“. Žalitelj smatra i da okolnost da druge službe u TD P. d.d. (računovodstvo i riznica) nisu raspolagale podacima ni dokumentacijom iz koje bi bilo vidljivo da su depoziti založeni ili da je zaključen Opcijski ugovor (i njegovi aneksi) govore u prilog zaključku da se postojanje Opcijskog ugovora i zaloga prešućivalo od strane optuženika te kako je pogrešan stav suda prvog stupanja da o poduzetim radnjama nema pisanog traga kako bi se spriječilo „curenje“ podataka.

32. Nadalje, USKOK tvrdi da je pogrešan zaključak prvostupanjskog suda da je Dodatak I Opcijskom ugovoru (točka 2.4. izreke oslobađajućeg dijela prvostupanjske presude) bio u interesu TD P. d.d. te da je postojala osnova za obeštećenje prema Sporazumu od 27. kolovoza 2007. (točka 2.7. oslobađajućeg dijela prvostupanjske presude). Drži da su 30. lipnja 2007. istekle kupovna i prodajna opcija prema Opcijskom ugovoru i Dodatku I tog ugovora koje TD P. d.d. i TD F. G. d.d. V. nisu iskoristile, pa stoga nije bilo nikakve osnove za plaćanje iznosa 8.500.000,00 kuna. Naime, kako su opcije istekle, izvršenje iste se više nije niti moglo tražiti, pa nije bilo razloga za plaćanje. Pri tome upućuje da je pogrešno prvostupanjski sud ocijenio iskaze optuženika da je postojala osnova za obeštećenje na temelju Promemorije od 19. lipnja 2007. (čiju vjerodostojnost žalitelj dovodi u pitanje), kao i to da je TD P. d.d. imalo interes nastaviti suradnju s TD F. G. d.d. V.

33. Također, USKOK tvrdi da je pogrešan zaključak prvostupanjskog suda da je svrha novog opcijskog sporazuma od 6. rujna 2007. (točka 2.8. izreke oslobađajućeg dijela prvostupanjske presude) bila u interesu TD P. d.d., i to kako bi TD P. d.d.

zadržalo dionice (10,64%) pod kontrolom bez da TD F. G. d.d. V. ima mogućnost TD P. d.d. nametnuti kupnju vlastitih dionica. Naime, žalitelj tvrdi kako je svrha zaključivanja ovog sporazuma (i aneksa) bila brisanje Opcijskog ugovora (iz 2006.) iz financijskih izvještaja, kako bi se u financijskim izvještajima za 2007. uz bilješku oko Opcijskog ugovora pojavila napomena da je ista istekla, pa je knjigovodstveno Opcijski ugovor isknjižen, dok novi Sporazum nije knjižen. Na taj se način utjecalo na dionički kapital jer je tako isti povećan dok su se obveze smanjile, iako se i sada radilo o ugovaranju prodajne odnosno kupovne opcije na vlastite dionice TD P. d.d., pa je Sporazum morao postojati u poslovnoj dokumentaciji TD P. d.d. (što nije, obzirom da je isti pronađen tek nakon započinjanja izvida 2009.) Osim toga, tvrdi da je zaključenje navedenog sporazuma bilo nepoznato članovima Uprave i Nadzornog odbora TD P. d.d., koje o tome nije odlučivalo u realnom vremenu, a pogrešan zaključak da je cijela Uprava TD P. d.d. znala za Sporazum i za sve transakcije vezane uz Sporazum, prvostupanjski sud, prema stavu žalitelja, pogrešno temelji na sastancima koji su se održali krajem 2008. i početkom 2009. na temu otkupa inkriminiranog paketa dionica u trezor. Prema stavu žalitelja, optuženici su svjesno prešutjeli zaključivanje Sporazuma od 6.rujna 2007., kao i aneksa istom, sve kako bi oni osobno, a ne TD P. d.d., u pogledu predmetnog paketa dionica imali kontrolu nad TD F. G. d.d. V., i to sve kako bi realizirali inkriminirani plan stjecanja dionica za sebe.

34. Nastavno na utvrđenja prvostupanjskog suda u pogledu razloga zaključenja Sporazuma iz 2007., žalitelj tvrdi da prvostupanjski sud pogrešno taj Sporazum i Aneks tretirao kao nastavak poslovnog odnosa sa TD F. G. d.d. V. uslijed obrane od R.-a. Naime, prema stavu USKOK-a, da je i postojala opasnost od „neprijateljskog“ preuzimanja, nelogično je da se novi sporazum zaključuje godinu dana nakon početka tog „preuzimanja“, odnosno nakon što je R. već prodao svoj paket od 2,56 % dionica TD P. d.d. koje su kupili. Time je, prema stavu žalitelja, svaka opasnost prošla i nije bilo takve hitnosti da se o njemu ne bi raspravljalo na tijelima društva i odlučilo što dalje. Dapače, zaključenjem tog sporazuma, TD P. d.d. je dovedeno u još težu situaciju no što je bila prema Opcijskom ugovoru iz 2006. jer je ugovorena opcija po kojoj bi TD P. d.d. za 10,64 % vlastitih dionica trebalo platiti najmanje 320 milijuna kuna, a po Opcijskom ugovoru iz 2006. TD P. d.d. je to trebalo platiti 267 milijuna kuna, dok su iste kupljene za cca 237 milijuna kuna. Osim toga, pozicija TD P. d.d. je otežana i činjenicom da je istog dana kada je sklopljen i Sporazum (6. rujna 2007.), optuženi D. M. s optuženim M. H. zaključio Aneks kojim je obvezao TD P. d.d. da TD F. G. d.d. V. oslobodi svih obveza koje je TD F. G. d.d. V. preuzelo na sebe i svih budućih obaveza (radi financiranja stjecanja dionica TD P. d.d.) te su isključili regresno pravo TD P. d.d. prema TD F. G. d.d. V. Da se radilo o namjernom prešućivanju okolnosti da je zaključen navedeni sporazum (i aneksi) od strane optuženih članova Uprave prema ostalim članovima i Nadzornom odboru sve do sjednice Nadzornog odbora 31.ožujka 2008. žalitelj nalazi u okolnosti da sporazum nije predan revizorima, a što znači da nije bio evidentiran u financijskim izvještajima (što su potvrdili revizori B. V.2, I. T. Č. i A. T.). Osim toga, na sjednici Nadzornog odbora od 31.ožujka 2008. raspravljalo se o odnosu s TD F. G. d.d. V., i to na traženje predsjednika, svjedoka M. V., pa žalitelj zaključuje da ne bi bilo potrebe za raspravom da je odnos s TD F. G. d.d. V. bio poznat Nadzornom odboru. USKOK pri tome tvrdi da je očito da se za Sporazum nije znalo jer bi na temelju

izlaganja optuženog D. M. sa te sjednice (tvrdi da s TD F. G. d.d. V. imaju isti odnos kao i s ostalim vlasnicima dionica, da je opcija po Opcijskom ugovoru iz 2006. istekla) netko od prisutnih postavio pitanje kako to da je opcija istekla kada je ugovorena nova Sporazumom iz 2007.

35. USKOK žalbom dovodi u pitanje i svrhu osnivanja društva A. L. na Malti. Naime, tvrdi da je pogrešan zaključak prvostupanjskog suda da je društvo A. L. bilo P. rezervna opcija kako ne bi izgubila kontrolu nad 10,64% dionica TD P. d.d. jer se nije znalo kako će se završiti pregovori s TD F. G. d.d. V. oko produljenja Opcijskog ugovora (točka 2.5. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude). Smatra da je društvo A. L. osnovano s ciljem da se pojavi kao ugovorna strana u odnosu sa TD F. G. d.d. V. i da preuzme kontrolu nad društvom F. A. L., a time posredno i nad paketom od 10,64% dionica TD P. d.d. Tvrdi da je prvostupanjski sud nekritički prihvatio obrane optuženog D. M., optuženog M. H. i optuženog S. R. da su se oni pojavili kao osnivači društva A. L. samo zato što bi TD P. d.d. za osnivanje društva trebala suglasnost Nadzornog odbora, a da nije bilo vremena da se sazove sjednica. Drži i da okolnost izdavanja računa odvjetnika M. M. u studenom 2007. (u kojem se navode i usluge u vezi društva A. L.) govore u prilog zaključku kako je to društvo osnovano kasnije, a ne u tijeku pregovora TD P. d.d. i TD F. G. d.d. V. oko nastavka suradnje.

36. USKOK nadalje tvrdi i da je u odnosu na inkriminacije iz točke 2. alineja 8., 9., 10. i 11. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude prvostupanjski sud nedovoljno kritično utvrdio kako je u svim tim činjenično opisanim aranžmanima TD P. d.d. preuzela plaćanje obveze TD F. G. d.d. (prijašnje i buduće) koji se odnose na stjecanje inkriminiranog paketa dionica, a koje obveze TD P. d.d. proizlaze iz Sporazuma iz rujna 2007. (i aneksima) te da je po tom osnovu u periodu od 21. siječnja 2008. do 23. veljače 2009. TD P. d.d. izvršila uplate s osnova margin-call-ova u iznosu od oko 194,6 milijuna kuna. Kao osnovni razlog neslaganja sa zaključcima prvostupanjskog suda u odnosu na opravdanost izvršenih uplata, žalitelj ponovno upućuje na prirodu i razloge zbog kojih je došlo do zaključivanja Sporazuma iz rujna 2007. (i aneksa istog).

36.1. Tako u odnosu na točku 2.9. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude žalitelj ističe kako prvostupanjski sud pogrešno smatra da isplata 136,2 milijuna kn TD F. G. d.d. V. posredstvom TD S. d.o.o. nije sporna jer revizori nisu ništa poduzeli i jer je transakcija bila vidljiva u SAP sustavu. Naime, sud zanemaruje činjenicu da se u SAP sustavu vide samo sintetički podaci, no ne i dokumentacija koja je temelj za provedbu transakcija. Tako u realnom vremenu nije bilo vidljivo da se sredstva koja idu TD S. d.o.o. prosljeđuju TD F. G. d.d. V. Osim toga, sud zanemaruje i okolnosti pod kojima su neoptuženi članovi Uprave TD P. d.d. doznali za inkriminirane angažmane, pozivajući se pri tome na iskaz svjedoka P., koji je, kao i ostali članovi Uprave, za inkriminirane poslovne odnose, kao i iznose iz točke 2.9. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude saznao iz medija tijekom svibnja i lipnja 2009. Tada su se tražile informacije od optuženog Z. Š. koji je rekao da su novci koji su dati TD S. d.o.o. prosljeđeni TD F. G. d.d. V., a sve u svrhu plaćanja margin callova prema opcijskom ugovoru iz 2006. Osim navedenog, prvostupanjski sud propušta navesti i razmotriti dokaze koji ukazuju na koji način su optuženi Z. Š. i optuženi J. P.

krajem 2008. prividno zatvorili potraživanje prema TD S. d.o.o. od 136 milijuna kuna kako na kraju poslovne godine u financijskim izvještajima ne bi isto postojalo i ne bi dovelo do pitanja revizora i Nadzornog odbora. Naime, ovi optuženici dogovorili su kredite kod H. A. A. b. i V. b. za TD S. d.o.o. (točka 2.9. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude), kojima su zatvorili kredite TD S. d.o.o. prema TD P. d.d., da bi potom tim istim sredstvima TD P. d.d. garantirala za te kredite u vidu depozita, koji krediti su u konačnici i zatvoreni iz tih istih depozita, pa su onda u 2009. ponovno prikazali nove kredite prema TD S. d.o.o.

36.2. U odnosu na točku 2.11. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude žalitelj tvrdi kako se prvostupanjski sud propustio osvrnuti na okolnost da je optuženi Z. Š. tijekom 2009. bez odluka Uprave i Nadzornog odbora odobrio TD F. G. d.d. V. zajmove u ukupnom iznosu 63,1 milijuna kuna pa, iako je služba financija imala podatak o zaključenju ugovora (jer je trebala podloga za isplatu), tek je naknadnim aneksima utvrđena prava svrha isplate koja se veže uz Sporazum od 6. rujna 2007. To je, prema stavu žalitelja, još jedan pokazatelj da se za Sporazum iz 2007. u 2009. u TD P. d.d. ne zna, a što je suprotno utvrđenjima prvostupanjskog suda.

36.3. Nastojeći dovesti u pitanje zaključke prvostupanjskog suda u pogledu točke 2.12. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude (a i ostale financijske transakcije opisane u točki 2. izreke tog dijela pobijane presude), žalitelj tvrdi da nije uzeto u obzir vrijeme u kojem su zaključeni poslovi i kada su nastale posljedice za TD P. d.d., pozivajući se na okolnost kako je u vrijeme zaključivanja svih opisanih poslova opasnost od neprijateljskog preuzimanja od strane R.-a davno prošla, no da se, unatoč tome, zaključuju poslovi bez suglasnosti i znanja Uprave i Nadzornog odbora. Stoga tvrdi da je prvostupanjski sud pogrešno zaključio da se poslovima iz ove točke refinancirao kredit TD F. G. d.d. u V. b. iz 2006. te da su nastale obveze bile rezultat i Sporazuma od 6. rujna 2007.

36.4. USKOK, nadalje, drži da je pogrešan zaključak prvostupanjskog suda da je zaključivanje daljnjih pravnih poslova u 2009., pa tako i poslovnog odnosa sa O. b. i M.-om (točka 2.13. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude) bilo opravdano zbog događaja koji bi rezultirali štetom za TD P. d.d. (daljnja uplata margin callova od oko 200 mil kn, mogućnost aktiviranja close out opcije koja bi rezultirala mogućom prodajom dionica založenih kod M. L., zadržavanje uplate od strane TD F. G. d.d. V., a što bi sve rezultiralo gubitkom kontrole nad kupljenim dionicama). Žalitelj tvrdi da prvostupanjski sud pogrešno prihvaća obranu optuženika da aranžman s M.-om i O. b. nema veze sa savjetodavnim sastankom koji je optuženi D. P. dogovorio sa Z. H. nekoliko mjeseci prije financiranja, te da optuženi D. P. o financiranju i općenito o svim ovima radnjama ništa ne zna. Naime, sud pogrešno utvrđuje da su se sastanci u periodu studeni 2008./kraj 2008. između optuženog Z. Š. i A. G. održali radi savjetovanja (vezano uz posljedice neprijateljskog preuzimanja), a da su tek u veljači 2009. vođeni razgovori oko financijskog angažmana M.-a. Smatra da se već i ranije znalo za angažmane M.-a te da se zatvara ugovorni odnos s M. L., što jasno upućuje da je već u siječnju bilo poznato da je pronađen novi financijer jer bez njega nema otplate kredita M. L. Osim navedenog, žalitelj dovodi u pitanje zaključak prvostupanjskog suda da je aranžman sa O. b. bio povoljniji od aranžmana s M. L., tvrdeći da takav zaključak ne potvrđuje nalaz i mišljenje vještaka R. Naime, prema

vještaku, ulaskom u ovaj pravni posao, obveze TD P. d.d. su s nešto više od 36 milijuna eura povećane na 39 milijuna eura, sve bez protučinidbe, a O. je mogao sve ono što je mogao i M. L., samo što nije tražio plaćanje margin callova, već polaganje predujma. Isto tako vještak je izračunao da je TD P. d.d., da bi realiziralo opciju i kupilo predmetne dionice u svoj trezor O. b. trebalo za taj paket platiti gotovo 75% veću cijenu (42.060.942,53 eura) od tržišne cijene (24.050.268,64 eura). Za prvostupanjski sud su sve ove radnje poduzete temeljem poslovne prosudbe, što žalitelj smatra promašenim. Prvostupanjski je sud, dalje tvrdi žalitelj, u cijelosti zanemario dokaze u svezi načina i okolnosti pod kojima je otvoren račun u O. b. u Mađarskoj za polaganje predujma. Naime, s obzirom na to da je za otvaranje računa u stranoj banci (O.) bila potrebna dozvola HNB-a, u zahtjevu TD P. d.d. je lažno navedeno (prema uputi optuženog Z. Š.) da se račun otvara u svrhu plaćanja realizacije akvizicija u Mađarskoj. Međutim, nakon što je HNB odbio zahtjev i tražio nadopunu dokumentacije, optuženi Z. Š. i optuženi J. P. pribavili su od O. b. pismo od 30. travnja 2009. koje je prosljeđeno HNB-u, a u kojem se ponovno ne navodi zaključenje opciskog ugovora i namjeravane transakcije s 10,64% dionica, već potencijalne akvizicije. Na otvoreni račun kod O. b. uplaćeno je 6,2 milijuna eura bez ikakvog dokumenta samo temeljem naloga optuženog Z. Š., a i u ovom slučaju, kao i kod svih transakcija od 2006. u kojima se pojavljuju depoziti, optuženi su prikrili da isti nije slobodan, tako da su u TD P. d.d. za to saznali tek nakon uhićenja optuženika i nakon što su ga htjeli povući. Prema stavu žalitelja, prvostupanjski sud sve navedeno zanemaruje, kao i činjenicu da optuženi Z. Š. o zaključenju ovih ugovora nije obavijestio ni Upravu ni Nadzorni odbor niti su o tome donesene odluke, već se za te ugovore doznalo više mjeseci nakon što je došlo do otvaranja istrage i uhićenja optuženika.

36.5. Žalitelj, nadalje, tvrdi kako je pogrešan zaključak prvostupanjskog suda da je potvrda da optuženici nisu djelovali u cilju realizacije inkriminiranog plana u činjenici da oni nisu iskoristili sredstva koja su 31. ožujka 2009. vraćena od uplate margin callova u iznosu od cca 199.303.755,56 kuna (u EUR) za stjecanje novih dionica TD P. d.d. (povrh inkriminiranog paketa od 10,64%). Naime, prema stavu žalitelja vraćena sredstva su iskorištena za zatvaranje potraživanja prema TD S. d.o.o. u iznosu od 136.180.896,49 kuna, dok je iznosom od 39 milijuna kuna vraćen dio zajmova koje je TD P. d.d. odobrilo TD F. G. d.d. V., i to stoga da se u TD P. d.d. ne bi postavilo pitanje o razlozima izvlačenja tako velikih iznosa novca.

36.6. U odnosu na točku 2.13. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude, žalitelj tvrdi kako je sud prvog stupnja pogrešno zaključio da optuženi D. P. nije sudjelovao u pregovorima između M.-a, TD P. d.d. i O. b., već da je samo spojio Z. H. i optuženog Z. Š. koji je tražio savjetodavnu pomoć za TD P. d.d. s obzirom na to da je M. i sam ranije prošao opasnost od „neprijateljskog“ preuzimanja od strane O.-a. Naime, žalitelj tvrdi da je nelogično da optuženi Z. Š. i optuženi D. P. (koji su, prema mišljenju USKOK-a, prijatelji i u stalnom kontaktu) već krajem 2008. nisu razgovarali o situaciji koju TD P. d.d. ima s M. L. zbog plaćanja margin call-ova koji su TD P. d.d. financijski teško izdrživi te spori da je optuženi D. P. o toj situaciji doznao iz medija. Žalitelj smatra da je već u studenom 2008., a što proizlazi iz iskaza svjedoka Z. H., optuženi D. P. tijekom pregovora TD I. d.d.-M., rekao za odnos s M. L. te da TD P. d.d. ne može nastaviti financiranje tog kredita. Smatra da je optuženi D. P.

zloupotrijebio svoj službeni položaj potpredsjednika ... i ministra ... te predsjednika ... s M.-om o izmjenama i dopunama Ugovora o međusobnim odnosima dioničara koji se odnose na TD I. d.d. te je tijekom pregovora I.-M. predočio situaciju u kojoj se našlo TD P. d.d., a M.-u je zbog tog odnosa bilo u interesu da „pomogne“ TD P. d.d. na traženje optuženog D. P. Drži, nadalje, kako je nelogično da bi optuženi Z. Š. (kao vrhunski menadžer) uopće trebao savjete direktora neke strane kompanije (M.-a) u pogledu mogućnosti ciljnog društva (TD P. d.d.) u obrani od neprijateljskog preuzimanja, i to tri godine nakon što se takvo preuzimanje, navodno, dogodilo.

36.7. Također, a u pogledu sudjelovanja optuženog D. P. u ostvarenju inkriminiranog plana, žalitelj tvrdi da je pogrešan zaključak suda prvog stupnja da on nije poduzeo niti jednu radnju koja bi bila usmjerena prema prodaji dionica TD P. d.d. iz državnog portfelja optuženicima ili da bi spriječio da taj paket kupi netko drugi te da je pogrešan zaključak kako nema dokaza da je optuženi D. P. poduzeo bilo kakvu radnju kojom bi kontrolirao taj paket dionica TD P. d.d. do trenutka uključivanja istog u realizaciju plana. Naime, žalitelj tvrdi da činjenica da se ovaj optuženik nije operativno uključivao u poduzimanje inkriminiranih radnji ne znači, kako to prvostupanjski sud pogrešno zaključuje, da isti nema nikakvu ulogu, već upravo suprotno, da se isti kao organizator uključuje samo u situacijama koje zahtijevaju njegov angažman s obzirom na funkcije koje ima, a ostalo prima na znanje. Pri tome apostrofira situaciju s ranijim predsjednikom Nadzornog odbora TD P. d.d. B. P. te u pronalasku rješenja za M. L. zaključivanjem pravnih poslova s M.-om i O. b. Svaka od radnji koje je on poduzimao u određenom trenutku bila je ključna i za stjecanje i za održavanje kontrole na inkriminiranom paketu dionica i eventualni nastavak plana. Osim toga, drži da prvostupanjski sud nije u dostatnoj mjeri cijenio da se optuženi D. P. spominje u bilješkama optuženog M. H., a niti to da iz rezultata posebnih dokaznih radnji koje su se provodile u rujnu i listopadu 2009. godine u odnosu na optuženog Z. Š. proizlazi da su, suprotno njihovim obranama, optuženi P. i optuženi Š. bili u svakodnevnom kontaktu. Sud te snimke, smatra USKOK, pogrešno smatra nevažnima jer se ne razgovara o inkriminiranim radnjama. Osim toga, smatra značajnim da je pretragom računala optuženog D. P. pronađena shema identična shemama M. koja sadrži prikaz transakcija koje se povezuju s dionicama TD P. d.d. (te se spominju postoci 20% i 25%+1). Kod ovog optuženika su pretragom također pronađeni papiri na kojima se navodi „M. C., cesija ...-S.- P., pitati kaj bu rekel ako ga pitaju“, a i papiri s ispisanim imenima „M. K. i M. A.“ te brojem telefona Lj. G. (svi zaposlenici investicijske kuće M. L.). Iz navedenog žalitelj zaključuje da je optuženi D. P., tada potpredsjednik ... Republike Hrvatske i ministar ... kod sebe imao imena i kontakte osoba iz investicijske kuće koja je u jednoj fazi kreditirala stjecanje inkriminiranog paketa dionica TD P. d.d. upravo iz razloga što je sudjelovao u realizaciji inkriminiranog plana.

36.8. Dovodeći u pitanje zaključke prvostupanjskog suda u pogledu točke 2.14. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude te uloge optuženog Z. M. u realizaciji inkriminiranog plana, USKOK tvrdi kako je prvostupanjski sud pogrešno utvrdio da je ovaj optuženik, kao odvjetnik, u pregovorima s M.-om i O.-om sudjelovao kao opunomoćenik TD P. d.d. Žalitelj, naime, tvrdi da je on zastupao interese optuženih članova Uprave TD P. d.d., a ne TD P. d.d., od koje je zahtijevao plaćanje usluga. Takav svoj stav žalitelj prvenstveno temelji na okolnosti da se optuženi Z. M. o

savjetovanju (u odnosu na posao sa M.-om i O. b.) usmeno dogovorio sa optuženim Z. Š., predsjednikom Uprave, dok je njegov odvjetnički ured (OD M.&P.) s TD P. d.d. i ranije imao poslovne odnose u vezi kojih su zaključivani posebni pisani ugovori (pa i Ugovor o obavljanju poslova pravnog savjetovanja od 18. ožujka 2009. koji je pokrивao sve poslove koji nisu ugovoreni posebnim ugovorima). Optuženi Z. M. je, prema stavu žalitelja, sigurno znao da su za zaključivanje ugovora kojima se određuju značajne obveze za TD P. d.d. potrebne odluke tijela TD P. d.d., kojih u konkretnom slučaju nije bilo. Osim toga, USKOK upućuje na činjenicu da optuženi Z. M., nakon uhićenja optuženih članova Uprave, na sastanku u TD P. d.d. (održanog radi konsolidacije poslovanja i prikupljanja dokumentacije) nije iznio ništa o opcijском ugovoru s O.-om i punomoći s tim u vezi, koji dokumenti se nisu nalazili u TD P. d.d., već se o njima doznalo tek naknadno. Sve tako navedene okolnosti, prema stavu žalitelja, upućuju na zaključak suprotan zaključku prvostupanjskog suda, da je optuženi Z. M. znao i bio svjestan da je za predmetne usluge bio angažiran od strane optuženog Z. Š., a ne od TD P. d.d., da pravni poslovi koje je obavio nisu odobreni od strane tijela TD P. d.d., te da nisu obavljani u interesu TD P. d.d. Osim toga, žalitelj drži kako okolnost da optuženi Z. M. nije u Izvještaju od 3. ožujka 2010. spomenuo Ugovore s O. i M.-om (nego se isti spominju tek u dopuni Izvještaja od 23. ožujka 2010.) upućuje na zaključak da je on znao da se radi o pravnim poslovima za koje tijela TD P. d.d. ne bi trebala znati.

36.9. Žalitelj nadalje ističe da je prvostupanjski sud pogrešno zaključio da faktura ... nije krivotvorena, već da se dogodila greška u sastavljanju. Naime, smatra da je račun sastavljen na željeni način, sve kako bi se prikrilo za koje točno poslove se vrši plaćanje optuženom Z. M. Naime, račun ... izdan je pozivom na jedan ugovor (od 18. ožujka 2009.), a specifikacija uz račun je sačinjena temeljem drugog ugovora (od 9. listopada 2008. i Aneksa). S tim u vezi, drži da je prvostupanjski sud nekritički prihvatio obranu optuženog Z. M. da je tajnica M. koristila „šprancu“ sa prethodno izdane fakture TD P. d.d., a da on prilikom potpisa nije vidio razliku. Međutim, žalitelj uočava nelogičnosti u takvoj obrani (npr. prije i nakon izdavanja ovog računa izdati su i drugi računi s različitim opisom). Osim toga, upućuje i na navodno zaključeni Aneks, koji se spominje u specifikaciji, no kojeg nema u dokumentaciji TD P. d.d. (niti su nadležni o njemu imali saznanja) kojim se, prema stavu žalitelja, samo željelo opravdati izdavanje specifikacije i računa, koji je povrh toga i neopravdano visok. Zaključno tvrdi da je račun krivotvorina sastavljena na način kako je optuženi Z. M. dogovorio s optuženim Z. Š. i optuženim J. P., sve kako bi se prikrila prava priroda poslova koje je optuženi Z. M. izvršio u korist optuženika, a na štetu TD P. d.d. Osim toga, USKOK tvrdi i da prvostupanjski sud nepotrebno problematizira iznos koristi koji se inkriminira optuženom Z. M. kada zaključuje da bi se on za radnje koje je poduzeo kao opunomoćenik F. A. L. okoristio za ukupan iznos 1.500.000. kn, a ne za 700.000,00 kn, za koliko ga se tereti. U tom pogledu žalitelj tvrdi da je optuženi Z. M. ipak sudjelovao u pregovorima s O. b. (no, ne u ime i za račun TD P. d.d.) te mu zbog obavljenog posla ipak pripada naknada s osnova odvjetničke nagrade. Također, drži da u specifikaciji uz račun ... od 6. travnja 2009. nije bilo nikakve osnove akvizicije D. K. s obzirom na to da je isti, prema stavu žalitelja, u cijelosti odrađen i plaćen s danom 12. siječnja 2009.

37. U odnosu na optuženog Z. M. žalitelj tvrdi da je pogrešan zaključak prvostupanjskog suda da on do siječnja 2009. nema nikakvih saznanja o inkriminiranim transakcijama povezanim s 10,64 % dionica TD P. d.d. Pri tome se USKOK poziva na sadržaj i svrhu ugovora s O. b. držeći da okolnost da je ovaj optuženik odvjetnik od .... (te se pretežno bavi trgovačkim i financijskim pravom) te da zna da je za ovakav tip ugovora potrebna suglasnost Nadzornog odbora, kojeg u konkretnom slučaju nije bilo.

38. Žalitelj posebno problematizira utvrđenja prvostupanjskog suda u odnosu na točku 2.6. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude. Drži da je u odnosu na optuženog D. M. prvostupanjski sud pogrešno zaključio da o njegovoj kaznenopravnoj odgovornosti ne može odlučivati samo na temelju nekonfrontirane obrane optuženog M. H. (date u prethodnom postupku). Naime, obrana na koju se prvostupanjski sud poziva, prema stavu žalitelja, bila je predmet kontradiktorne rasprave i konfrontacije optuženika. Stoga ju je sud bio dužan cijeliti, kako samu za sebe, tako i u odnosu prema drugim dokazima. Smatra da prvostupanjski sud nije tako postupio pa je činjenično stanje u odnosu na ovu alineju točke 2. ostalo pogrešno utvrđeno. Žalitelj, nadalje dovodi u pitanje stavove prvostupanjskog suda u pogledu razloga i zaključaka u odnosu na optuženog S. R. i optuženog M. H., no kako se ti prigovori odnose na povredu kaznenog zakona, o njima će biti riječi u dijelu ove drugostupanjske odluke koji se odnosi na žalbenu osnovu povrede kaznenog zakona.

39. USKOK u svojoj žalbi navodi da je podnosi i zbog nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, no pri tome ne navodi koji bi se to dokazi još trebali provesti niti koje odlučne činjenice bi se tim dokazima mogle utvrditi.

40. Ovaj drugostupanjski sud je stanovišta da je prvostupanjski sud činjenično stanje pravilno i potpuno utvrdio te da je na temelju tako utvrđenog činjeničnog stanja, a suprotno žalbenim navodima USKOK-a, pravilno zaključio da nema dokaza da bi optuženi D. P., optuženi D. M., optuženi Z. Š., optuženi M. H., optuženi S. R., optuženi J. P., optuženi S. M. te optuženi Z. M. počinili kaznena djela opisana pod točkama 1. i 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude. Razloge koje je za svoje zaključke o tome izložio prvostupanjski sud u cijelosti prihvaća i ovaj sud drugog stupnja.

41. Ponajprije, a što niti žalitelj ne dovodi u pitanje podnesenom žalbom (a niti su to optuženici osporavali tijekom postupka), nije sporno da su optuženi D. P., optuženi D. M., optuženi M. H., optuženi Z. Š., optuženi S. R. i optuženi J. P. u inkriminiranom razdoblju od 2005. do listopada 2009. obavljali poslove i imali funkcije kako se i navodi u točkama 1. i 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude, i to optuženi D. P. u ... Republike Hrvatske, a ostali optuženici u trgovačkim društvima (TD P. d.d. odnosno TD F. G. d.d. V. i s njim povezanim društvima) u svojstvima kako je to pobliže i opisano, dok je optuženi S. M. imao svojstvo kako je to opisano u točki 2.9. (direktor TD S. d.o.o.). U odnosu na optuženog Z. M. nesporno je da je sudjelovao u pravnim poslovima opisanim u točki 2.14. Nesporno je i da su optuženici zaključivali sve pravne poslove pobliže navedene u alinejama 1. do 14. točke 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude.

42. Prvostupanjski je sud, nadalje, na temelju svih dokaza koje je temeljito i cjelovito proveo, pravilno zaključio, a upravo taj zaključak žalitelj u biti i dovodi u pitanje, da su se, vezano uz TD P. d.d., u inkriminiranom razdoblju istovremeno i paralelno odvijali različiti događaji koji međusobno nisu bili povezani iako su uključivali iste sudionike. Tako se npr. istovremeno odvijaju projekt provedbe MEBO programa, ali i procjena da postoji opasnost od "neprijateljskog" preuzimanja TD P. d.d., a potom pregovori s financijskim institucijama radi financiranja MEBO (i MBO) programa, ali i financiranja kupnje vlastitih dionica te financiranja novih akvizicija u poslovanju TD P. d.d., pregovori oko refinanciranja nepovoljnih financijskih angažmana te osnivanje trgovačkih društava (P. L., A. L., a i F. A. L.). Žalitelj sve radnje opisane u točkama 1. i 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude sagledava kao neodvojivu cjelinu tvrdeći kako su sve one poduzimane u jedinstvenom kriminalnom cilju, a to je da optuženici steknu kontrolu nad većinskim paketom dionica TD P. d.d., i to ne svojim sredstvima, nego sredstvima TD P. d.d.

43. No, suprotno navodima žalbe USKOK-a, radnje, uključujući pri tome i one pravne, optuženici nisu poduzimali udruženi s ciljem kako bi, i to optuženi D. P., optuženi D. M., optuženi Z. Š., optuženi S. R. i optuženi J. P., sebi pribavili nepripadnu imovinsku korist stjecanjem kontrole nad većinskim paketom dionica TD P. d.d., i to sredstvima tog trgovačkog društva. Razmatrajući navode žalitelja u pogledu stvarnih razloga zbog kojih je tijekom 2005. optuženi D. M. stupio u kontakt s optuženim M. H. (točka 2.1. izreke oslobađajućeg dijela prvostupanjske presude), ovaj sud drugog stupnja je stava kako pogrešno USKOK tvrdi da je taj kontakt bio radi pripreme projekta stjecanja kontrole nad većinskim paketom dionica TD P. d.d., a ne radi izrade MEBO projekta (projekta radničkog-menažerskog dioničarstva) za koji USKOK tvrdi da nije bilo namjere da se provede. USKOK pri tome tvrdi da se stvarnim pravnim poslovima (Ugovor o savjetovanju od 20. prosinca 2005. te Ugovor o obavljanju savjetničkih poslova od 25. svibnja 2006.) pokušala prikriti stvarna uloga TD F. G. d.d. V. (i vezanih društava) u ostvarenju inkriminiranih namjera optuženika.

43.1. Suprotno ovakvim žalbenim navodima USKOK-a, u pravu je prvostupanjski sud kada tvrdi da je u TD P. d.d. postojala stvarna namjera da se provede MEBO (model radničko-menažerskog dioničarstva) program te je radi toga i angažirano TD F. G. d.d. V. odnosno vezana pravna osoba TD F. F. d.o.o. V. Naime, još 2000., kada je R. A. d.d. izradila „P. E.“, a potom i 2004., kada je u TD P. d.d. izrađen ESOP (model radničkog dioničarstva), od strane tima u kojem je bilo 10 izvršnih direktora TD P. d.d. s konzultantom, profesorom T. pokazan je jasan stav da se u TD P. d.d. provede projekt radničkog dioničarstva. Međutim, taj projekt pretpostavljao je donošenje posebnog zakona koji bi regulirao radničko dioničarstvo, a koji zakon je tijekom 2004. i kasnije bio u proceduri donošenja (no, naknadno se od njega odustalo). Takvim zakonom, a što je i pretpostavka za radničko dioničarstvo, omogućilo bi se radnicima stjecanje dionica, no po povlaštenim uvjetima. ESOP program bi imao smisla pod uvjetom da TD P. d.d. nastavi poslovati pozitivno, odnosno ukoliko poveća svoju profitabilnost, kako bi radnici iz dividende mogli plaćati rate kredita, te da cijena po kojoj bi društvo, odnosno radnici stekli dionice bude između 160 i 182 kune po dionici. Ukoliko bi cijena bila viša, kredit kojim bi bile kupljene dionice ne bi se mogao isplaćivati samo iz dividende, već bi radnici morali dio izdvajati iz svojih plaća. Ciljane

dionice prema ovom programu su bile dionice iz državnog portfelja i to do 10,64% dionica TD P. d.d. U cilju provođenja programa od strane Uprave TD P. d.d. zaključeno je da se uputi pismo Hrvatskom fondu za privatizaciju (dalje: HFP) i da se zatraži donošenje odluke da HFP dionice TD P. d.d. u svom vlasništvu proda za radničko dioničarstvo, pa je takvo pismo i upućeno tijekom prve polovine 2004. Odluka o prodaji dionica TD P. d.d. iz državnog portfelja od strane Vlade Republike Hrvatske, međutim, nije donesena. Iako žalitelj tvrdi da ista nije donesena jer je optuženi D. P. (koji je postao ministar ... i potpredsjednik ... Republike Hrvatske 17. veljače 2005.) prema svojoj tadašnjoj funkciji kontrolirao državni paket dionica TD P. d.d., a radi se o ukupno oko 26% dionica TD P. d.d., takav stav otklonjen je utvrđenjima prvostupanjskog suda. Naime, ispravno je prvostupanjski sud utvrdio da za donošenje odluke o prodaji dionica nekog društva iz državnog portfelja odluku ne donosi potpredsjednik ... Republike Hrvatske, odnosno ministar ..., nego postoji zakonom utvrđena procedura, u kojoj sudjeluje više desetaka osoba iz HFP-a, HZMO-a, raznih tijela i koordinacija Vlade Republike Hrvatske, resornih ministarstava, užeg kabineta Vlade Republike Hrvatske, a konačnu odluku, konkretno u slučaju TD P. d.d., zbog značaja tog društva, a i činjenice da je to trgovačko društvo posebnom odluke Vlade Republike Hrvatske proglašeno društvom od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, donosi Vlada Republike Hrvatske, a ne pojedini njen član. Stoga je ESOP program iz 2004. postao neprovediv, kako zbog nedostatka odluke o prodaji dionica u vlasništvu države, tako i zbog porasta cijena dionica TD P. d.d. na tržištu te nepostojanja adekvatnog zakona. Žalitelj tvrdi kako je u drugim trgovačkim društvima došlo do provođenja programa radničkog dioničarstva (TD K. d.d. i TD V. d.d.), no gubi iz vida da je u tim trgovačkim društvima do privatizacije došlo u drugim uvjetima (npr. kod TD K. d.d. po dokapitalizaciji nakon prodaje imovine u republikama bivše Jugoslavije) te je u tim uvjetima bilo moguće i isplativo provesti radničko dioničarstvo primjenom Zakona o trgovačkim društvima.

43.2. Nadalje, u pravu je prvostupanjski sud kada zaključuje da je, iako je projekt ESOP iz 2004. postao neprovediv, i nadalje postojao interes za provođenje privatizacije u TD P. d.d., no sada u izmijenjenim okolnostima, radi čega se krenulo u izradu elaborata radi provođenja MEBO projekta, odnosno privatizacije TD P. d.d. od strane zaposlenika i managementa TD P. d.d. Upravo u tu svrhu, koju žalitelj dovodi u pitanje, između TD P. d.d. i TD F. F. s. d.o.o. potpisan je 20. prosinca 2005. Ugovor o savjetovanju, inkriminiran u točki 2.1. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude, kojem je prethodilo više ponuda, prezentacija, analiza vlasničke strukture, analiza vrijednosti dionica TD P. d.d. te analiza pravnih aspekata koji su zaprimljeni u TD P. d.d. te u odnosu na koje su unutarnje službe (L. K., tadašnja voditeljica Ureda predsjednika Uprave) kao i vanjski savjetnici (odvjetnik M. M., kao pravni savjetnik TD P. d.d.) izradili svoja očitovanja, a projekt je prezentiran proširenoj Upravi TD P. d.d. Osim toga, a što proizlazi iz iskaza saslušanih svjedoka, tijekom 2005. i 2006. u vezi provođenja MEBO programa odvijala se intenzivna suradnja djelatnika TD P. d.d. (L. K.) te TD F. G. d.d. V. (B. koji je bio koordinator MEBO projekta), ali i s pravnim savjetnicima (odvjetnici M. M. i O. U.) te revizorima (S. S. iz revizijskog društva D.). Valja istaknuti, a što žalitelj ne čini spornim, da se TD F. G. d.d. V. (odnosno njezin prednik TD F. d.o.o., potom TD F. H. d.d., a potom i ostali dijelovi te grupe) još od 1991. uspješno bavilo trgovanjem vrijednosnim papirima i upravljanjem

investicijskim fondovima te poslovima savjetovanja u pretvorbi i privatizaciji (npr. V. V., A. p. D., S. O., S. O., V. b., B. K., T. Z. i drugi).

43.3. Analizirajući sadržaj izrađenog MEBO projekta, prvostupanjski sud utvrđuje da je, za razliku od ESOP programa koji je izrađen za pretpostavljenu kupnju do 10,64% dionica TD P. d.d., ovaj novi program napravljen za paket od 20,93% dionica TD P. d.d. s obzirom na to da je bila procjena da je država spremna eventualno prodati oko 20% dionica TD P. d.d. Prema projektu, planiralo se osnovati novo društvo s temeljnim kapitalom od 27 milijuna kuna, koji bi većim dijelom bio raspoloživ za namjeravanu kupnju dionica po cijeni od 307 kuna za dionicu. Iz tog elaborata proizlazi da je bio stav da se predloženim modelom ostvaruju ciljevi koji u najvećoj mjeri odgovaraju ciljevima ESOP programa i da je taj model društveno opravdan jer bi bio ostvaren sredstvima koja bi se stekla dodatnim naporima posloводства i zaposlenika koji bi u najvećem broju bili dioničari TD P. d.d. i to preko novoosnovanog društva koje bi bilo nositelj cijelog tog projekta, pa je u tu svrhu osnovano društvo P. L. na Britanskim djevičanskim otocima. Prema pisanom projektu, u MEBO je trebalo ući 9 top managera, oko 50 srednjih managera i više tisuća zaposlenika TD P. d.d., s tim da se za otkup dionica unese vlastiti kapital osnivača (čiji bi se krug uplatama proširivao) od oko 20 milijuna kuna, a ostatak je trebao biti riješen kreditom. Ispravno je prvostupanjski sud iz iskaza svjedoka O. U. i D. E. (predstavnik švicarske agencije E., preko koje je i osnovano društvo P. L.) zaključio da je to društvo doista i osnovano 26. lipnja 2006. (a što proizlazi i iz Sporazuma o osnivanju društva P. L., Ugovora o zastupanju između tog društva i agencije E., obrazaca o utvrđivanju identiteta osnivača Društva, Izvatka iz sudskog registra i ostale poslovne dokumentacije) te da su osnivači tog društva optuženi D. M., optuženi Z. Š., optuženi S. R., optuženi J. P., G. M., D. H., S. B. i L. K. U odnosu na to društvo je utvrđeno kako isto nikada nije poslovalo, da mu nije otvoren poslovni račun, i to iz razloga što nije došlo do realizacije MEBO projekta s obzirom na to da su osnivači (postojeći i budući, koji bi to postali ulaganjem u društvo) trebali založiti svoju vlastitu imovinu, za što nije bilo privole. Iako žalitelj smatra da činjenica da je društvo P. L. osnovano na Britanskim djevičanskim otocima upućuje na netransparentnost (pozivajući se ponovno na okolnosti da su K. E. i V. E. osnovani u Republici Hrvatskoj), ovaj drugostupanjski sud drži kako je u pravu sud prvog stupnja kada zaključuje da ta okolnost, sama po sebi, ne upućuje na zaključak da se radi o ispunjenju inkriminiranih ciljeva. Naime, a što proizlazi i iz obrana optuženika, razlog osnivanja društva P. L. u inozemstvu je u tome što nijedna inozemna banka nije željela dati kredit za dionice (koji kredit je neophodan radi ostvarenja MEBO projekta) osiguran tim istim dionicama ako pravna jurisdikcija tog aranžmana nije europsko ili englesko pravo.

43.4. Prema svemu izloženom, proizlazi kako je u TD P. d.d. postojala stvarna i jasna namjera da se provede projekt radničko menađerskog dioničarstva u koju svrhu je angažirana F. F. s. d.o.o. (iz grupe F. H.) koja je i izradila MEBO projekt, za izradu kojega je u periodu od lipnja 2006. do kolovoza 2007. isplaćeno od strane TD P. d.d. 1.404.512,97 kuna. Nedvojbeno je da je program prezentiran u TD P. d.d. te se djelomično krenulo u realizaciju tog projekta osnivanjem društva P. L., no do konačne realizacije projekta nije došlo. Nadalje, a suprotno žalbenim navodima USKOK-a da bi se nastavilo s provođenjem restrukturiranja da je stvarna namjera postojala, u

pravu je prvostupanjski sud kada utvrđuje da se i nakon "propasti" MEBO projekta nastavilo s projektima u svrhu mogućeg provođenja privatizacije. To ispravno zaključuje iz tonskog zapisa sjednice Uprave od 17. studenog 2006. (kada je optuženi Z. Š. određen za vođenje tog projekta), ali i iz iskaza saslušanih svjedoka (M. V., D. H., G. M., Z. A., L. J., J. Š., D. Ž.) te iz tonskog zapisa sjednice Uprave od 29. siječnja 2007. na kojoj je jedna od točaka dnevnog reda bila „organizirano radničko dioničarstvo kao model privatizacije“. Osim toga, tijekom 2007. i 2008. vođeni su razgovori s financijskim institucijama i fondovima o mogućnosti provođenja MBO projekta (projekt menadžerskog dioničarstva) pa su o tome izrađivana i izvješća u kojima je razrađena struktura stjecanja dionica. No, ono što i prvostupanjski sud jasno ističe, provođenje MBO projekta (kao niti ranije projekata ESOP i MEBO) nije nezakonito, a teoretski razrađena struktura stjecanja dionica i financiranje tog stjecanja ne bi se provodila suprotno pravnim propisima. Stoga i oni događaji koji su inkriminirani u točki 2.5. oslobađajućeg dijela izreke pobijane presude niti prema stavu ovog drugostupanjskog suda nisu sporni s obzirom na to da su se provodile aktivnosti u provedbi MBO, radi čega su optuženici (Z. Š. i S. R.), ali i drugi zaposlenici TD P. d.d. (npr. G. M. i Z. A.) bili u kontaktima s investitorima (U., R. G., M. L.) koji su u tom pogledu i pripremali prezentacije (čije sheme su kasnije izuzete od optuženika).

44. Nadalje, žalitelj tvrdi da je prvostupanjski sud pogrešno zaključio kako je 2005. i u prvoj polovini 2006. postojala opasnost od „neprijateljskog“ preuzimanja od strane R. Međutim, i u odnosu na tu okolnost prvostupanjski sud je ispravno utvrdio činjenično stanje te zaključio da su konkretne okolnosti upućivale na aktivnosti koje su bile usmjerene na kupnju dionica TD P. d.d. od strane R. Prvostupanjski sud je pravne radnje koje su opisane u točki 2.2. i 2.3. oslobađajućeg dijela izreke pobijane presude ocijenio kao neophodnima (primjenjujući pritom načelo poslovne prosudbe - business judgement rule) da bi se u konkretnim okolnostima spriječilo preuzimanje od strane strateškog konkurenta na tržištu, a potom da se dijelom pravnih poslova opisanima u preostalim alinejama točke 2. izreke pokušala sanirati i poboljšati pravna i financijska situacija za TD P. d.d. koje je angažiralo svoja sredstva (putem kredita i depozita za kredit) za kupnju paketa od 10,64 % dionica TD P. d.d. od travnja do lipnja 2006. Također, prvostupanjski sud je pravilno zaključio kako nakon lipnja 2006. od strane TD P. d.d. (a niti od strane optuženika ili kojeg drugog povezanog društva) nije došlo do daljnjeg stjecanja dionica te su stečene samo ove kada je procijenjeno da postoji neposredna i stvarna opasnost od „neprijateljskog“ preuzimanja.

44.1. Ponajprije, valja navesti kako se dionicama TD P. d.d. slobodno trgovalo na tržištu kapitala, izuzev oko 26% dionica koje su se nalazile u državnom portfelju. Također, i prije konkretnih događaja iz 2005. i prve polovine 2006., još 2003. postojao je pokušaj R. za kupnju 10,56% temeljnog kapitala TD P. d.d. koje je prodavao E., kada je izlazio iz vlasničke strukture TD P. d.d. Da je R. bio zainteresiran za kupnju tih dionica, proizlazi iz iskaza svjedoka T. L. koji je u inkriminirano vrijeme bio financijski direktor i zamjenik predsjednika Uprave u društvu R., svjedoka A. R., člana i predsjednika Uprave društva R. te svjedoka A. R. koji je u inkriminiranom periodu radio u C.-u, investicijskoj banci grupacije B. A. Kako bi se tada spriječila kupovina dionica E. na tržištu, na Upravi i Nadzornom odboru TD P. d.d. donesena je odluka da će se kupiti te dionice iako u tom trenutku TD P. d.d. nije

ispunjavala po Zakonu o trgovačkim društvima propisane uvjete za to jer nije imala vlastitih financijskih rezervi za kupnju vlastitih dionica. Dionice su tada kupljene novcem iz tekućeg poslovanja i iz podignutog kredita, a prema utvrđenju vještaka Z. R. te dionice su bile preplaćene za ukupno 70 milijuna kuna više od tržišne vrijednosti.

44.2. Okolnosti koje su upućivale na ponovni pokušaj kupnje dionica TD P. d.d. od strane R. uslijedile su u rujnu 2005. kada je H. (društvo koje upravlja K. f. d.d., koje kao dio državnog portfelja upravlja sa 5,95% dionica TD P. d.d.) dobio usmenu ponudu brokera E. vrijednosnica za kupca iz Austrije da proda sav ili dio paketa dionica TD P. d.d. u vlasništvu K. f. te koji je spreman ponuditi premiju za cijeli paket. Radi očitovanja na navedenu ponudu upućeno je pismo optuženom D. P. kao potpredsjedniku ... Republike Hrvatske za ..., a koje pismo je optuženi D. P. proslijedio optuženom D. M., predsjedniku Uprave TD P. d.d., koji je o tome obavijestio službe u TD P. d.d. Praćenjem trgovanja dionicama TD P. d.d. utvrđeno je kako iza skrbničkog računa kod B. A. (koje je već kupilo oko 8% dionica TD P. d.d.) vjerojatno stoji društvo R. i pozicija investicijskog fonda S. K. T. koji je bio u vlasništvu 5,6% dionica TD P. d.d. Kada se pri tome uzme u obzir činjenica da je već ranije R. spomenut kao jedan od strateških kupaca (prilikom izrade prezentacije savjetničke tvrtke J. M. u pogledu pronalaženja strateškog partnera za TD P. d.d., tzv. projekt P.), kada su se prikupila saznanja da R. pregovara s vlasnicima dionica TD P. d.d. (TD F. d.d. i P., ali i drugima) te kada su u TD P. d.d. imali saznanja da je između C. (investicijske banke grupacije B. A.) i R. zaključeno Mandatno pismo vezano uz kupnju dionica TD P. d.d., prema kojem bi se u prvoj fazi moglo kupiti do 19,99% dionica TD P. d.d., a u drugoj i do 100% dionica TD P. d.d., onda je razumno za zaključiti da je R. imao ozbiljne namjere kupiti TD P. d.d. Pri tome, iz obrana optuženog D. M. i optuženog Z. Š., a što je potvrđeno i iskazom svjedoka A. R., strategija R. u upravljanju TD P. d.d. nakon preuzimanja podrazumijevalo je smanjenje troškova na način da bi se smanjio broj zaposlenih, da bi se smanjila proizvodnja neprofitabilnih proizvoda i prodao B.

44.3. Slijedom navedenoga, ocjena prvostupanjskog suda kako je tijekom 2005. i u prvoj polovici 2006. bila uočljiva aktivnost koja je upućivala na namjeru R. za kupnju dionica TD P. d.d. prihvatljiva je i ovom drugostupanjskom sudu. Stoga, suprotno navodima USKOK-a iz žalbe, aktivnosti koje su poduzeli optuženici bile su poslovno opravdane, sve kako bi se spriječio nastanak štete koja se kasnije ne bi mogla sanirati. Žalitelj se poziva na nedostatak formalne ponude za preuzimanje prema Zakonu o preuzimanju dioničkih društava, no pri tome gubi iz vida kako se radilo o namjerama koje nisu bile transparentne, što se može zaključiti iz okolnosti da se kupnja dionica odvijala preko skrbničkih računa te preko S.-društva osnovanog za posebnu namjenu kupnje dionica, a sve kako bi se prikrio identitet stvarnog kupca. Ocjena da li se radi o „prijateljskom“ ili „neprijateljskom“ preuzimanju je na upravi, koja je u konkretnoj situaciji pravovremeno odabrala način obrane od pokušaja preuzimanja.

44.4. U tom pogledu, u pravu je sud prvog stupnja kada utvrđuje da je primjena pravila poslovne prosudbe u konkretnim okolnostima bila opravdana, unatoč tome što se donošenjem odluka o angažiranju sredstava TD P. d.d. putem zalogu za kredit

koji je primio „prijateljski“ preuzimatelj - F. G. d.d. V. nisu ispunili uvjeti koje predviđa Zakon o trgovačkim društvima (ZTD), Statut TD P. d.d. i Poslovnik o radu Uprave TD P. d.d. Naime, kao što to ispravno utvrđuje prvostupanjski sud, prema Zakonu o trgovačkim društvima vođenje poslova i zastupanje društva isključivo je u nadležnosti Uprave, pri čemu Nadzorni odbor odnosno Glavna skupština mogu samo iznimno sudjelovati u vođenju društva ako je to predviđeno Statutom. Uprava djeluje samostalno i na vlastitu odgovornost, ali joj se mogu u granicama koje postavlja zakon ili unutarnji akti društva postaviti neka ograničenja. Člankom 28. Statuta TD P. d.d. propisano je da Nadzorni odbor odlučuje o davanju prethodne, a samo iznimno naknadne suglasnosti Upravi, između ostaloga, za pravne poslove, investicijska i druga ulaganja čija je pojedinačna vrijednost veća od 1% temeljnog kapitala, što je u slučaju TD P. d.d. u konkretnom razdoblju 16,26 milijuna kuna, a ne odnose se na redovno komercijalno poslovanje. U konkretnom slučaju, kao osiguranje povrata kredita koji je TD F. G. d.d. V. dobila od V. b. (točka 2.2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude) za kupnju inkriminiranog paketa dionica TD P. d.d. založen je depozit TD P. d.d. u iznosu od 100 milijuna kuna, i to izvan komercijalnog poslovanja TD P. d.d. Člankom 4. Poslovnika o radu Uprave TD P. d.d. propisano je da Uprava vodi Društvo na vlastitu odgovornost prema svojim najboljim prosudbama i s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika i to zajednički odlučivanjem na sjednicama, kao i pojedinačno svaki član Uprave samostalno u skladu s podjelom rada za područje utvrđeno njegovim djelokrugom u skladu s Poslovnikom. Što se tiče donošenja odluka, Uprava odluke donosi u pravilu jednoglasno, ako Statut ne bi predviđao drugačije. Članovi Uprave moraju voditi poslove društva s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika (članak 252. Zakona o trgovačkim društvima), a bitno je naglasiti da član Uprave ne postupa protivno obvezi o načinu vođenja poslova društva ako pri donošenju odluke smije na temelju primjerenih informacija razumno pretpostaviti da djeluje za dobrobit društva. U konkretnom slučaju, kao što to ispravno zaključuje prvostupanjski sud, optuženi članovi Uprave su prije donošenja odluke o davanju zaloge za kredit prikupili sve informacije za koje su opravdano smatrali da su mjerodavne u odnosu na okolnosti, odluke su donesene u dobroj vjeri, pri čemu članovi Uprave, suprotno stavu žalitelja, nisu imali osobni interes (kojeg žalitelj nalazi u ispunjenju inkriminiranog plana).

44.5. Valja istaknuti i kako je u odnosu na cijelu strukturu stjecanja i prijenosa inkriminiranog paketa dionica od 10,64 %, HANFA vršila kontrolu u čak tri navrata, te nijednom nisu utvrdili nepravilnosti radi kojih bi transakcije (koje su bile vidljive i detaljno opisane) bile dovedene u pitanje. Naime, iz iskaza svjedoka A. S., tadašnjeg predsjednika Uprave HANFA-e i dokumentacije u koju je sud izvršio uvid, proizlazi da su prilikom kontrola zatražena očitovanja te je u jednom od njih navedena povijest stjecanja konkretnih dionica TD P. d.d., cijene po kojoj su te dionice stečene, i to po tržišnim cijenama te je navedeno da je TD F. G. d.d. V. te dionice prenijela na F. A. L. Nakon što su se u ožujku 2008. pojavili medijski natpisi u kojima je bilo navedeno da TD F. G. d.d. V. ima namjeru preuzeti TD P. d.d., ponovno je izvršen nadzor nad navedenom transakcijom te je zatraženo očitovanje TD F. G. d.d. V. u kojem je TD F. G. d.d. V. navelo da TD F. G. d.d. V. i TD P. d.d. surađuju u pravcu restrukturiranja TD P. d.d. Nakon što je ponovno određen nadzor nad trgovinom dionica TD P. d.d. u rujnu 2009., HANFA je zatražila da se TD P. d.d. očituje vezano uz preuzimanje i zaključenje Opcijskog ugovora ili Sporazuma između TD P. d.d. i TD F. G. d.d. V., pa

su im u prilogu očitovanja i dostavljeni traženi dokumenti. Povrh toga, u to je vrijeme HANFA imala kontakt s regulatornim agencijama iz Mađarske i Engleske od kojih je dobila podatak da je TD F. G. d.d. V. (odnosno vezana pravna osoba F. A. L.) dobila kredit od M. L. u iznosu od 26,7 milijuna eura, koji je kasnije refinanciran od strane O. b. u iznosu 34,2 milijuna eura. Iz dopisa-očitovanja od 30. rujna 2009. (u kojeg je prvostupanjski sud izvršio uvid) potpisanog od strane optuženog D. M. proizlazi da je HANFA-i opisao poslovne odnose između TD P. d.d. i društva R. u periodu od kraja 90-tih godina, pa do kraja 2008. godine. Između ostalog je navedeno da su postojale neformalne indicije da je R. želio steći 26,4% dionica TD P. d.d. koje su bile u državnom portfelju te da su postojale indicije da osobe koje su na razne načine povezane s navedenim društvom okrupnjavaju portfelj dionica TD P. d.d., o čemu su sve postojali i natpisi u hrvatskim medijima. Paralelno s tim bila je najavljena i izmjena hrvatskog zakonodavstva koja bi omogućila privatizaciju po modelu radničkog dioničarstva i u tom kontekstu, a suočeni s mogućim neprijateljskim preuzimanjem, smatrao je da postupa u najboljem interesu Društva. Iz ovih navedenih okolnosti prvostupanjski sud pravilno zaključuje da se događaji opisani u točki 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude nisu odvijali kriomice, već se o istima, uz prezentiranje i dokaza, obavještavao i nadležni regulator.

45. Žalitelj nastoji dovesti u pitanje razloge Opcijskog ugovora koji je zaključen između TD P. d.d. i TD F. G. d.d. V. (točke 2.2. i 2.4. izreke oslobađajućeg dijela prvostupanjske presude), tvrdeći da se njime započela provedba inkriminiranog plana. Međutim, a što je ispravno utvrdio sud prvog stupnja, do poslovnih pregovora s TD F. H. d.d. došlo je radi kupnje dionica TD P. d.d. koje su se našle na tržištu nakon što su najprije TD F. d.d., a potom i P., donijeli odluku da izađu iz vlasničke strukture TD P. d.d., a sve kako te dionice ne bi kupio R. (za koje je već ranije obrazloženo da se radilo o „neprijateljskom“ preuzimatelju). Sud je ispravno utvrdio da se radilo o stihijskim, ad hoc dogovorima postignutima na brzinu (preko vikenda s obzirom na to da su R. dali ponude za kupnju) te je TD P. d.d. postiglo dogovor s partnerom (sada „prijateljskim“ preuzimateljem) s kojim je do tada već bilo u poslovnim odnosima vezano uz restrukturiranje i provedbu MEBO programa. U kontekstu inkriminacije koja je optuženicima stavljena na teret (organiziranje grupe radi stjecanja većinskog paketa dionica TD P. d.d. i to još tijekom 2005.) prvostupanjski sud pravilno zaključuje kako se iz konkretnog postupanja u stvarnim okolnostima ne može govoriti o tome da su optuženici imali razrađenu strukturu transakcija i načina financiranja ukoliko se dionice TD P. d.d. nađu na tržištu. Upravo suprotno, o financiranju kupnje inkriminiranog paketa dionica odluka je donesena tek nakon što je TD P. d.d. samo kupila svoje dionice od TD F. d.d. 19. travnja 2006. (čije financiranje je osiguralo trima kratkoročnim kreditima), koje je naknadno prodalo TD F. G. d.d. V., uz ranije opisani angažman svojih sredstava u V. b. Da je takva odluka donesena tek 19. travnja 2006. proizlazi, ne samo iz obrana optuženog D. M. i optuženog M. H., već i iz email prepiske u koju je prvostupanjski sud izvršio uvid, a iz koje je razvidno da je od strane optuženog M. H. tada bio predložen način financiranja kupnje dionica putem kredita i depozita kod V. b. (sa kojom je TD F. G. d.d. V. bila vlasnički povezana).

45.1. Također, a što je prvostupanjski sud ispravno utvrdio, na temelju tada važeće zakonske regulative vezano uz prijavljivanje stjecanja udjela u trgovačkim društvima

(članak 115. Zakona o preuzimanju trgovačkih društava), a koji obvezuje stjecatelja da Komisiji za vrijednosne papire Republike Hrvatske i izdavatelju prijavi stjecanje preko 10% temeljnog kapitala (što je TD F. G. d.d. V. i učinila te prijavila stjecanja dionica i Komisiji i TD P. d.d.), nelogično je da se transakcija odvijala na inkriminirani način. Naime, s obzirom na to da se optuženicima inkriminira da su imali namjeru na protupravan način preuzeti TD P. d.d., a što je očito trebalo provesti potajno, nelogično je da TD F. G. d.d. kupuje oba paketa dionica na svoje ime radi čega ima obvezu prijave kupnje, već su tada mogli dio kupiti javno, a dio preko npr. skrbničkog računa (kao npr. R.), čime se ne bi vidjelo tko stječe dionice.

45.2. Navedene dionice koje su se našle na tržištu (ukupno 10,64 % temeljnog kapitala) otkupljene su angažiranjem sredstava TD P. d.d. putem depozita kod V. b. temeljem kojeg je TD F. H. d.d. V. dobilo kredit za kupnju. Sud ispravno utvrđuje, a što proizlazi, ne samo iz obrane optuženog D. M., već i iz nalaza i mišljenja vještaka Z. R., kako u vrijeme donošenja ovih odluka o angažiranju TD F. G. d.d. V., TD P. d.d. nije imalo dovoljno rezervi za otkup tih dionica u trezor, a osim toga na taj način su se zadržavala i likvidna sredstva koja se mogu koristiti za poslovanje i razvoj TD P. d.d. Povrh svega, a što ispravno uzima u obzir sud prvog stupnja ocjenjujući opravdanost poslovne prosudbe za donošenje odluka koje su predmet ovog postupka, zaključenjem Opcijskih ugovora sa TD F. G. d.d. V. TD P. d.d. je omogućeno da dionice kupi kada će to njoj odgovarati, pri čemu su kroz cijelo vrijeme kolateral za P. financijski angažman dionice TD P. d.d., a kroz zaključeni Opcijski ugovor te dionice su bile pod stalnom kontrolom TD P. d.d. Osim toga, postoji i stvarna dobrobit od ovakvog angažmana s obzirom na to da su dionice koje su na temelju opisanih transakcija bile kod prijateljskog dioničara imale pravo na dividendu, a i pravo glasa na Glavnoj skupštini, dok trezorske dionice ta prava nemaju.

46. Žalitelj nastoji dovesti u pitanje i saznanje ostalih (neoptuženih) članova Uprave i Nadzornog odbora TD P. d.d. o zaključenom Opcijskom ugovoru s TD F. G. d.d. V., a slijedom toga i njihovo saznanje o angažiranju značajnih sredstava TD P. d.d. putem depozita u V. b. (tvrdeći da su se ti poslovi odvijali potajice). Međutim, okolnosti koje je prvostupanjski sud utvrdio na temelju vrlo iscrpno izvedenih dokaza (iskazi svjedoka, pregled dokumentacije, revizijskih izvještaja, tonskih snimki sjednica Uprave i Nadzornog odbora, ali i obrane optuženika) upućuju na to da su ostali članovi Uprave i Nadzornog odbora, a i drugi o tim poslovima imali saznanja te u odnosu na njih nisu imali primjedbe.

46.1. Naime, ponajprije, a što proizlazi iz iskaza svjedokinje Lj. K., Opcijski ugovor je bio u uobičajenoj proceduri u TD P. d.d., prošao je provjeru pravne službe te je potpisan po predsjedniku Uprave, optuženom D. M. Prvostupanjski sud dodatno tu okolnost smatra potvrđenom na temelju dokumenta naziva "...", koji je sačinila tadašnja voditeljica Odjela za intelektualno vlasništvo u TD P. d.d., K. K. Nadalje, o zaključenim pravnim poslovima razmijenjen je cijeli niz mailova (npr. S. K.-H., M.-H., Š.-J., revizori P.-P.) u kojima se transparentno i jasno spominju zaključeni pravni poslovi, a i razlozi deponiranja sredstava u V. b. Osim toga, o opasnosti od neprijateljskog preuzimanja, što je rezultiralo zaključenjem opcijskog ugovora, angažiranje sredstava, ali i postojanje opcije za kupnju vlastitih dionica u više navrata

je izlagano na sjednicama Uprave i Nadzornog odbora (te pododbora - Revizijskog odbora), a što je prvostupanjski sud pravilno zaključio na temelju preslušanih tonskih snimki sjednica (sjednice od 18. prosinca 2006., 26. ožujka 2007. i 29. ožujka 2007.), ali i iz sadržaja zapisnika, odnosno prijedloga zapisnika. Također, postojanje ovih pravnih poslova te okolnosti vezanih uz njih prezentirano je i u financijskom izvješću TD P. d.d. za 2006. koje je sastavio vanjski revizor P., a koje izvješće je usvojeno na Nadzornom odboru i Glavnoj skupštini TD P. d.d., u bilješkama kojeg je opisan i kratkoročni depozit i Opcijski ugovor. U bilješci broj 21 navedeno je da je TD P. d.d. „tijekom svibnja i lipnja 2006. dala kratkoročni depozit domaćoj banci u iznosu 250 milijuna kuna na rok od 1 godine uz efektivnu kamatnu stopu od 2,5%“. U bilješci broj 24 - opcija na vlastite dionice-navedeno je da je „U toku 2006. godine TD P. d.d. s drugim nepovezanim društvom (imateljem prodajne opcije) potpisalo ugovor o prenosivoj opciji na kupnju vlastitih dionica. Temeljem ugovora TD P. d.d. ima opciju kupnje (kupovnu opciju) svih vlastitih dionica koje su u vlasništvu imatelja prodajne opcije u razdoblju od 20. svibnja 2006. do 20. travnja 2007. Na dan 31. prosinca 2006. broj stečenih dionica TD P. d.d. od imatelja prodajne opcije iznosio je 576.880 dionica. Izvršna cijena opcije jednaka je prosječnoj cijeni plaćenju od strane imatelja prodajne opcije, uvećane za godišnju kamatu od 4,5% i naknadu za opcije od 1%“. Po istoj izvršnoj cijeni imatelj prodajne opcije može nametnuti TD P. d.d. kupnju svih stečenih dionica u razdoblju od 20. travnja 2007. do 20. svibnja 2007.

46.2. Kada se, uz sve gore navedeno, uzme u obzir i da je u tom vremenu izašao niz članaka u tisku (prvostupanjski sud je i sam izvršio uvid u iste) u kojima se pisalo o interesu društva R. za preuzimanje TD P. d.d., stjecanju P. dionica koje su bile u vlasništvu TD F. d.d. i P.-a te zaključenju Opcijskog ugovora, onda je potpuno promašen stav žalbe USKOK-a da se o ovdje opisanim pravnim poslovima u TD P. d.d. nije znalo. Tim više što nitko od članova Nadzornog odbora ili Uprave kroz cijeli taj period u svezi tih transakcija nije postavljao pitanja niti tražio obrazloženja. Tim više što su članovi upravljačkih tijela visoko obrazovane osobe koje bi u slučaju bilo kakvih sumnji zacijelo reagirale. Također, unatoč evidentnom znanju o transakcijama (pa i naknadnom), povjerenje predsjedniku i članovima Uprave, ovdje optuženima, nije dovedeno u pitanje nijednom od radnji i odluka tijela upravljanja TD P. d.d. koje na to imaju pravo, ali i obavezu. Činjenica je da dio odluka nije donesen u pisanom obliku pa, iako ne postoji zakonska obveza donošenja odluka u pisanom obliku, ispravno je prvostupanjski sud u ovome dijelu prihvatio obranu optuženog Z. Š. da pisanih odluka nije bilo jer su se na Upravi tako dogovorili kako bi se društvo uspješno obranilo jer su u medije „curili“ podaci (što i proizlazi iz medijskih objava u tom vremenu).

47. Nadalje, a vezano uz istek razdoblja kupovne, odnosno prodajne opcije iz Opcijskog ugovora zaključenog između TD P. d.d. i TD F. G. d.d. V. u svibnju 2007., žalitelj nastoji dovesti u pitanje zaključenje produljenja Opcijskog ugovora, Dodatka I Opcijskom ugovoru, kao i zaključenje Sporazuma o obeštećenju (točka 2.7. i točka 2.8. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude). On tvrdi da je prodajna/kupovna opcija prvog Opcijskog ugovora iz 2006. istekla pa, slijedom toga, nije bilo nikakvog osnova za obeštećenjem TD F. G. d.d. V. Osim toga, tvrdi da je (navodna) opasnost od „neprijateljskog“ preuzimanja prošla pa nije bilo potrebe produljivati poslovne odnose s TD F. G. d.d. V. vezano uz paket inkriminiranih dionica.

47.1. Međutim, ni u ovome dijelu žalitelj nije u pravu. Naime, a na što prvostupanjski sud pravilno upućuje kroz cijelo obrazloženje svoje odluke, pravni poslovi koji su opisani u točki 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude (osim onih koji se odnose na pregovore oko provođenja MBO) provedeni su kako bi se sanirala i refinancirala pozicija TD P. d.d., nakon što je u prvoj polovici 2006. kupljen paket od 10,64 % dionica TD P. d.d. na način da je TD F. G. d.d. V. dobila kredit V. b. za koji je TD P. d.d. uložilo depozit, a sve kako bi se tada društvo obranilo od „neprijateljskog“ preuzimanja. Stoga i pravni poslovi koje žalitelj sada dovodi u pitanje imaju poslovnu opravdanost, i to kako bi TD P. d.d. zadržalo poziciju da kontrolira paket od 10,64 % dionica. Naime, po isteku prodajne opcije iz prvog Opcijskog ugovora (i njegovog Dodatka) 30. lipnja 2007., TD P. d.d. obaviještena je od strane optuženog M. H. kako TD F. G. d.d. V. namjerava iskoristiti svoju prodajnu opciju i da će po započinjanju razdoblja te opcije, odnosno nakon 20. lipnja 2007. TD P. d.d. dostaviti prodajni poziv i zahtijevat će da TD P. d.d. otkupi 576.880 svojih dionica po izvršnoj cijeni prodajne opcije, odnosno za iznos od oko 250 milijuna kuna. Kako TD P. d.d. tada nije imala financijske mogućnosti otkupa vlastitih dionica (a niti zakonske mogućnosti s obzirom na predviđeni iznos rezervi), upućen je dopis TD F. G. d.d. V. pa je zatraženo da se TD F. G. d.d. V. suzdrži od realizacije svoga prava te da ne prodaje P. dionice trećim osobama jer bi stjecanje tih dionica od strane nepoznatih kupaca moglo ugroziti proces namjeravanog restrukturiranja TD P. d.d., a da je TD P. d.d. spremna u razumnoj mjeri kompenzirati odustajanje od prava koja TD F. G. d.d. V. pripadaju na temelju Opcijskog ugovora. Održanim sastankom sa TD F. G. d.d. V. zatraženo je da ostane „prijateljski“ dioničar, ali s izmjenom da ne može TD P. d.d. nametnuti obvezu kupnje. Nakon toga je suradnja nastavljena te su potpisani novi sporazumi i to na temelju onih dogovora koji su postignuti prije isteka prodajne/kupovne opcije. Bit novog Sporazuma je bio da TD P. d.d. zadrži dionice pod kontrolom, a da TD F. G. d.d. V. nema mogućnost TD P. d.d. nametnuti kupnju dionica. Stoga je u pravu prvostupanjski sud kada, protivno stavu žalitelja, zaključuje da je nastavak suradnje s TD F. G. d.d. V. poslovno opravdan te da se buduća suradnja odvijala pod ugovorenim izmijenjenim uvjetima.

48. U kontekstu pregovora oko nastavka suradnje TD P. d.d. i TD F. G. d.d. V. žalitelj je problematizirao i razloge osnivanja društva A. L. na Malti. Tvrdi da je to društvo osnovano sa svrhom preuzimanja TD P. d.d. od strane optuženika.

48.1. Međutim, ni u odnosu na tu tvrdnju žalitelj nije u pravu. Naime, u tijeku pregovora oko nastavka suradnje TD P. d.d. i TD F. G. d.d. V. nije se znalo da li će uopće doći do nastavka tog odnosa te je ovo društvo (A. L.) osnovano kako bi TD P. d.d. imalo rezervnu opciju na koju bi se moglo prebaciti stečenih 10,64 % dionica TD P. d.d. No, iako je to društvo osnovano (prikupljanje dokumentacije za registraciju od 11. lipnja 2007., formalni upis 28. lipnja 2007.), iz dokumentacije u koju je prvostupanjski sud izvršio uvid, a i iz iskaza svjedoka W. i B. G. te obrana optuženika razvidno je kako isto nikada nije poduzelo nijednu aktivnost u smjeru stjecanja 10,64% dionica TD P. d.d. te da do početka listopada 2008. čak nije imalo ni aktiviran račun (tada je aktiviran jer su se trebali platiti troškovi društvima na Malti koja su pružala pravne i financijske usluge društvu A. L. sukladno tamošnjim propisima). Imajući u vidu sve navedeno, u pravu je prvostupanjski sud kada zaključuje da je

društvo A. L. u konkretnim okolnostima trajanja pregovora TD P. d.d. i TD F. G. d.d. V. bilo moguće „rezervno“ rješenje, za kojim nakon dogovorene suradnje više nje bilo potrebe.

49. Kao što je već ranije navedeno, prvostupanjski sud pravilno zaključuje kako su svi poslovni događaji (u oblicima koji su opisani u činjeničnom opisu, a koji događaji nisu sporni) rezultat obaveze da se refinancira poslovni odnos opisan u točkama 2.2. i 2.3. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude. Takav stav žalitelj dovodi u pitanje tvrdeći da je slijed događaja u pogledu zaključenih pravnih poslova usmjeren postizanju inkriminiranog cilja.

49.1. Da je zaključak prvostupanjskog suda pravilan proizlazi, između ostalog, iz dokaza koje je izveo prvostupanjski sud u vidu iskaza svjedoka O. U., I. Č., M. M., A. S., obrane optuženog H., a posebno iz zaključaka sa kolegija Savjeta guvernera HNB-a. Naime, nakon što je u prvoj polovici 2006. kupljen paket od 10,64 % dionica TD P. d.d. (radi već ranije opisane zaštite od „neprijateljskog“ preuzimanja) na način da je TD F. G. d.d. V. dobilo kredit V. b. za koji je TD P. d.d. položilo depozit (a za koji je i samo dobilo kredit), Hrvatska narodna banka izvršila je reviziju poslovanja V. b. Tada je u pogledu poslovnog odnosa između TD P. d.d., TD F. G. d.d. V. i V. b. zatraženo da TD F. G. d.d. V. vrati kredite u određenom roku. Razlog takvom zahtjevu je bila činjenica što su V. b. i TD F. G. d.d. V. bila u povezanoj vlasničkoj strukturi pa, bez obzira što su krediti TD F. G. d.d. V. bili osigurani depozitima TD P. d.d., Savjet guvernera HNB-a je bio da se radi o prevelikoj izloženosti V. b.. Stoga je u pravu prvostupanjski sud kada za kasnije događaje u vidu financijskog angažmana s M. L. (točka 2.5. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude), TD E. F. i TD P. f. (točka 2.12. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude), a kasnije i s O. b. (točka 2.13. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude), kao i ispunjenje obveza prema novozaključenim ugovorima (npr. isplata margin call-ova u točkama 2.8., 2.9., 2.10. i 2.11. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude), a i isplate TD F. G. d.d. V. (i/ili povezanim društvima, točka 2.11. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude) drži da su u uzročno-posljedičnoj vezi koje proizlaze iz obaveze refinanciranja kredita kod V. b., a sve kako bi se zadržala kontrola nad 10,64% dionica TD P. d.d.

50. Žalitelj, nadalje, osporava zaključke prvostupanjskog suda u pogledu stjecanja „većinskog paketa“ dionica TD P. d.d., tvrdeći kako je namjera optuženika u biti stjecanje 100% udjela u dionicama. Pri tome se poziva na bilješke rokovnika optuženog M. H., a i na dokumentaciju pronađenu kod optuženog S. R. i optuženog D. P. (za što tvrdi da se radi o razrađenoj strukturi stjecanja dionica).

50.1. Međutim, u pravu je prvostupanjski sud kada prvenstveno utvrđuje da u činjeničnom opisu ni u jednoj od točaka nije naznačeno koji je to postotak dionica nad kojima bi optuženici stekli kontrolu pa da se može zaključiti da se radi o „većinskom paketu“. Zaključak o „većinskom paketu“ ne može se izvesti niti iz važećih propisa s obzirom na to da ni Zakon o preuzimanju trgovačkih društava ni Zakon o tržištu vrijednosnih papira ne poznaju termin „većinski paket“. Zakon o tržištu vrijednosnih papira propisuje pragove stjecanja i otpuštanja dionica 10%, 25%, 50%, 75%. Tako, da bi netko bio u potpunosti siguran da je stekao većinski paket dionica u nekom društvu (bez obzira koliki postotak dioničara prisustvuje Glavnoj

skupštini), od ukupnog broja dionica mora steći 50% plus 1 dionicu. Prvostupanjski je sud te okolnosti pravilno doveo u vezu s činjeničnim opisom kaznenog djela iz točke 1. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kada se opisuju poslovi, odnosno funkcije koje je obnašao optuženi D. P. da „Vlada RH i HFP upravljaju i odlučuju o raspolaganju cca 26% dionica TD P. d.d., te se navodi „da je taj paket bio odlučujući za ostvarenje plana stjecanja kontrole nad većinskim paketom dionica P.“. Prema tome, pravilno je prvostupanjski sud zaključio kako 26% dionica TD P. d.d. (one koje „kontrolira“ optuženi D. P.) nikako ne može biti „odlučujuće“ za stjecanje paketa od 50% plus 1 dionice (a niti za stjecanje 75% plus 1 dionica), čak i pod pretpostavkom da se tom paketu pribroje i inkriminiranih 10,64% dionica TD P. d.d.

51. Niti pozivanjem na izuzete bilješke za koje žalitelj tvrdi da se radi o shemi strukture stjecanja udjela USKOK nije doveo u pitanje pravilnost zaključaka prvostupanjskog suda. Naime, i taj sud je izvršio uvid u iste (npr. bilješka optuženog M. H. od 19. listopada 2006.: „3x25“, „R., Š., M., Č.“, „prvih 25 je od sadašnjih 11+pregovori i burza“, „drugih je od većih na burzi“, „treći je od države temeljem Zakona o MBO, gdje smo sada“) te ih je predočio optuženicima, kao i svjedocima koji se u bilješkama spominju koji su navode bilješki povezali sa stvarnim događajima. Tako je prvostupanjski sud zaključio da te bilješke nemaju značaj koji im pokušava pridati žalitelj već se radi o natuknicama vezanima uz pregovore koji se doista u vrijeme sastavljanja bilješki odvijaju (npr. pregovori oko refinanciranja kredita kod V. b., kao i pristigle ponude kreditnih institucija i investicijskih fondova za financiranje projekata MEBO i MBO).

52. Povezano sa stjecanjem „većinskog paketa“ dionica TD P. d.d., prvostupanjski je sud s pravom konstrukciju optuženog akta doveo u pitanje. Naime, upitno je koliko dugo je opisana struktura do stjecanja dionica TD P. d.d. (u državnom portfelju) uopće mogla trajati, a da bi optuženici mogli biti sigurni da taj proces, s obzirom na njihove funkcije koje su vremenski ograničene, mogu kontrolirati i provesti do željenog cilja. Osim toga, ispravno prvostupanjski sud utvrđuje da optuženici, samostalno ili preko nekih drugih društava (npr. P. L. ili A. L.) nikada nisu pokazali inicijativu za stjecanje dionica za koje su, prema stavu žalitelja, zainteresirani. Također, nejasno je kako bi se to prikriji stjecatelji dionica, imajući u vidu, ne samo zakonsku obavezu prijave stjecanja dionica, nego i praćenje trgovanja dionicama unutar TD P. d.d., kao i poseban državni interes kojega je TD P. d.d. neupitno imala. Upitno je, također, i na koji način bi se uopće mogla financirati kupnja TD P. d.d. njenim sredstvima, a da se to u poslovanju TD P. d.d. ne vidi ili prikrije. Vezano uz to, prvostupanjski sud pravilno zaključuje da su optuženici mogli, da su doista imali namjeru, ostvariti kriminalni plan, iskoristiti sredstva koja su vraćena s osnova margin call-ova (nakon što je M. L. isplaćen kredit sredstvima O. b.). Naime, ta sredstva, a prema nalazu i mišljenju vještaka Z. R. radi se o iznosu od oko 194,6 milijuna kuna, već su „izašla“ iz TD P. d.d. pa su mogla biti iskorištena radi kupnje dionica, a to nije bio slučaj.

53. USKOK žalbom problematizira i stav prvostupanjskog suda u pogledu uloge optuženog D. P. Naime, žalitelj tvrdi da je pogrešan zaključak suda prvog stupnja kako ovaj optuženik nije poduzeo niti jednu radnju koja bi bila usmjerena prema prodaji dionica TD P. d.d. iz državnog portfelja optuženicima ili da bi spriječio da taj

paket kupi neko drugi. Tvrdi da se on uključivao samo u presudnim trenucima (npr. prodaja dionica P.-a, pregovori s M.-om) te je kontrolirao događaje o kojima je bio redovito obavještavan. Tvrdi i da okolnost njegovog spominjanja u bilješkama izuzetima od optuženog M. H., rezultati posebnih dokaznih radnji, a i dokumentacija koja je od njega izuzeta govore u prilog zaključku da je njegovo sudjelovanje bilo presudno.

53.1. Suprotno stavu žalitelja, ovaj drugostupanjski sud smatra da je u pravu sud prvog stupnja kada ne nalazi dokaza da je ovaj optuženik počinio kaznena djela kako ga se tereti. Naime, optuženom D. P. inkriminira se da je, s obzirom na funkcije koje je u inkriminirano vrijeme obnašao, „kontrolirao državni portfelj dionica TD P. d.d. do trenutka uključivanja tog paketa u plan stjecanja kontrole nad većinskim paketom dionica TD P. d.d.“, a da su se optuženici organizirali za počinjenje kaznenog djela još tijekom 2005. Ponajprije, ispravno prvostupanjski sud utvrđuje da optuženi D. P. zbog značaja kojeg TD P. d.d. ima u Republici Hrvatskoj, kao političar (i kao osoba koja je i ranije bila u Upravi TD P. d.d., pa je još i iz K.) ima interes da bude upućen u događanja s TD P. d.d., uključujući provođenje ESOP i drugih ranije spomenutih projekata restrukturiranja, kao i u opasnost od "neprijateljskog" preuzimanja. Da je TD P. d.d. bilo od interesa, ne samo na razini državne, nego i lokalne politike, proizlazi ponajprije iz iskaza svjedoka G. M. i Z. F. (političara najjačih stranaka u regiji, S.-a i H.-a) koji su također bili prisutni nizu formalnih i neformalnih sastanaka na kojima se razgovaralo o TD P. d.d., njezinom značaju za K., pa su se čak i lokalne predizborne teme formirale u odnosu na TD P. d.d. Osim toga, Republika Hrvatska je putem vlasništva nad državnim portfeljem u to vrijeme bila i najveći pojedinačni dioničar TD P. d.d. te je imala dva člana u Nadzornom odboru. Međutim, a što pravilno zaključuje prvostupanjski sud, niti iz jednog dokumenta u spisu ili iskaza svjedoka ne proizlazi da je optuženi D. P. vezano uz državni portfelj dionica TD P. d.d. kroz inkriminirani period od 2005. do 2009. poduzeo bilo kakvu radnju da se u odnosu na te dionice donese odluka da se one nađu na slobodnom tržištu (s obzirom na to da je 2000., a potom i 2003., donesena formalna odluka Vlade Republike Hrvatske da se zabranjuje prodaja dionica TD P. d.d. iz državnog portfelja), a niti da je poduzeo radnje u smjeru da se dionice stvarno i prodaju, odnosno da se nekome onemoguću stjecanje istih. Pravilno prvostupanjski sud utvrđuje, a to USKOK nije niti doveo u pitanje svojom žalbom, da za donošenje odluke o prodaji dionica društva iz državnog portfelja odluku ne donosi ministar gospodarstva i/ili potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske, već je procedura zakonom određena, a u njoj sudjeluje više desetaka osoba iz HFP-a, HZMO-a, raznih tijela i koordinacija Vlade Republike Hrvatske, resornih ministarstava, užeg kabineta Vlade Republike Hrvatske, te konačnu odluku, konkretno u slučaju TD P. d.d. zbog njezinog državnog značaja, donosi Vlada Republike Hrvatske.

53.2. Nadalje, nije u pravu žalitelj niti kada dokaze o inkriminiranoj aktivnosti ovog optuženika nalazi u bilješkama optuženog M. H. Naime, neupitno je da se u periodu od 2005. do 2008. ovaj optuženik spominje u natuknicama bilješki 21 put (od toga samo 2 puta u odnosu na TD P. d.d.). U jednoj od bilješki (od 26. travnja 2006.) koju žalitelj posebno apostrofira u svojoj žalbi, a za koju tvrdi da upućuje na zaključak da je optuženi D. P. aktivno utjecao na dotadašnjeg predsjednika Nadzornog odbora TD P. d.d. B. P. da odstupi, a sve kako bi se dionice P.-a našle na tržištu, stoji „ ...

problem je P.“. Međutim, ta bilješka ne upućuje na zaključak koji nameće žalitelj, i to posebno kada se uzme u obzir i nastavak te iste bilješke koju USKOK zanemaruje i ne citira „ ... problem je P. - jer lobira za A.“. Žalitelj povezanost ovog optuženika s provođenjem inkriminiranog plana nalazi i u rezultatima posebnih dokaznih radnji koje su u jesen 2010. provedene u odnosu na optuženog Z. Š. Neupitno je da su optuženi Z. Š. i optuženi D. P. bili u kontaktu u vrijeme provođenja posebnih dokaznih radnji, no učestalost i sadržaj njihovih razgovora ne upućuju na zaključak da se radi o realizaciji inkriminiranog plana (a niti žalitelj ne apostrofira neki od razgovora koji bi bio u smjeru te realizacije, no tumači da je očekivano da ne razgovaraju o realizaciji kada su već ranije poduzete sve radnje koje je trebalo).

53.3. Prvostupanjski sud, nadalje, iz dokaza koji su izvedeni u odnosu na točku 2.13. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude ispravno zaključuje kako niti jedan od svjedoka (Z. H., J. K., A. G., R. S.) nije spominjao da bi optuženi D. P. sudjelovao u pregovorima temeljem kojih je O. b., uz jamstvo M.-a, refinancirala kreditni odnos M. L.-F. A. L. Iz iskaza navedenih svjedoka, ali i iz obrane optuženog Z. Š. i obrane optuženog D. P. proizlazi kako je jedini angažman optuženog D. P. u odnosu na ovu točku bilo povezivanje optuženog Z. Š. i predstavnika M.-a (A. G.), i to radi savjeta o postupanju TD P. d.d. prilikom saniranja posljedica koje su proizašle kao rezultat obrane od „neprijateljskog“ preuzimanja. Naime, i M. se neposredno prije obranio od „neprijateljskog“ preuzimanja od strane O.-a, što je bilo općepoznato jer se time bavila i Europska komisija. Stoga je ispravno sud prvog stupnja zaključio kako nema dokaza da bi optuženi D. P., koristeći svoju poziciju pregovarača sa predstavnicima M.-a, a vezano uz pregovore koje je Vlada RH vodila s M.-om oko izmjene i dopune Ugovora o međusobnim odnosima dioničara koji se odnosi na I.-u, zatražio da M. da pomogne (financijski) TD P. d.d. putem garancije za kredit kod O.-b., a na što su predstavnici M.-a pristali (nakon što su dogovorene promjene u korporativnoj upravljačkoj strukturi I.-e, u kojoj je M.-u pripao prevladavajući utjecaj nad I.-om).

54. Vezano na poslovni odnos koji je opisan u točki 2.13. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude, žalitelj dovodi u pitanje zaključak prvostupanjskog suda da je novi kreditni angažman sa O.-b. bio za TD P. d.d. povoljniji od ranijeg angažmana M. L.-F. A. L. No, kako je prvostupanjski sud ispravno zaključio detaljno analizirajući poslovne odnose sa M. L., ali i sa TD F. G. d.d. V. u prvoj polovici 2009., novi kreditni angažman bio je za TD P. d.d. povoljniji. Naime, kroz cijeli period trajanja kreditnog aranžmana sa M. L. TD P. d.d. je plaćala margin call-ove (s osnove Sporazuma sa TD F. G. d.d. V.), tako da je u konačnici M. L. plaćeno nešto manje od 200 milijuna kuna po toj osnovi. Kako to proizlazi iz nalaza i mišljenja vještaka Z. R., do 31. prosinca 2008. plaćeno je oko 145 milijuna kuna, a tijekom siječnja i veljače 2009. godine još 53 milijuna kuna. S obzirom na to da je zbog nastupa svjetske ekonomske krize dionica TD P. d.d. bila u konstantnom padu prijetila je opasnost da se prema Ugovoru o osiguranom dugoročnom zajmu zaključenom između F. A. L. i M. L. aktivira ugovoreni slučaj zatvaranja zajma (close-out-trigger) kojim bi M. L. (kao društvo koje kroz krediti odnos doista kontrolira dionice kao kolateral) prodao 10,64 % dionica TD P. d.d., radi namirenja kredita pri tome zadržavajući i do tada isplaćene iznose margin-callova. Osim toga, a što proizlazi i iz obrana optuženika, ali i iz iskaza svjedoka O. U., M. M. i drugih, u to vrijeme povjerenje između optuženog M. H. i TD P. d.d. je bilo narušeno s obzirom na to da je TD F. G. d.d. V. mimo znanja TD P.

d.d. bila u pregovorima sa financijskim institucijama radi kreditiranja daljnjeg stjecanja dionica TD P. d.d. koje se nalaze na slobodnom tržištu. Zbog tog nepovjerenja, razmatrana je i opasnost da TD F. G. d.d. V. (putem F. A. L.) zadrži iznose vraćenih margin call-ova.

54.1. Stoga je pravilno prvostupanjski sud zaključio, a cijeneći pri tome nalaz i mišljenje vještaka Z. R., da je novi aranžman s O. b. (opisan u točki 2.13. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude) za TD P. d.d. bio znatno povoljniji jer u prvom redu nije postojala obveza uplate margin call-ova, a sredstava koja su do tada uplaćena M. L. sa tog osnova, nakon povrata kredita, u stvarnosti su vraćena u TD P. d.d. Novim ugovorom, ukoliko TD P. d.d. ne bi prekršila ugovorne odredbe, O. b. jednostrano ništa nije mogla učiniti s inkriminiranim paketom dionica do dospijeca kreditnog odnosa 30. rujna 2010., a TD P. d.d. je kroz taj period (od godinu i pol) imala mogućnost da kontrolira dionice i da ih upotrijebi u nekom poslovnom odnosu. Jedini uvjet ovog kreditnog odnosa je bio da se na depozitni račun u O. b. do travnja 2010. položi 10 milijuna eura.

55. Žalitelj problematizira i ulogu optuženog Z. M. u inkriminiranim događajima opisanima u točki 2.13. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude, tvrdeći kako je ovaj optuženik zastupao osobne interese ostalih optuženika (radi realizacije inkriminiranog plana), a ne TD P. d.d., čega da je i bio svjestan s obzirom na to da je i ranije poslovno surađivao s TD P. d.d. (u pripremi pravnih mišljenja te pravnim radnjama oko akvizicija). USKOK drži da se o ovoj okolnosti može zaključiti i iz činjenice da je odvjetničko društvo M.&P. vezano uz druge poslove koji su obavljani za TD P. d.d. imalo zaključene ugovore o poslovnoj suradnji dok u odnosu na ovaj posao takvog ugovora nema.

55.1. Međutim, ispravno prvostupanjski sud na temelju iskaza saslušanih svjedoka (O. U., Š., A. G., D. K. M. N.), materijalne dokumentacije, ali i obrana optuženog Z. M., optuženog Z. Š. i optuženog J. P. zaključuje da je optuženi Z. M. angažiran od strane TD P. d.d. u pregovorima s predstavnicima M.-a i O. b., i to oko refinanciranja kreditnog odnosa M. L.-F. A. L. Naime, prvostupanjski sud u tom pogledu na ispravan način analizira dinamiku poslovnih događaja vezanih uz ovu alineju točke 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude. Tako utvrđuje da je odvjetničko društvo M.&P., i to upravo optuženi Z. M. za potrebe TD P. d.d. izradio pravno mišljenje u kojem je analizirao poziciju TD P. d.d. u odnosu na M. L. te u odnosu na O. b. i M. (u odnosu na koje su već započeli pregovori, u kojima do tada nije sudjelovao). S obzirom na to da je M. L. kreditni odnos imao s F. A. L. (koje društvo je i osnovano radi držanja 10,64% dionica TD P. d.d.), a kako bi se u procesu pregovora mogla kontrolirati pozicija F. A. L. (budući da su odnosi između TD P. d.d. i TD F. G. d.d. V. narušeni), optuženi Z. M. dobio je punomoć F. A. L. i TD F. G. d.d. V., i to isključivo kao odvjetnik za poseban slučaj (attorney-in fact) koji pravno valjano može i smije obavljati samo poslove za koje je određen, ali ne i druge poslove koje odvjetnik inače može obavljati za svoju stranku. U konkretnom slučaju, a što proizlazi iz materijalne dokumentacije, iskaza svjedoka U. i S., ali i obrana optuženog Z. M., optuženog Z. Š. i optuženog J. P., optuženi Z. M. je u transakciji opisanoj u točki 2.14. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude bio opunomoćenik TD P. d.d. i zastupao interese TD P. d.d., a samo je prilikom potpisivanja Ugovora kao odvjetnik

za poseban slučaj, opet u interesu TD P. d.d., potpisao Ugovore u ime društva F. A. L. Da je ovaj optuženik zastupao interese TD P. d.d. jasno proizlazi i iz iskaza svjedoka A. G. koji je naveo da je u pregovorima oko angažmana M.-a i O. b. sudjelovao upravo optuženi Z. M. Osim toga, iz dostupne dokumentacije, a i iz iskaza svjedoka S. (direktora F. A. L.) proizlazi da optuženi Z. M. od F. A. L. nije naplatio nikakav trošak, koji bi postojao da je obavljao poslove za to društvo. Stoga je ovaj drugostupanjski sud stava da je ispravan zaključak prvostupanjskog suda da je konkretne poslove opisane u točki 2.14. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude optuženi Z. M. obavljao u ime i za račun TD P. d.d.

55.2. Nadalje, protivno stavu žalitelja, ne postoji nijedan dokaz da je optuženi Z. M. u vrijeme kada je angažiran za obavljanje pravnih poslova imao saznanja o brojnim Ugovorima pobliže navedenima u prethodnim alinejama točke 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude, koji se odnose na stjecanje i financiranje inkriminiranih 10,64% dionica TD P. d.d. Jednako tako, ne postoje dokazi da bi ovaj optuženik utjecao na bilo koga da mu se isplati neopravdano visoki račun. Ono za što postoje dokazi, a to je jasno iznio prvostupanjski sud, je refinanciranje kreditnog odnosa F. A. L.-M. L., a za taj pravni posao angažiran je od ovlaštene osobe u TD P. d.d., predsjednika Uprave optuženog Z. Š. u siječnju 2009. Također, nedvojbeno je kako u tom pravnom poslu sudjeluje TD P. d.d. kao stranka ugovora, a ne neka druga fizička ili pravna osoba (npr. P. L. ili A. L.). Stoga niti u tom pogledu nema dokaza da je optuženi Z. M. znao ili mogao znati da se radi o ranijim, eventualno kriminalnim radnjama.

55.3. Vezano uz ove navode, u pravu je prvostupanjski sud kada zaključuje da nema dokaza da je ovaj optuženik početkom ljeta 2009. izdao račun ... (točka 2.14. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude) neistinitog sadržaja „kako bi prikrio da je P. sudjelovala u zaključenju i financiranju bilo kakvog posla u svezi stjecanja dionica P., jer su ti poslovi zaključeni bez znanja i suglasnosti svih članova Uprave i NO“. Iako prvostupanjski sud utvrđuje proturječnosti u sastavljanju ovog računa koje pripisuje nenamjernim pogreškama, ispravno je utvrđeno da su tim računom fakturirani poslovi koji su doista i odrađeni za račun TD P. d.d. Naime, neupitno je da je, osim pravnih poslova vezanih uz refinanciranje kredita, odvjetničko društvo M.&P. za TD P. d.d. obavljalo i druge pravne poslove, prvenstveno u pogledu preuzimanja drugih društava na tržištu (npr. akvizicija K., Č., C. i dr.). Nadalje, nedvojbeno je da su se u pogledu tih drugih pravnih poslova zaključivali i posebni ugovori, no neupitno je i da je 18. ožujka 2009. zaključen Ugovor o zastupanju TD P. d.d. kojim se ugovorilo izvršenje poslova za ime i račun TD P. d.d. koji nisu regulirani posebnim ugovorima. Stoga se u pogledu sastavljanja inkriminirane fakture (koju je neupitno sastavila poslovna tajnica OD M.&P. A. M.) na predlošku ranije fakture koja je izdana temeljem općeg Ugovora o zastupanju TD P. d.d. zaključenog 18. ožujka 2009., a da se pritom u specifikaciji opisuje Ugovor od 9. listopada 2008. i Anex Ugovora od 12. siječnja 2009., ne može zaključiti da se radi o krivotvorini sastavljenoj na inkriminirani način, a sve kako bi se prikriji poslovi za koje USKOK tvrdi da su nezakoniti. Jednako tako, ispravno je prvostupanjski sud utvrdio da je izdanim računom obračunat trošak i za pregovore i zaključenje ugovora sa predstavnicima O. b. i M.-a, ali i za akviziciju D. K., o čemu stoji u Izvješću kojeg je podnio TD P. d.d. još u ožujku 2009. Naime, iako žalitelj tvrdi da nije bilo osnova za naplatu poslova izvršenih u realizaciji akvizicije K.,

gubi iz vida da je za taj posao ranije isplaćena akontacija, no koju je OD M.&P. vratilo. Iako su tada račun i izvještaj prošli potrebnu proceduru i kontrolu u TD P. d.d., tada nije dovedeno u pitanje niti da je odvjetnik Z. M. zastupao TD P. d.d. u opisanim pravnim poslovima, a niti vrijednost obavljenih i naplaćenih usluga od strane OD M.&P., već je isti u cijelosti priznat i uvršten u sravnjivanje međusobnih odnosa između TD P. d.d. i OD M.&P. koje je okončano 31. svibnja 2010. potpisivanjem Izjave o prijeboju. Stoga prvostupanjski sud ispravno zaključuje kako ni u odnosu na ovu alineju točke 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude ne proizlazi da bi optuženi Z. M. zatražio od optuženog Z. Š. i optuženog J. P. da mu se obavljeni poslovi plate u neosnovano visokom iznosu s obzirom na to da je poslove (koje je opisao u specifikaciji) i obavio, i to u ime i za račun TD P. d.d. koja ga je i angažirala. Također, pravilno je prvostupanjski sud zaključio kako nema dokaza da bi optuženi Z. M. bio svjestan da ispostavljanjem računa br. ... od 6. travnja 2009. bilo što prikriva.

56. USKOK žalbom posebno problematizira utvrđenja prvostupanjskog suda u odnosu na točku 2.6. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude i razloge koje je prvostupanjski sud iznio u pogledu optuženog D. M. Tvrdi, naime, da je sud prvog stupnja propustio iskaz optuženog M. H. iz prethodnog postupka podvrgnuti kontradiktornoj raspravi. Međutim, ni u ovome dijelu USKOK nije u pravu.

56.1. Naime, prvostupanjski sud ispravno utvrđuje da je optuženi M. H. u nazočnosti samo svojega branitelja dao iskaz u prethodnom postupku (pred USKOK-om 21. veljače 2013.) te je tada isplatu iznosa od 17 milijuna kuna povezao s poslovnim odnosom između TD P. d.d. i TD F. G. d.d. V. Međutim, ispitan na raspravi pred sudom, negirao je raniju obranu te je naveo da ga ni optuženi D. M. ni optuženi S. R. nisu uputili na plaćanje inkriminiranog iznosa od 17 milijuna kuna posredstvom B. V.₂, suosnivača i člana Uprave TD C. E. d.o.o., Z. Također je tada negirao da bi u svrhu prikrivanja stvarne namjere isplate tog iznosa zaključivao sa B. V.₃ pravne poslove tijekom 2007. godine, već je naveo da su TD F. G. d.d. V. i TD C. E. d.o.o. imali poslovnu suradnju i prije inkriminiranog razdoblja. Upitan iz kojeg razloga je na raspravi pred sudom iskazivao različito od onoga kako je događaje opisivao u prethodnom postupku, naveo je kako je ovaj poslovni događaj u biti povezan a M. K. (detalje o tome je i iznio pred prvostupanjskim sudom). Znao je da su poslovanja s M. K. te fizičkim i pravnim osobama koja se s njim povezuju pod povećalom istražnih organa, ali i javnosti, pa je iskazivanjem u prethodnom postupku želio skrenuti pažnju sa tog odnosa na odnos u povodu kojeg se i onako tada vodila istraga te u povodu kojeg je već bio u istražnom zatvoru.

56.2. Obje obrane optuženog M. H. (i ona iz prethodnog postupka, kao i ona na raspravi, kada nije želio odgovarati na pitanja) prvostupanjski je sud ispravno doveo u vezu s ostalim provedenim dokazima (iskazi svjedoka Č., V., M. i M., dokumentacija u spisu) te zaključio da isplata inkriminiranih 17 milijuna kuna nije povezana sa poslovnim odnosom TD F. G. d.d. V. i M. K. (te s njim povezanim fizičkim i pravnim osobama). Također, prvostupanjski je sud ispravno zaključio da optuženog D. M. s inkriminiranim događajem iz točke 2.6. izreke oslobađajućeg dijela prvostupanjske presude povezuje isključivo nekonfrontirani iskaz optuženog M. H. od 21. veljače 2013. Stoga je sud prvog stupnja, suprotno stavu žalitelja, ispravno

utvrdio činjenično stanje te zaključio da bi, u slučaju kada bi se kaznena odgovornost optuženog D. M. u odnosu na ovu točku izreke pobijane presude temeljila čak ne u pretežnom dijelu nego isključivo na nekonfrontiranom iskazu optuženog M. H. kojeg je on dao tijekom istražnog postupka, došlo do povrede prava na pravično suđenje koje je zajamčeno odredbom članka 29. stavka 2. alineje 6. Ustava Republike Hrvatske i odredbom članka 6. stavka 3. točke d) Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

57. Stoga, ovaj sud drugog stupnja smatra da je prvostupanjski sud pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje i na temelju tako utvrđenog činjeničnog stanja ispravno zaključio da nema dokaza da bi optuženi D. P. radnjama opisanim pod točkom 1. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude počinio kazneno djelo udruživanja za počinjenje kaznenih djela iz članka 333. stavka 1. KZ/97., a radnjama opisanim pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 4. i 1. KZ/97., optuženi D. M. radnjama opisanim pod točkom 1. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo udruživanja za počinjenje kaznenih djela iz članka 333. stavka 1. KZ/97., a radnjama opisanim pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 4. i 1. KZ/97. u vezi članka 61. KZ/97., optuženi M. H. radnjama opisanim pod točkom 1. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo udruživanja za počinjenje kaznenih djela iz članka 333. stavaka 3. i 1. KZ/97., a radnjama opisanim pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo pomaganja u zlouporabi položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 4. i 1. KZ/97. u vezi članka 38. i članka 61. KZ/97., optuženi Z. Š. radnjama opisanim pod točkom 1. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo udruživanja za počinjenje kaznenih djela iz članka 333. stavaka 3. i 1. KZ/97., a radnjama opisanim pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 4. i 1. KZ/97. u vezi članka 61. KZ/97., optuženi S. R. radnjama opisanim pod točkom 1. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo udruživanja za počinjenje kaznenih djela iz članka 333. stavaka 3. i 1. KZ/97., a radnjama opisanim pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 4. i 1. KZ/97. u vezi članka 61. KZ/97., optuženi J. P. radnjama opisanim pod točkom 1. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo udruživanja za počinjenje kaznenih djela iz članka 333. stavaka 3. i 1. KZ/97., a radnjama opisanim pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 4. i 1. KZ/97. u vezi članka 61. KZ/97., optuženi S. M. radnjama opisanim pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo pomaganja u zlouporabi položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 4. i 1. u vezi članka 38. i članka 61. KZ/97. te optuženi Z. M. radnjama opisanim pod točkom 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kazneno djelo poticanja na zlouporabu položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 4. i 1. u vezi članka 37. KZ/97. i kazneno djelo krivotvorenja službene isprave iz članka 312. stavka 1. KZ/97.

58. Stoga žalba USKOK-a zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanju u odnosu na točke 1. i 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude pobijane presude nije osnovana.

U odnosu na točku 3. izreke oslobađajućeg dijela prvostupanjske presude i žalbenu osnovu pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja

59. U odnosu na točku 3. izreke osuđujućeg dijela prvostupanjske presude Vrhovni sud Republike Hrvatske je pod točkom 1. izreke ove drugostupanjske presude preinačio prvostupanjsku presudu u tom dijelu te je na temelju članka 453. točke 1. ZKP/08. optuženog D. M. oslobodio od optužbe da bi, kao počinitelj, radnjama pobliže opisanim u izreci te točke počinio kazneno djelo sklapanja štetnog ugovora iz članka 294. stavaka 1. i 2. KZ/97. Razlozi zbog kojih ovaj sud drugog stupnja smatra da djelo koje je optuženom D. M. točkom 3. izreke osuđujućeg dijela prvostupanjske presude stavljeno na teret po zakonu nije kazneno djelo detaljno su već izloženi ranije u ovoj drugostupanjskoj odluci (točke 8. do 10. obrazloženja).

60. Točkom 3. izreke oslobađajućeg dijela prvostupanjske presude optuženi J. P. oslobođen je optužbe da bi radnjama opisanim pod tom točkom izreke prvostupanjske presude počinio kazneno djelo pomaganja (optuženom D. M.) u sklapanju štetnog ugovora iz članka 294. stavaka 1. i 2. KZ/97. u vezi članka 38. KZ/97., dok je optuženi S. M. oslobođen optužbe da bi radnjama opisanim pod točkom 3. izreke ovog dijela prvostupanjske presude počinio kazneno djelo poticanja (optuženom D. M.) na sklapanje štetnog ugovora iz članka 294. stavaka 1. i 2. KZ/97. u vezi članka 37. KZ/97. Iz navedenog je razvidno da se optuženi J. P. i optuženi S. M. terete da bi kaznena djela počinili kao sudionici u kaznenom djelu (pomagač i poticatelj), dok je neposredni, pojedinačni počinitelj kaznenog djela sklapanja štetnog ugovora optuženi D. M. Imajući u vidu da sudbina sudionika u počinjenju kaznenog djela, temeljem načela akcesornosti, u kaznenopravnom smislu prati sudbinu počinitelja, a presudom ovoga suda je optuženi D. M. oslobođen od optužbe na temelju članka 453. točke 1. ZKP/08., to niti u odnosu na sudionike, optuženog J. P. i optuženog S. M., nema uvjeta da ih se oglasi krivima da bi potaknuli ili pomogli optuženom D. M. da počinu one radnje koje nisu kazneno djelo.

61. No, i mimo izloženih razloga, ovaj drugostupanjski sud razmotrio je prigovore činjenične naravi koje je iznio USKOK u svojoj žalbi u odnosu na ovu točku izreke prvostupanjske presude. USKOK drži da je u pogledu sudioništva optuženog S. M. i optuženog J. P. prvostupanjski sud pogrešno utvrdio činjenično stanje te na temelju istog pogrešno zaključio da nema dokaza da bi oni počinili kaznena djela opisana pod tom točkom izreke pobijane presude. Tvrdi da se, suprotno stavu prvostupanjskog suda, radnja poticanja na zaključenje štetnog ugovora kod optuženog S. M. ispunjava u okolnosti da je on od optuženog D. M. zatražio zaključenje spornog ugovora koji je u trenutku njegova zaključenja štetan za TD P. d.d. zbog teškog poslovnog stanja u kojem se TD S. d.o.o. tada nalazilo, svjestan da je izvjesno da se povrat zajma, osiguran neadekvatnim zalogom (žig TD S. d.o.o.), neće moći izvršiti. Smatra da se ovaj optuženik obratio osobno optuženom D. M. sa zahtjevom za dodjelu kredita, svjestan da uključivanjem trećih osoba ne bi bilo realno očekivati da će se takav ugovor i realizirati, što ukazuje na namjeru da inkriminirano

postupanje ostane u kontroliranim uvjetima njihovog međusobnog dogovora. U odnosu na optuženog J. P. tvrdi da je prvostupanjski sud zanemario okolnost da je ovaj optuženik u inkriminirano vrijeme bio direktor financija TD P. d.d. te je sukladno Dodatku Ugovora o obavljanju poslova direktora Sektora riznice i Ugovoru o obavljanju poslova glavnog direktora za financije bio dužan brinuti se za sveukupno financiranje i likvidnost TD P. d.d. i to s pažnjom urednog i savjesnog gospodarstvenika, što je zanemario u konkretnom, inkriminiranom poslovnom odnosu sa TD S. d.o.o.

61.1. Međutim, a kako je to pravilno utvrdio prvostupanjski sud, nema dokaza da bi optuženi S. M. i optuženi J. P. potaknuli odnosno pomogli optuženom D. M. u sklapanju ugovora koji je štetan za TD P. d.d. Zaključke koje je u tom pogledu iznio prvostupanjski sud u cijelosti prihvaća i ovaj sud drugog stupnja. Naime, nesporno je da je optuženi S. M. pregovore oko odobrenja zajmova imao sa predsjednikom Uprave TD P. d.d. optuženim D. M. koji je ovlašten za zastupanje i vođenje poslovanja TD P. d.d., odnosno za zaključivanje ugovora, koji mu odgovor na zahtjev nije dao naprečac, odmah, nego tek nakon provjere. Niti iz sadržaja zaključenih Ugovora, a niti iz ostalih izvedenih dokaza nije moguće zaključiti da bi optuženi S. M. nagovarao ili tražio od optuženog D. M. da postupa protupravno ili suprotno internim aktima TD P. d.d., tim više što je nedvojbeno da je između TD S. d.o.o. i TD P. d.d. i mimo ovoga postojao poslovni odnos, kao i zaključeni Ugovor o distribuciji. U pogledu optuženog J. P. s pravom je prvostupanjski sud zaključio da se u okolnostima razrađenog internog ustroja kao što je u TD P. d.d., u konkretnim okolnostima kada ovaj optuženik nije sudjelovao u pregovorima oko zaključenja ugovora, kada je inkriminirane Ugovore potpisao predsjednik Uprave (hijerarhijski nadređen), koji je i ovlašten na zaključivanje ugovora, kada Ugovori o zajmu sadrže sve potrebne elemente (iznos zajma, visinu kamata, iznos glavnice, instrumente osiguranja i drugo), optuženi J. P. nije imao razloga ne postupiti po tim Ugovorima. On je odobrio plaćanje po istima, a što spada u djelokrug njegovih poslova, te se ta njegova djelatnost sama po sebi, a što ispravno zaključuje sud prvog stupnja, ne može smatrati radnjom pomaganja.

61.2. Stoga niti u odnosu na ovu točku izreke pobijane presude USKOK nije uspio dovesti u pitanje činjenične zaključke prvostupanjskog suda.

U odnosu na točku 5. izreke oslobađajućeg dijela prvostupanjske presude i žalbenu osnovu pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja

62. Žaleći se zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanju u odnosu na ovu točku izreke prvostupanjske presude, USKOK navodi kako je prvostupanjski sud pogrešno ocijenio provedene dokaze, te na temelju njih pogrešno zaključio da optuženi D. P. u inkriminiranim kontaktima sa Z. B. nije koristio autoritet koji je imao kao donedavni potpredsjednik ... Republike Hrvatske i ministar ... te da nije u cilju prikriivanja stvarne naravi pravnih poslova koji su pobliže opisani u točki 4. izreke prvostupanjske presude, a u svrhu realizacije plana opisanog pod točkama 1. i 2. izreke pobijane presude, ponudio Z. B. razne načine u rješavanju neosnovanog duga u iznosu od 10.756.720,89 kuna TD G. d.o.o. prema TD P. d.d. Žalitelj, naime, tvrdi kako je prvostupanjski sud neosnovano povjerovao iskazu svjedoka Z. B. s rasprave pred

sudom i obrani optuženog D. P. da su razlozi njihovih dvaju sastanka bili osobno motivirani, pri čemu se njihovi motivi nisu podudarali. Osim toga, drži da je prvostupanjski sud pogrešno zaključio da u vrijeme inkriminiranih događaja (studeni 2009.) optuženi D. P. nije imao društveni utjecaj takvog karaktera i kvalitete da bi bio podoban za počinjenje inkriminiranog kaznenog djela. Pri tome se poziva na definiciju trgovanja utjecajem kako je to određeno Konvencijom Ujedinjenih naroda protiv korupcije i Kaznenopravnom konvencijom o korupciji, koje trgovanje utjecajem određuju kao namjerno obećavanje, davanje i nuđenje, izravno ili neizravno bilo koje nepripadajuće koristi bilo kojoj osobi koja tvrdi ili potvrdi da je sposobna neprimjereno utjecati na odluku bilo koje druge osobe, neovisno o tome hoće li se takav utjecaj izvršiti i hoće li on dati željeni rezultat. USKOK ističe da prema zakonskom opisu trgovanja utjecajem počinitelj može biti svatko pa pojam „službeni položaj” nije određen formalnopravno već podrazumijeva „službu” kao radno mjesto neovisno o tome da li on spada ili ne u pojam „službene osobe”. Prema stavu USKOK-a, neovisno od načina kontakta (molbom, ukazivanjem na opravdanost i sl.), uvijek se radi o pritisku od strane službene osobe kojoj se izlazi u susret zbog njegovog položaja i ugleda, ali i zbog toga jer se računa da bi ta osoba mogla biti od koristi. Smatra da je optuženi D. P. neupitno imao društveni utjecaj i ugled u interesnom društvu, a taj je ugled izgrađen na rezultatima rada optuženika kao potpredsjednika ... Republike Hrvatske i ministra ...

62.1. Suprotno žalbenim navodima USKOK-a, ispravno je prvostupanjski sud utvrdio, a potom cjelovito izložio razloge zbog kojih je zaključio da nije dokazano da bi optuženi D. P. počinio kazneno djelo protuzakonitog posredovanja iz članka 343. stavka 2. KZ/97. Izložene razloge u cijelosti prihvaća i ovaj sud drugog stupnja.

62.2. Ponajprije, nije sporno da su se tijekom studenog 2009. optuženi D. P. i Z. B. susreli u dva navrata te da su razgovarali u vezi transakcije između TD G. d.o.o. i TD P. d.d. u iznosu 10.756.720,89 kuna. Nesporno je i da u to vrijeme optuženi D. P. više nije bio potpredsjednik ... Republike Hrvatske niti ministar ...

62.3. Kao što je to pravilno zaključio prvostupanjski sud, navedene nesporne činjenice valjalo je sagledati u kontekstu događaja koji su bili aktualni u vrijeme inkriminiranih radnji. Naime, nesporno je da je 30. listopada 2009. optuženi D. P. bio prisiljen istupiti iz ... Republike Hrvatske sa pozicije potpredsjednika ... Republike Hrvatske i ministra ... i to zbog srozavanja njegovog političkog, poslovnog, društvenog i svakog drugog ugleda uslijed negativnog prikazivanja u javnosti njegove uloge u događajima koji su predmet ovog kaznenog postupka. On se u razdoblju koje je neposredno prethodilo inkriminiranim događajima, bez izuzetka, svakodnevno negativno u javnosti prikazivao kao „...” (što je prvostupanjski sud utvrdio, između ostaloga, i uvidom u nekoliko desetaka novinskih članaka koji su o „...” i optuženicima pisali tijekom rujna i listopada 2009). Osim toga, osobe koje su se povezivale uz navedenu aferu (ovdje suoptuženici) već su dijelom bile lišene slobode, a i optuženog D. P. se spominjalo kao osobu protiv koje će se poduzeti kazneni progon. Pri tome, a što proizlazi iz iskaza svjedoka Z. B. te J. H., optuženi D. P. je nakon ostavke bio „persona non grata“, netko kome se ne treba javljati na pozive, koga treba izbjegavati čak do te mjere da se ne sjedi u njegovoj blizini prilikom utakmica regionalnog nogometnog kluba.

62.4. Stoga je prvostupanjski sud ispravno zaključio da, imajući u vidu vrijeme poduzimanja inkriminiranih radnji, optuženi D. P. nije imao nikakav društveni utjecaj radi kojeg bi Z. B. pristao na sastanak s njime, a sve u svrhu da Z. B. izvrši ono što optuženi D. P. od njega traži svjestan da se radnja koju traži da se obavi se ne bi smjela obaviti. Također, a o čemu iskazuje i svjedok B., u vrijeme inkriminiranih događaja on sam ovog optuženika nije doživljavao kao nekoga tko ima ugled ni u užoj ni u široj sredini. Stoga činjenica da je optuženi D. P. do 30. listopada 2009. bio potpredsjednik ... Republike Hrvatske i ministar ..., u konkretnim okolnostima, suprotno stavu USKOK-a, nije dovoljna da bi se zaključilo da je samo njegov bivši status podoban i dostatan za postojanje društvenog ugleda i utjecaja koji iz tog ugleda proizlazi. Upravo suprotno, okolnosti zbog kojih je taj optuženik dao ostavku, osramoćen uslijed višemjesečnih negativnih javnih prikazivanja i ocjene njegove uloge u svezi inkriminiranih događaja, ukazuju da on u tom trenutku nije imao niti društveni ugled ni utjecaj.

62.5. Motivi sastanaka između optuženog D. P. i Z. B. koje je prvostupanjski sud utvrdio u potpunosti su prihvatljivi i ovom sudu drugog stupnja. Naime, u odnosu na optuženog D. P. nesumnjivo je da je i on u svakodnevnim napisima o događajima koji su kasnije postali predmet kaznenog postupka (pa i o događajima koji su opisani u točki 4. izreke prvostupanjske presude) čitao u medijima i o njima na druge načine čuo. Stoga je razumno da je on, kojega se svakodnevno i uporno povezuje s aferom, zatražio sastanak sa Z. B. kako bi mu ovaj objasnio o čemu se radi. U istom kontekstu, nije neobično da je od optuženog J. P. u ožujku 2010. (kada je protiv njega već bila pokrenuta istraga) dobio dokumentaciju vezanu uz spornu transakciju (ugovori o zajmu između TD P. d.d. i TD G. d.o.o. te ugovor o ustupanju potraživanja između TD G. d.o.o., TD P. d.d. i TD S. d.o.o.) s obzirom na to da je i taj odnos bio predmetom istrage protiv njega.

62.6. U odnosu na motive Z. B. da se sastane sa optuženim D. P., iz njegovog iskaza proizlazi da je u tome vidio priliku da s tim optuženikom razgovara o ponovnom uspostavljanju poslovanja s TD P. d.d., i to isključivo vođen činjenicom da su B. V.1 (direktor nabave u TD P. d.d.) i optuženi P. iz istog mjesta. Pri tome svjedok B. jasno ističe da, iako su razgovarali i o prirodi poslovnih odnosa koji se opisuju u točki 4. izreke prvostupanjske presude, optuženi D. P. na njega nije niti mogao utjecati da on nešto učini jer TD G. d.o.o. prema TD P. d.d. nije imalo dugovanja, što dokazuje i Izjava kojom je TD G. d.o.o. otpisan dug.

63. Prema svemu navedenom u odnosu na točku 5. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude proizlazi da je prvostupanjski sud pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje te je na tako pravilno utvrđenom činjeničnom stanju temeljio svoj zaključak da nema dokaza da bi optuženi D. P. počinio kazneno djelo iz članka 343. stavka 2. KZ/97. Stoga žalba USKOK-a zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja nije osnovana ni u odnosu na ovu točku izreke pobijane presude.

U odnosu na točku 6. izreke oslobađajućeg dijela prvostupanjske presude i žalbenu osnovu pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja

64. Žaleći se zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja u odnosu na ovu točku izreke pobijane presude, USKOK tvrdi kako je prvostupanjski sud nekritički prihvatio obrane optuženika, ne konfrontirajući ih s drugim iskazima, a i da je inkriminirane poslovne događaje pogrešno tumačio dajući im značaj kakav oni nemaju. Naime, žalitelj tvrdi da je pogrešno utvrđenje prvostupanjskog suda da događaje iz točke 6. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude treba povezati u cjelinu, i to s osnova zaloga na dionicama TD M. d.d. s poslovnim odnosima iz točke 2.11. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude (Sporazum TD P. d.d. i TD F. G. d.d. V. od 6. rujna 2007.) koji su tekli paralelno. Tvrdi da su zajmovi isplaćeni TD F. G. d.d. povezani sa Sporazumom od 6. rujna 2007. (točka 2.8. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude), kako to proizlazi iz Aneksa Ugovoru o zajmu od 23. siječnja 2009., dok za zajmove TD F. V. d.d. (odnosno pravnom sljedniku TD V. d.d.) nije zaključen nikakav aneks koji bi ih vezao uz taj Sporazum, pa nije bilo niti osnove te poslovne događaje povezivati. Nadalje, žalitelj smatra da je pogrešno utvrđenje prvostupanjskog suda kako Sporazum o elementima transakcije strateškog ulaganja u poslovanje i razvoj brandova TD M. d.d. R. (SET) i kasnije ugovore o zajmu treba sagledati u cjelini. Smatra da iz 2 ugovora o zajmu iz ove točke izreke prvostupanjske presude ne proizlazi da su oni vezani na SET i buduće stjecanje nekog društva te da je novac isplaćen kao akontacija u tu svrhu. Drži da niti okolnost da su naknadno založene dionice TD M. d.d. R. ne upućuje na to da je svrha isplate zajmova akontacija za dionice TD M. d.d. R. kao akvizicije TD P. d.d. Pri tome tvrdi da je pogrešan zaključak prvostupanjskog suda da je osiguranje naplate zajma zalogom na dionicama TD M. d.d. R. dogovoreno još u siječnju 2009. kada je zaključen SET, a da je tek naknadno provedeno ono na što su se stranke tada obvezale. Smatra da je donošenjem ovakvog zaključka prvostupanjski sud izgubio iz vida činjenicu da je zalog ugovoren za zajmove koji su trebali biti financijska podrška za očuvanje stabilnosti TD M. d.d. R., ali da isti nisu iskorišteni u tu svrhu, već kao financijska podrška radi očuvanja likvidnosti TD V. d.d. i TD F. G. d.d. V. te sprječavanja stečaja istih. Smatra da je stvarna svrha zaključenja svih pravnih poslova opisanih u ovoj točki izreke prvostupanjske presude održavanje TD F. G. d.d. V. i s njom povezanih društava (među kojima je i TD V. d.d.) likvidnima da se na dražbi ne bi našla i F. A. L., koja je držala inkriminirani paket od 10,64% dionica TD P. d.d., nad kojima bi slijedom takvih događaja TD P. d.d. odnosno optuženici izgubili kontrolu.

65. Žalitelj osporava i zaključak prvostupanjskog suda da se u inkriminiranom razdoblju ozbiljno razmišljalo o akviziciji TD M. d.d. Naime, iako ne spori da se o preuzimanju dijelova TD M. d.d. R. između TD P. d.d. i suvlasnika TD M. d.d. R. (među kojima su TD F. G. d.d. V. i TD F. V. d.d. većinski dioničari) vodili pregovori, Uprava TD P. d.d. nije donijela odluke kojima bi se doista krenulo u stvarnu realizaciju te akvizicije. Naime, u svezi istoga Uprava je donijela tri odluke, i to 6. studenoga 2008. odluku o provedbi dubinske analize TD M. d.d. i angažiranju vanjskih timova za pravnu i financijsku analizu, potom 2. ožujka 2009. odluku temeljem koje su prezentirana izvješća KPMG-a i OD M.&P. te 10. ožujka 2009. odluku o formiranju pregovaračkih timova. Stoga tvrdi da je pogrešan zaključak prvostupanjskog suda da se zaključenjem inkriminiranih pravnih poslova, koje je ispred TD P. d.d. zaključio optuženi Z. Š., operacionaliziralo provođenje poslova radi akvizicije TD M. d.d. R.

66. Žalitelj, nadalje, dovodi u pitanje i zaključke prvostupanjskog suda u pogledu optuženog J. P. Tvrdi kako okolnost da je njemu bilo poznato da TD V. d.d., a i TD F. G. d.d. V. prijeti stečaj (s obzirom na to da je sudjelovao u zaključenju i provedbi pravnih poslova opisanih u točkama 2.8. i 2.11. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude) upućuje na zaključak da je on znao koja je stvarna svrha isplata zajmova (očuvanje likvidnosti tih trgovačkih društava), tim više što mu je bilo poznato i da u odnosu na realizaciju akvizicije TD M. d.d. R. niti Uprava niti Nadzorni odbor TD P. d.d. nisu donijeli odluku.

67. Ocjenjujući zaključke prvostupanjskog suda u odnosu na optuženog M. H., USKOK drži da okolnost da on nakon svibnja 2009. više nije sudjelovao u pregovorima i bio prisutan sastancima ne znači da više nije bio upućen u događaje te da nije imao utjecaj na ishode pregovora. Naime, iz iskaza svjedokinje M. B., koja je bila predstavica TD F. G. d.d. V. i TD V. d.d. u pregovorima s TD P. d.d. proizlazi da je nakon svakog sastanka sastavljala bilješke i mailom izvještavala i optuženog M. H. Osim toga, a što prema stavu USKOK-a prvostupanjski sud gubi iz vida, pravi razlog zaključenja pravnih poslova iz ove točke izreke pobijane presude zapravo leži u dobivanju financijske pomoći za TD F. G. d.d. V. i TD V. d.d., što se temelji na Sporazumu od 6. rujna 2007. i Aneksima istog (točke 2.8. i 2.11. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude).

68. Zaključno, USKOK i stav prvostupanjskog suda u pogledu izostanka štete smatra pogrešnim. Naime, smatra kako je prvostupanjski sud nekritički prihvatio obranu optuženog Z. Š. da je TD P. d.d. u konačnici steklo vlasništvo nad TD M. d.d. R. kroz pretvaranje zloga na dionicama TD M. d.d. R. u vlasništvo nad tim dionicama te da je taj zalog steklo upravo temeljem zaključenog SET-a. Smatra da je pogrešno prvostupanjski sud izjednačio „koristi od kupnje“ s izostankom štete za TD P. d.d. jer da je za TD P. d.d. šteta nastala i to u trenutku kada je TD V. d.d. isplaćen iznos od 25 milijuna kuna.

69. Razmatrajući razloge koje je za utvrđenje odlučnih činjenica dao prvostupanjski sud u odnosu na optuženog Z. Š., optuženog M. H. i optuženog J. P. te kaznena djela koja su opisana u točki 6. izreke oslobađajućeg dijela prvostupanjske presude, ovaj sud drugog stupnja smatra da USKOK svojim žalbenim navodima nije doveo u sumnju činjenična utvrđenja prvostupanjskog suda, a ni pravilnost zaključaka koje je prvostupanjski sud na temelju njih izveo.

69.1. Ni žalitelj ne dovodi u pitanje da je u razdoblju od siječnja do listopada 2009. optuženi Z. Š. bio predsjednik Uprave TD P. d.d., optuženi J. P. član Uprave TD P. d.d. zadužen za financijsko poslovanje, a optuženi M. H., u kraćem periodu, direktor TD F. G. d.d. V. Također nije sporno da je optuženi Z. Š. u svojstvu predsjednika Uprave TD P. d.d. s optuženim M. H., direktorom TD F. G. d.d. V. 19. siječnja 2009. zaključio SET u kojem je opisana struktura transakcije kupnje udjela u TD M. ž. d.d. od strane TD P. d.d. Nije sporno niti da je optuženi Z. Š. zaključio dva Ugovora o zajmu kojima su TD F. V. d.d., odnosno njegovom pravnom slijedniku TD V. d.d. odobreni zajmovi u ukupnom iznosu od 25 milijuna kuna, i to zajam od 18. svibnja 2009. u iznosu od 10 milijuna kuna i zajam od 25. rujna 2009. u iznosu od 15 milijuna kuna. Također nije sporno da je plasman zajmova provodio optuženi J. P., kao što

nije sporno niti da je optuženi J. P. znao da Uprava i Nadzorni odbor TD P. d.d. nisu odlučili o kupnji udjela u društvu TD M. ž. d.d. niti o investicijskom ulaganju u TD M. d.d. R. Nesporno je da prije izvršenih isplata zajmova nisu provedena osiguranja u vidu zaloge dionica TD M. d.d., već da je 7. listopada 2009. zaključen Sporazum o zasnivanju založnog prava na 42.882 dionice TD M. d.d. R., koje su u vlasništvu TD V. d.d. Također nije sporno da zajmove TD V. d.d. nije vratilo TD P. d.d. Sve ove okolnosti prvostupanjski sud utvrdio je iz obrana optuženika, ali i iz poslovne dokumentacije i financijskog vještačenja. Niti žalitelj ne osporava ta utvrđenja, već tvrdi da je stvarna svrha zaključenih pravnih poslova u davanju zajmova radi očuvanja likvidnosti TD V. d.d i TD F. G. d.d. V. kako nad istima ne bi bio otvoren stečaj, a slijedom čega bi se izgubila kontrola nad 10,64% dionica TD P. d.d.

70. Ponajprije, a što je pravilno utvrdio prvostupanjski sud, TD F. G. d.d. V. i TD P. d.d. su imali kompleksan poslovni odnos vezano uz stjecanje 10,64% dionica TD P. d.d. pravnim poslovima koji su opisani u točki 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude te je u odnosu na taj cjelokupni odnos, pa i u odnosu na zajmove koji su odobreni TD F. G. d.d. i povezanim društvima sačinjen nalaz i mišljenje po vještaku Z. R. Tako iz dijela nalaza i mišljenja vještaka koji se odnosi na zajmove koje je TD P. d.d. isplatila TD F. G. d.d. V. i povezanim društvima proizlazi da je u periodu od siječnja 2009. do listopada 2009. isplaćeno 79.746.418,45 kuna. Za dio zajmova, i to za one opisane u točki 2.11. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude kojima su izvršene uplate prema banci M. L. s osnova margin call-ova, a koji zajmovi imaju temelj u zaključenom Sporazumu između TD P. d.d. i TD F. G. d.d. V. od 6. rujna 2007. i četiri Aneksa tog Sporazuma od 6. rujna 2007., 31. siječnja 2008., 23. siječnja 2009. i 16. ožujka 2009. (točka 2.8. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude), upisano je založno pravo na dionicama TD M. d.d. R., a isti zalog upisan je i za onaj dio zajmova koji su inkriminirani u točki 6. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude. Stoga je ispravno prvostupanjski sud tu okolnost našao kao poveznicu, tako da nije u pravu žalitelj kada tvrdi da isplaćeni zajmovi opisani u točki 2.11. i točki 6. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude međusobno nemaju veze.

71. Nadalje, nije u pravu žalitelj ni kada dovodi u pitanje interes TD P. d.d. za ostvarivanje poslovne suradnje sa TD M. d.d. R., i to kako bi riješila situaciju oko proizvodnje konzerviranih ribljih proizvoda nakon što je došlo do problema u poslovanju koje je TD P. d.d. imalo s dotadašnjim partnerom TD A. d.d. iz Z. (negativno izvješće o sposobnostima TD A. d.d. za suradnju s TD P. d.d. od 31. siječnja 2008., koje je dostavljeno članovima Uprave TD P. d.d.). Da je postojao stvaran strateški plan i namjera za kupnju dijelova TD M. d.d. R. proizlazi iz činjenice da je 26. studenog 2008. Uprava TD P. d.d. na svojoj sjednici donijela odluku o provođenju dubinske analize TD M. d.d. R. od strane timova izvan TD P. d.d. (pravnu analizu je radilo OD M.&P., a financijsku društvo KPMG) koji su svoje rezultate i prezentirali, nakon čega je potpisan Ugovor o povjerljivosti između predsjednika Uprave TD P. d.d. optuženog Z. Š. i G. V., predsjednice Uprave TD M. d.d. R. i većinskih dioničara TD M. d.d. R. (TD F. G. d.d. V. i R. P.). Formirani su timovi za pregovore, a naručena je i procjena vrijednosti nekretnina u vlasništvu TD M. d.d. R. U ožujku i svibnju 2009. dostavljena su dva pisma namjere kojim TD P. d.d. iskazuje svoj ozbiljni interes, daje svoj prijedlog prihvatljive strukture transakcije koja se odnosi na dionice Društva, ističe da je spremna ponuditi cijenu koja se sastoji od

cijene za brand, biznis i za nekretnine, te se navode te vrijednosti. Prvostupanjski je sud izvršio uvid u svu dokumentaciju koja je ovdje opisana, ali i u intenzivnu email komunikaciju, te je o okolnosti pripreme za akviziciju TD M. d.d. R. ispitao svjedoke (N. M., K. B., M. P., M. V., I. K., L. K., B. V.¹, K. H., G. V., R. P., M. B., Lj. W., G. H. i D. K. M. N.) koji su potvrdili provođenje radnji u svrhu ostvarenja akvizicije. Međutim, tada do punog ostvarenja nije došlo jer su optuženici (koji su sudjelovali u realizaciji akvizicije) uhićeni, a aktivnosti vezane uz akviziciju TD M. d.d. R. nastavljene su tek u kolovozu 2014. Stoga je prvostupanjski sud ispravno, a suprotno stavu žalitelja, zaključio kako je postojao stvarni interes u realizaciji akvizicije u TD M. d.d. R. te da je stvarna svrha zaključenih pravnih poslova bila u očuvanju djelatnosti TD M. d.d. R. do osnivanja TD M. ž. d.d. (u koje novoosnovano trgovačko društvo bi se izdvojili dijelovi TD M. d.d. R. koji su od interesa za TD P. d.d.).

72. Analizirajući razloge prvostupanjskog suda u pogledu sudjelovanja optuženika u počinjenju kaznenog djela opisanog pod točkom 6. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude, ocjena je ovoga suda drugog stupnja da su zaključci prvostupanjskog suda i u tom pogledu ispravni.

72.1. Ponajprije, pravilno taj sud utvrđuje da optuženi M. H. nije postupao kao poticatelj u odnosu na optuženog Z. Š. jer niti iz jednog dokaza ne proizlazi da je on presudno utjecao na njega kako bi ovaj zaključio inkriminirane ugovore protivno pravnim propisima ili znajući da je takvu odluku optuženi Z. Š. donio, od njega tražio da po njoj i postupi odnosno učvršćuje njegovu odluku da protupravno postupi. Naime, do zaključenja spornih ugovora došlo je nakon višemjesečnih pregovora više odgovornih osoba trgovačkih društava, razmijenjenih dokumenata te obavljenih radnji u smjeru akvizicije TD M. d.d. R. (dubinsko snimanje), a optuženi M. H. inkriminirani SET zaključuje s optuženim Z. Š. kao predsjednikom Uprave TD P. d.d., dakle osobom koja je ovlaštena za pregovaranje, zastupanje i vođenje poslovanja TD P. d.d. U odnosu na stvarno sudjelovanje optuženog M. H. u cjelokupnom inkriminiranom odnosu, posebno u odnosu na zajmove koji su od strane TD P. d.d. dani TD F. V. d.d. 18. svibnja 2009. u iznosu od 10 milijuna kuna odnosno 25. rujna 2009. TD V. d.d. (pravnom sljedniku TD F. V. d.d.) u iznosu od 15 milijuna kuna, prvostupanjski sud je pravilno, na temelju materijalne dokumentacije, ali i obrana optuženika te iskaza svjedoka (ponajprije M. B.), zaključio kako u zaključenju tih ugovora, kojim je ustvari i predan iznos od inkriminiranih 25 milijuna kuna, optuženi M. H. uopće nije sudjelovao. Stoga nije u pravu žalitelj kada tvrdi da je on bio i nadalje uključen u inkriminirane poslove iako iz podataka sudskog registra za TD F. V. d.d. proizlazi da je 9. travnja 2009. došlo do promjene u upravljačkoj strukturi tog društva te je proveden upis promjene člana Uprave na način da je član Uprave-direktor društva umjesto optuženog M. H., postala M. B. Stoga je neupitno da on nije u cijelom inkriminiranom periodu bio predsjednik Uprave (kako mu se to stavlja na teret). Osim toga, valja navesti da je do tih promjena došlo zbog nesuglasja u upravljanju TD F. V. d.d. (a i ostalih pravnih osoba povezanih s TD F. G. d.d.), a što je potvrđeno i činjenicom da je prvostupanjski sud uvidom u email korespondenciju vezanu uz poslove povezane s ovom akvizicijom utvrdio da obavijesti i dokumentacija nisu išli na optuženog M. H. (pa niti na znanje). Stoga je prvostupanjski sud ispravno zaključio da izlaskom iz upravljačke strukture u travnju

2009. optuženi M. H. nije sudjelovao u konkretnim pregovorima niti je nadalje donosio odluke.

72.2. Osim poticateljskih radnji optuženog M. H. koje su opisane u odnosu na optuženog Z. Š., u činjeničnom opisu tog kaznenog djela navedene su i radnje poticanja koje bi se odnosile na optuženog J. P. Međutim, a što je pravilno utvrdio prvostupanjski sud, između ostalog imajući u vidu funkciju optuženog M. H. kroz inkriminirani period (o čemu je već bilo riječi), nema nijednog dokaza da bi optuženi J. P. postupio u dogovoru i na traženje optuženog M. H. i da je zbog toga proveo plasman zajmova u ukupnom iznosu od 25 milijuna kuna. Naime, a što proizlazi ne samo iz obrane optuženog J. H., nego i iz iskaza svjedoka koji su doista i sudjelovali u pregovorima oko akvizicije TD M. d.d. R., optuženi J. P. nije sudjelovao u pregovaračkom procesu kupnje TD M. d.d. R. i zaključenju SET-a. Stav žalitelja kako je on sudjelovao u drugim pravnim poslovima (opisanim u točkama 2.8. i 2.11. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude) pa da je morao znati da isplate koje su naložene po ugovorima o zajmovima nisu za akviziciju TD M. d.d. R. nije prihvatljiv. Naime, nedvojbeno je, a o čemu je već bilo prethodno riječi, da su se razgovori i pregovori o ovoj akviziciji intenzivno vodili pa i na Upravi TD P. d.d., te optuženi J. P. nije imao razloga, kako to tvrdi žalitelj, zaustaviti isplate sumnjajući u nezakonite postupke.

72.3. U pogledu uloge optuženog Z. Š. i njegove ovlasti da samostalno, kao predsjednik Uprave donese odluku o isplati zajmova, ispravno je prvostupanjski sud zaključio da se radilo o pravnom poslu o kojem je prethodnu suglasnost trebao dati Nadzorni odbor jer zaključeni Ugovori o zajmu nisu takozvani trgovački ugovori koji bi se odnosili na core biznis TD P. d.d. Naime, predmet poslovanja ovog društva, u skladu sa člankom 1. Statuta TD P. d.d., je da se radi o prehrambenoj industriji, a ne kreditnoj instituciji. S obzirom na navedeno, a cijeneći pri tome da se iznosi zajmova od 10 i 15 milijuna kuna trebaju sagledavati kao cjelina (25 milijuna kuna, što je iznad 1% temeljnog kapitala do kojeg iznosa Uprava može samostalno donositi odluke) ispravno prvostupanjski sud zaključuje da je optuženi Z. Š. postupio protivno članku 28. Statuta TD P. d.d. i članku 4. Poslovnika o radu Uprave jer je odluku o dodijeli zajmova donio samostalno. Međutim, u pravu je prvostupanjski sud i kada zaključuje da se radilo o odluci temeljenoj na poslovnoj prosudbi radi realizacije poslova akvizicije TD M. d.d. Osim toga, ne postoji nijedan dokaz koji bi upućivao na zaključak, kako to tvrdi USKOK u svojoj žalbi, da bi radnje koje je poduzeo optuženi Z. Š. (a i optuženi J. P.) bile s namjerom da se TD F. V. d.d. odnosno njegovom pravnom sljedniku društvu TD V. d.d. pribavi nepripadna imovinska korist.

72.4. Kako je navedeno, USKOK žalbom dovodi u pitanje i zaključke prvostupanjskog suda u pogledu štete koja je nastala TD P. d.d., tj. koristi koju je steklo TD F. V. d.d. odnosno njegov pravni sljednik TD V. d.d. u iznosu od 25 milijuna kuna. Međutim, a što ispravno zaključuje prvostupanjski sud na temelju dostupne dokumentacije u vidu procjena tržišne vrijednosti iz izvješća KPMG-a (sačinjenog za potrebe pregovora akvizicije TD M. d.d. R. tijekom 2008. i 2009.), a i iz materijala koji je Sektor strateškog razvoja TD P. d.d. 5. siječnja 2011. izradio za „novu“ Upravu i Nadzorni odbor TD P. d.d., proizlazi da je vrijednost TD M. d.d. R. znatno veća nego što se u činjeničnom opisu ove točke izreke pobijane presude navodi kao njezina

vrijednost (tvrdi se da je burzovna vrijednost dionica koje su dane u zalog 303.000,00 kuna.). U pravu je prvostupanjski sud kada zaključuje da burzovna vrijednost dionica TD M. d.d. R. ne odražava tržišnu vrijednost cijelog tog društva. Naime, dionicama TD M. d.d. R. nije se trgovalo na burzi zbog poslovnih problema i stagnacije, no prema Mišljenju HANFA-e od 15. siječnja 2009. o načinu i metodama procjene fer vrijednosti, kada tržište nije aktivno proizlazi da se fer vrijednost određuje korištenjem tehnika vrednovanja koje se temelje na internim procjenama managementa o budućim novčanim tokovima i odgovarajućem riziku prilagođene diskontne stope Društva, pa se stoga vrijednost nelikvidne dionice odnosno nekog društva ne može procjenjivati na inkriminirani način tj. prema zadnjem trgovanju na burzi. Stoga je neutemeljen stav žalitelja da je TD P. d.d. TD F. V. d.d. odnosno njegovom pravnom sljedniku TD V. d.d. isplatilo iznos od 25 milijuna kuna, a da je zauzvrat dobilo neprimjerenu vrijednost dionica od 303.000,00 kuna. Naime, kada se ima u vidu ono što se pokazalo tijekom 2014., kada je upravo na temelju zaključenog SET-a TD P. d.d. steklo vlasništvo nad TD M. d.d. R. kroz pretvaranje zaloga na dionicama TD M. d.d. R. u vlasništvo nad tim dionicama trgovačkog društva koje u vlasništvu ima vrijedne nekretnine u R. i još vrjednije brandove, onda je u pravu prvostupanjski sud kada ne nalazi da je nastala šteta s obzirom na to da je u financijskom izvješću TD P. d.d. za 2015. iskazana dobit od povoljne kupovine TD M. d.d. R. u iznosu od 24,8 milijuna kuna.

73. Prema svemu do sada navedenom proizlazi da je prvostupanjski pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje te je savjesnom i potpunom analizom izvedenih dokaza navedenih u obrazloženju pobijane presude za svoja utvrđenja iznio jasne i uvjerljive razloge, koje u cijelosti prihvaća i ovaj drugostupanjski sud. Pravilno je, naime, utvrdio kako nema dokaza da bi optuženi M. H. radnjama opisanim pod točkom 6. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude počinio kazneno djelo poticanja na zlouporabu položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 4. i 1. KZ/97. u vezi članka 37. KZ/97., a optuženi Z. Š. i optuženi J. P. kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 4. i 1. KZ/97. Stoga žalba USKOK-a zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja nije osnovana ni u odnosu na ovu točku izreke pobijane presude.

74. Zaključno, imajući u vidu sve izložene okolnosti, žalba USKOK-a zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja nije osnovana u odnosu ni na jednu točku izreke oslobađajućeg dijela prvostupanjske presude.

U odnosu na oslobađajući dio prvostupanjske presude i žalbenu osnovu povrede kaznenog zakona

75. USKOK u svojoj žalbi tvrdi da je prvostupanjski sud povrijedio kazneni zakon kada optuženog D. M., optuženog S. R. i optuženog M. H. nije proglasio krivima unatoč tome što je u odnosu na inkriminirane događaje iz točke 2.6. izreke oslobađajućeg dijela prvostupanjske presude utvrdio da su se isti doista i dogodili na opisani način. Smatra da je sud prvog stupnja pogrešno tumačio pravnu prirodu produljenog kaznenog djela te da je u konkretnom slučaju optuženog S. R. i optuženog M. H. trebao proglasiti krivima s obzirom na to da se u ovoj alineji točke 2. izreke terete samo optuženi D. M., optuženi S. R. i optuženi M. H., i to da su

imovinsku korist pribavili optuženi D. M. i optuženi S. R. za sebe, a ne da je taj novac bio upotrijebljen ili da je trebao biti upotrijebljen u namjeri opisanoj u preambuli točke 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude.

76. Međutim, nije u pravu žalitelj kada tvrdi da je prvostupanjski sud, izdvojeno od točke 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude (i ostalih alineja iz te točke) optuženog D. M., optuženog S. R. i optuženog M. H. trebao proglasiti krivima. Naime, tom točkom izreke pobijane presude svim optuženicima je stavljeno na teret da su u razdoblju od 2005. do listopada 2009., u različitim formalnim i pravnim ulogama (izvršitelj, pomagač i poticatelj) izvršavali više pojedinačnih radnji (opisanih u alinejama 2.1. do 2.14.) za koje žalitelj tvrdi da ispunjavaju objektivna obilježja produljenog kaznenog djela zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 337. stavaka 4. i 1. KZ/97. Ono što prema navodima optužbe inkriminirane radnje i počinitelje neodvojivo povezuje jest njihova jedinstvena namjera da inkriminiranim radnjama steknu kontrolu nad većinskim paketom dionica TD P. d.d. Stoga je ispravno prvostupanjski sud zaključio da prilikom donošenja odluke kod produljenog kaznenog djela, ukoliko smatra da je optuženik počinio neke kaznenopravne radnje, dok za druge kaznenopravne radnje nije dokazano da ih je počinio, u izreci presude može donijeti samo jednu odluku odnosno osuđujuću presudu, dok bi se kaznenopravne radnje za koje nije utvrđeno da ih je optuženik počinio tada „ispustile“ iz činjeničnog opisa, te bi se potom u obrazloženju presude obrazložili razlozi zašto nije dokazano da je optuženik počinio te kaznenopravne radnje. U konkretnom slučaju, primjenjujući opisani način postupanja, a uzevši u obzir da je utvrđeno da su se inkriminirani događaji opisani u alineji 2.6. izreke doista dogodili na način kako je opisano, sud bi trebao ove optuženike proglasiti krivima samo za tu alineju točke 2. izreke (pri čemu bi morao i sam intervenirati u činjenični opis, i to u pogledu namjere), dok bi sve ostale optuženike i ostale alineje iz točke 2. izreke oslobađajućeg dijela pobijane presude trebao „ispustiti“ iz činjeničnog opisa. Međutim, protivno stavu žalitelja, pravilno je sud prvog stupnja zaključio da je potrebno riješiti meritum ovoga kaznenog predmeta, a to je poduzimanje inkriminiranih radnji u cilju da optuženici steknu kontrolu nad većinskim paketom dionica TD P. d.d., a takva njihova namjera nije dokazana. Izostankom, odnosno jednostavnim ispuštanjem iz činjeničnog opisa svih alineja iz točke 2. izreke (zato što nema dokaza da bi produljeno kazneno djelo s opisanom namjerom bilo počinjeno) ne bi se riješio predmet optužbe. S druge strane, ne postoji niti zakonska mogućnost izdvajanja točke 2.6. izreke prvostupanjske presude te u odnosu na nju donošenje osuđujuće presude s obzirom na to da bi u tom slučaju prvostupanjski sud prekoračio optužbu i povrijedio kazneni zakon na štetu ovih optuženika.

77. Stoga žalba USKOK-a niti zbog povrede kaznenog zakona nije osnovana.

78. U odnosu na oslobađajući dio prvostupanjske presude i to u pogledu odluke suda prvog stupnja o imovinskopravnom zahtjevu, žalbu je podnio i oštećenik TD P. d.d. Tvrdi da je prvostupanjski sud mogao donijeti odluku o cjelokupnom imovinskopravnom zahtjevu na način da ga prihvati s obzirom na to da je tijekom ovog kaznenog postupka utvrđivao činjenice koje su pravno relevantne i u građanskom postupku na koji ga je prvostupanjski sud pobijanom presudom uputio.

79. Ovaj žalitelj, međutim, ispušta iz vida izričitu zakonsku odredbu prema kojoj se dosuđenje imovinskopravnog zahtjeva (u cijelosti ili djelomično) veže isključivo uz presudu kojom se optuženika proglašava krivim (članak 158. stavak 2. ZKP/08.), dok se u slučaju donošenja oslobađajuće presude, kao što je to ovdje slučaj, oštećenika upućuje da imovinskopravni zahtjev može ostvarivati u parnici (članak 158. stavak 3. ZKP/08.). Stoga je u konkretnom slučaju prvostupanjski sud oštećenika ispravno uputio u parnicu za imovinskopravni zahtjev u iznosu od 306.142.423,49 kuna, što predstavlja razliku između postavljenog imovinskopravnog zahtjeva u iznosu 381.899.144,38 kuna i dosuđenog imovinskopravnog zahtjeva u ukupnom iznosu 75.756.720,89 kuna.

80. Slijedom svih naprijed izloženih razloga, na temelju članka 486. stavka 1. ZKP/08. i članka 482. ZKP/08., presuđeno je kao u izreci ove presude.

Zagreb, 13. rujna 2021.

Predsjednik vijeća:
Damir Kos, v.r.